

ΓΟΥΙΛΙΑΜ ΜΑΚΝΤΟΝΑΛΤ

Ο

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ

ΜΑΘΗΤΗΣ

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ: "Ο ΛΟΓΟΣ,"
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 28 - ΑΘΗΝΑΙ**

106

Ο ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΓΙΝΗΣ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Β' ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Ο ΛΟΓΟΣ»
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 28
106 78 ΑΘΗΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ παρὸν βιβλίον εἶναι μιὰ προσπάθεια νὰ ἐκθέσουμε μερικὲς ἀρχὲς ποὺ πρέπει νὰ γνωρίζη κάθε πραγματικὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὅπως περιγράφονται στὴν Καινὴ Διαθήκη. Μερικοὶ ἀπὸ μᾶς ἔχουμε κατ' ἐπανάληψιν συναντήσῃ τὶς ἀρχὲς αὐτὲς στὸ Λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καταλήξαμε στὸ συμπέρασμα ὅτι εἶναι ἀνεφάρμοστες στὴν πολυτάραχη περίοδο ποὺ σήμερα διανύουμε. Κι' ἔτσι παραδοθήκαμε στὸν ἀνεμοστρόβιλο τοῦ πνευματικοῦ μας περιβάλλοντος.

Ἀργότερα συναντηθήκαμε μὲ μιὰ ομάδα νεαρῶν πιστῶν, ποὺ διεκήρυτταν ὅτι οἱ ἀρχὲς τοῦ πραγματικοῦ μαθητοῦ τοῦ Σωτῆρος μᾶς ὄχι μονάχα ἐφαρμόσιμες εἶναι ἀλλ' εἶναι κι' οἱ μοναδικὲς ἀρχὲς καὶ προϋποθέσεις γιὰ νὰ φέρῃ ἀποτελέσματα ὁ εὐαγγελισμὸς τοῦ κόσμου.

Ἐκφράζουμε τὴν εὐγνωμοσύνη μας στοὺς νέους αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἔδωσαν ζωντανὰ παραδείγματα τῶν ἀληθειῶν ποὺ θὰ ἐκθέσουμε στὴν ἀνὰ χεῖρας μελέτην.

Οὐίλλιαμ ΜακΝτόναλτ

Ο ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ

ΟΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΗ ΚΑΝΕΙΣ
ΜΑΘΗΤΗΣ

Ἡ πραγματικὴ χριστιανικὴ ζωὴ εἶναι μιὰ ολοκληρωτικὴ παράδοση στὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Ὁ Σωτὴρας δὲν φάχνει γιὰ ἀνθρώπους ποὺ θὰ δώσουν τὶς βραδυνὲς ὥρες ποὺ τοὺς περισσεύουν γι' Αὐτὸν — ἢ τὰ Σαββατοκύριακά τους — ἢ τὰ χρόνια ποὺ θὰ γίνουν συνταξιούχοι. Φάχνει νὰ βρεῖ ἐκείνους ποὺ θὰ Τοῦ δώσουν τὴν πρώτη θέση στὴ ζωὴ τους. Φάχνει σήμερα, ὅπως καὶ πάντα, νὰ βρεῖ ὄχι τὰ πλήθη ποὺ ἄσκοπα συνωθῶνται κατόπιν Τοῦ, ἀλλὰ άτομα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ποὺ ἢ ζωντανῆ τους πίστη θὰ πηγάζει ἀπὸ τὴν ἀναγνώριση ὅτι ὁ Κύριος θέλει ἐκείνους ποὺ εἶναι προετοιμασμένοι ν' ἀκολουθήσουν τὸ μονοπάτι τῆς αὐταπαρνήσεως ποὺ χάραξε μπροστὰ τους.

Μόνο μιὰ χωρὶς ὄρους ἀφιέρωση εἶναι ἡ ἀνταπόκριση ποὺ ταιριάζει στὴ θυσία Τοῦ πάνω στὸ σταυρό. Μιὰ τόσο ἐκπληκτικὴ ἀγάπη, τόσο θεία, ποτὲ δὲ θὰ μπορούσε νὰ ικανοποιηθῆ παρά ὅταν τῆς δίναμε τὴν ψυχὴ μας, τὴ ζωὴ μας, τὸ πᾶν.

Ὁ Κύριος ἔχει σοβαρὲς ἀπαιτήσεις ἀπὸ ἐκείνους ποὺ θέλουν νὰ εἶναι μαθητὲς Τοῦ, ἀπαιτήσεις ποὺ παραβλέπονται στὴν ἐποχὴ μας, μιὰ ἐποχὴ τῆς πολυτέλειας. Θεωροῦμε τὸν χριστιανισμό σὰν ἓνα γλυτωμὸ ἀπὸ τὴν κόλαση καὶ μιὰ ἐγγύηση γιὰ τὸν οὐρανό. Κατὰ τὰ ἄλλα, νομίζουμε ὅτι ἔχουμε κάθε δικαίωμα ν' ἀπολαύσουμε ὅ,τι καλύτερο αὐτὴ ἡ ζωὴ ἔχει νὰ προσφέρει. Τὸ ξέρουμε ὅτι ἡ Ἁγία Γραφή περιέχει αὐτὰ τὰ δύο ἐδάφια, ἀλλὰ δυσκολευόμαστε νὰ τὰ ἐναρμονίσουμε μὲ τὶς ιδέες ποὺ ἔχουμε γιὰ τὸν χριστιανισμό.

Ἀναγνωρίζουμε τὸ γεγονός ὅτι οἱ στρατιῶτες πρέπει νὰ δώσουν τὴν ζωὴ τους γιὰ τὴν πατρίδα. Δὲν μᾶς φαίνεται παράξενο ὅτι οἱ κομμουνιστὲς δίνουν τὴ ζωὴ τους γιὰ τὶς πολιτικὲς τους ιδέες. Ἄλλὰ μᾶς φαίνεται ἀπόμακρο καὶ δύσκολο

νά ἐνοήσουμε ὅτι τὸ αἷμα, ὁ ἰδρώτας καὶ τὰ δάκρυα πρέπει νά χαρακτηρίζουν τὴ ζωὴ τοῦ μαθητῆ τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ ὁμοίως τὰ λόγια τοῦ Κυρίου εἶναι πολὺ σαφῆ στὴν προκειμένη περίπτωσι. Δὲ χωροῦν καθόλου παρανόησι ἀν τὰ δοῦμε στὴν ἀξία τους. Νά τί ζητάει ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου γιὰ νά εἶναι κανεὶς πραγματικὸς μαθητῆς Του :

1. Ὑψίστη ἀγάπη γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

« Ἐάν τις ἔρχεται πρὸς με καὶ δὲν μισῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύναται νά εἶναι μαθητῆς μου » (Λουκ. ιδ' 26).

Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νά ἔχουμε ἔχθρα ἢ ἀντιπάθεια στὴν καρδιά μας γιὰ τοὺς συγγενεὶς μας, ἀλλὰ σημαίνει ὅτι ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸν Χριστὸ θὰ πρέπει νά ᾖ τόσο μεγάλη, ὥστε συγκριτικὰ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἄλλους νά εἶναι σὰν μῖσος. Στὴν πραγματικότητα τὸ πιὸ δύσκολο σημεῖο στὴν περικοπή αὐτὴ εἶναι ἡ φράσι : « ἀκόμα (νά μισῇ) καὶ τὴ ζωὴ του ». Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἐγώ, εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ σκληροτράχηλα ἐμπόδια γιὰ νά ζῆ κανεὶς σὰν μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ. Ἄν λοιπόν, δὲν εἴμαστε πρόθυμοι νά βάλουμε τὴ ζωὴ μας γι' Αὐτόν, δὲν εἴμαστε στὴ θέσι πού μᾶς θέλει.

2. Ἄρνησι τοῦ ἐγώ.

« Ἐάν τις θέλῃ νά ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἄς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν . . . » (Ματθ. ις' 24). Ἄρνησι τοῦ ἐγώ δὲν εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὴν αὐταπάρνησι. Αὐταπάρνησι σημαίνει νά παρατήσις τὴν τροφή, τὴς τέρφεις ἢ τὴν περιουσία. Ἀλλὰ ἄρνησι τοῦ ἐγώ σημαίνει μιὰ τέτοια τελεία ὑποταγή στὴν κυριαρχία τοῦ Χριστοῦ, ὥστε τὸ ἐγώ δὲν ἔχει πιά καθόλου δικαιώματα ἢ ἐξουσία. Σημαίνει ὅτι τὸ ἐγώ παραιτεῖται ἀπὸ τὸν θρόνο. Ὁ Ἑβραῖος Μάρτιν, ἓνας ἱεραπόστολος, ἐκφράζει ὡς ἑξῆς τὴν

ἄρνησι τοῦ ἐγώ : « Κύριε, ἄς μὴν ἔχω πιά θέλησι δική μου, οὔτε κατ' ἐλάχιστο νά θεωρῶ ὅτι ἡ εὐτυχία μου ἐξαρτᾶται ἀπὸ ὅτιδήποτε πού θὰ μπορούσε νά με ξεμακρύνῃ, ἀλλὰ ὁλότελα νά εἶμαι συμμορφωμένος μὲ τὸ θέλημά Σου ».

Ἔνδοξε, θεῖε θριαμβευτή,
κράτα τὸ χέρι μου στὸ δικό Σου !
Δὲν ἔχω θέλημα ἐγώ,
τό ἔφερα τάμα στὸ βωμό Σου.

3. Συνειδητὴ ἐκλογὴ τοῦ σταυροῦ.

« Ἐάν τις θέλῃ νά ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἄς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, ἄς σηκώσι τὸν σταυρὸν αὐτοῦ . . . » (Ματθ. ις' 24). Ὁ σταυρὸς δὲν εἶναι μιὰ φυσικὴ ἀδυναμία ἢ διαανοητικὴ κατάβλιψι. Αὐτὰ τὰ πράγματα εἶναι κοινὰ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι « ἓνα μονοπάτι, προσβολῆς καὶ κατατρεγμοῦ, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τοῦ κόσμου ». Ὁ σταυρὸς συμβολίζει τὴν ντροπή, τὸν διωγμό, αὐτὰ πού ὁ κόσμος χρησιμοποίησε ἐνάντια στὸν Χριστό, καὶ πού θὰ χρησιμοποίησι ἐνάντια σ' ὅλους πού στέκονται ἀντίθετα μὲ τὸ ρεῦμα τοῦ κόσμου. Ὅποιοσδήποτε πιστὸς μπορεῖ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν σταυρό, ἀπλῶς ἀν συμμορφωθῇ μὲ τὸν κόσμο καὶ τὴς μεθόδους του.

4. Ζωὴ ξοδεμένη στὴν πορεία μὲ τὸν Χριστό.

« Ἐάν τις θέλῃ νά ἔλθῃ ὀπίσω μου ἄς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, ἄς σηκώσι τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἄς μὲ ἀκολουθῇ » (Ματθ. ις' 24). Γιὰ νά καταλάβουμε τί ἐννοεῖ αὐτό, ἄς θέσουμε τὸ ἐρώτημα : « Ποιὸ ἦταν τὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου ; » Ἦταν μιὰ ζωὴ ὑπακοῆς στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἦταν μιὰ ζωὴ πού τὴν ζούσε μὲ τὴν δύναμι τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἦταν μιὰ ζωὴ ἀνιδιοτελοῦς ὑπηρεσίας πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἦταν μιὰ ζωὴ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας μπρο-

στον στις πιά μεγάλες ἀδικίες. Ἦταν μιὰ ζωὴ ζήλου, πιστό-
τητος καὶ ἀφοσιώσεως (Γαλ. ε' 22, 23). Γιὰ νὰ εἶμαστε μα-
θητές Του, πρέπει νὰ περπατήσουμε ὅπως Ἐκεῖνος περιπάτη-
σε. Πρέπει νὰ φέρομε τὸν καρπὸ τῆς ὁμοιώσεως μὲ τὸν
Χριστὸ (Ἰωάν. ιε' 8).

5. Ἐνθερμὴ ἀγάπη πρὸς ὅλους πού ἀνήκουν στὸν Χριστό.

« Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες ὅτι εἶθε μαθηταὶ
μου, ἐὰν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους » (Ἰωάν. ιγ' 35). Ἡ
ἀγάπη αὐτὴ συνίσταται στὸ ὅτι ἐκτιμᾷς τοὺς ἄλλους περισσό-
τερο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ σου. Εἶναι ἡ ἀγάπη πού καλύπτει πλῆθος
ἀμαρτιῶν. Εἶναι ἡ ἀγάπη πού μακροθυμεῖ καὶ ἀγαθοποιεῖ.
« Δὲν φθονεῖ, δὲν ἀυθαδιάζει, δὲν ἐπαίρεται, δὲν ἀσχημονεῖ,
δὲν ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, δὲν παροξύνεται, δὲν διαλογίζεται τὸ
κακόν, δὲν χαίρει εἰς τὴν ἀδικίαν, συγκαίρει εἰς τὴν ἀλήθειαν,
πάντα ἀνέχεται, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπο-
μένει » (Α' Κορ. ιγ' 4-7). Χωρὶς αὐτὴ τὴν ἀγάπη, ἡ χρι-
στιανικὴ ζωὴ δὲν θὰ εἶναι γνήσια ἀλλὰ θὰ εἶναι ἕνας κρύος,
συμβατικὸς ἀσκητισμὸς.

6. Συνεχὴς ἀνταπόκριση στὸν λόγο Του.

« Ἐὰν σεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, εἶθε ἀληθῶς
μαθηταὶ μου » (Ἰωάν. η' 31). Ὁ ἀληθινὸς μαθητὴς πρέπει
νὰ ζῆ συνεχῶς μὲ τὸν Χριστό. Εἶναι εὐκόλο ν' ἀρχίσουμε κα-
λά. Μὲ ξέσπασμα δοξαστικῷ ἐνθουσιασμῷ. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ἀπὸ
τὸ ὅποιον θὰ κριθῆ κατὰ πόσον εἶμαστε πραγματικοὶ μαθηταί,
εἶναι τὸ ἂν θὰ παραμείνουμε τέτοιοι ὡς τὸ τέλος. « Ὅποιος
κυττάει πίσω, ἀφοῦ ἔβαλε τὸ χέρι του στ' ἀλέτρι, δὲν εἶναι κα-
τάλληλος γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ (Λουκ. θ' 62). Ἡ σπα-
σμωδικὴ ὑπακοὴ στὴν Ἁγία Γραφή, δὲν μᾶς καθιστᾷ μαθη-
τάς. Ὁ Χριστὸς θέλει ἐκείνους πού θὰ Τὸν ἀκολουθήσουν μὲ
συνεχῆ καὶ ἀσυζήτητῃ ὑπακοή.

Βρεγμένα εἶν' ἀπ' τὰ δάκρυα στ' ἀλέτρι τὰ χεροῦλια...
Κράτα με, Κύριε, ποτὲ νὰ μὴ γυρίσω πίσω!
Τὸ ξέρω πὼς σκουριάσανε, Κύριε, τὰ δρεπάνια,
Μὰ κράτα, κράτα με γερά, πίσω νὰ μὴ γυρίσω... »

7. Ἐγκατάλειψη τῶν πάντων γιὰ ν' ἀκολουθήσης τὸν Χριστό.

« Οὕτω λοιπὸν πᾶς ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἀπαρνεῖται πάντα
τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται νὰ εἶναι μαθητὴς μου »
(Λουκ. ιδ' 33). Αὐτὸς ὁ ὅρος τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὸν μαθητή,
εἶναι ὁ λιγώτερο ἀγαπητὸς ἀπ' ὅλους, καὶ αὐτὸ τὸ ἐδάφιο μπο-
ρεῖ νὰ θεωρηθῆ τὸ πιά περιφρονημένο ἐδάφιο τῆς Γραφῆς.
Θὰ βρεθοῦν ἐξυπνοὶ θεολόγοι νὰ παρουσιάσουν χίλιες δυὸ δι-
καιολογίες ὅτι τάχα δὲν ἐννοεῖ αὐτὸ πού λέγει, ἀλλὰ οἱ ἀπλοῖ
μαθητὲς τὸ δέχονται πρόθυμα καὶ ἐπιμένουν ὅτι ὁ Κύριος ἤξε-
ρε τί ἔλεγε. Τί ἐννοεῖ « νὰ ἐγκαταλείψης ὅλα » ; Ἐννοεῖ νὰ
παρατήσης ὅλα τὰ ὑλικά ἀγαθὰ πού δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀπα-
ραίτητα καὶ τὰ ὅποια θὰ μπορούσαν νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ
τὴν ἐπέκταση τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ ἄνθρωπος πού ἐγκαταλεί-
πει τὰ πάντα, δὲν γίνεται χασομέρης καὶ τεμπέλης. Ἐργάζε-
ται σκληρὰ γιὰ ν' ἀνταποκριθῆ στὶς τρέχουσες ἀνάγκες τῆς
οἰκογενείας του καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἀλλὰ, ἐφ' ὅσον τὸ πάθος
τῆς ζωῆς του εἶναι ἡ πρόδοσις τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ, κάθε τι
πού ξεπερνᾷ τις τρέχουσες ἀνάγκες τὸ τοποθετεῖ στὸ ἔργο
τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ μέλλον τὸ ἐμπιστεύεται στὸν Θεό. Ἐφ' ὅ-
σον ζητᾷ πρῶτα τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δικαιοσύνη Του,
πιστεύει ὅτι ποτὲ δὲν θὰ στερηθῆ τροφὴ καὶ ἐνδύματα. Δὲν
μπορεῖ ἐν γνώσει του νὰ κρατᾷ παραπανήσια χρήματα, ὅταν οἱ
ψυχὲς χάνωνται ἀπὸ ἔλλειψη τοῦ Εὐαγγελίου στὴ ζωὴ τους.
Δὲν θέλει νὰ περάσει τὴ ζωὴ του συσσωρευόντας πλοῦτη, πού
θὰ πέσουν στὰ χέρια τοῦ Διαβόλου, ὅταν ὁ Χριστὸς ἐπιστρέ-
ψει μὲ τοὺς ἁγίους Του. Θέλει νὰ ὑπακούσῃ στὴν ἐντολὴ τοῦ
Κυρίου « μὴ θησαυρίζετε θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς ». Ἐγκατα-

λείποντας όλα, προσφέρει ό,τι όπωςδήποτε δέν μπορεί νά κρατήσει, και ό,τι έχει παύσει ν' αγαπά.

Αύτοι είναι λοιπόν οι έπτά όροι για νά είναι κανείς μαθητής του Χριστού. Είναι καθαροί και σαφείς. Πραγματοποιώντας αυτούς τους όρους, αναγνωρίζουμε ό,τι δέν είμαστε παρά άχρειοί δούλοι. Άλλά ώς τότε ή άλήθεια του Θεού θά καταπιέζεται λόγω άποτυχίας των παιδιών του Θεού ; Δέν είναι σωστό ό,τι τό μήνυμα είναι πάντα μεγαλύτερο από τον μηνυτή ; Δέν ισχύει πάντα ό,τι είναι « ό Θεός άληθής, πώς δέ άνθρωπος ψεύστης ; » Δέν πρέπει νά λέμε, όπως είπε κάποτε ένας : « Τό θέλημά Σου ως γίνει κι' αν ακόμα εγώ βγώ από τή μέση ; »

Όμολογώντας τις άποτυχίες μας στο παρελθόν, ως αντιμετωπίσουμε με θάρρος τις αξιώσεις που έχει ό Χριστός πάνω μας και ν' αποδειχθούμε άληθινοί μαθητές του ενδόξου Κυρίου μας.

« Όδήγησέ με Κύριε, στη θύρα Σου κοντά και τρύπησέ μου τό αυτί άκόμη μιá φορά.
Σάν δούλος Σου ειμ' έλεύθερος, δέν θέλω πιά τό έξω μαζί Σου με ύπομονή κι' υπάκουα θά δουλέψω ... ».

ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΤΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

« Ούτω λοιπόν, πώς όστις έξ ύμων δέν άπαρνείται πάντα τό έαυτού υπάρχοντα, δέν δύναται νά είναι μαθητής μου » (Λουκ. ιδ' 33).

Για νά είσαι μαθητής του Κυρίου, πρέπει νά εγκαταλείψεις όλα. Αυτό είναι τό σωστό νόημα των λόγων του Κυρίου. Δέν έχει σημασία τί κριτική μπορούμε νά κάνουμε γι' αυτή τήν απαίτηση που ίσως τήν χαρακτηρίσουμε « των άκρων », ούτε κι' αν αντιδράσουμε εναντίον αυτής τής τακτικής που θά τήν χαρακτηρίσουμε ως « αδύνατη » και « άσοφη » τακτική. Τό

γεγονός παραμένει ό,τι αυτό είπε ό Κύριος και αυτό, έννοούσε. Άπό τήν άρχή πρέπει ν' αντικρύσουμε αυτές τις παρακάτω άλύγιστες άλήθειες :

α) 'Ο Ίησους τήν απαίτησή Του αυτή δέν τήν έχει για μιá ώρισμένη, εκλεκτή τάξη χριστιανών εργατών, λέγει « Πώς όστις έξ ύμων ... »

β) Δέν λέγει ό,τι απλώς πρέπει νά είμαστε π ρ ό θ υ μ ο ι νά εγκαταλείψουμε όλα. λέγει : « Πώς όστις έξ ύμων δέν νά παρνείται ... »

γ) Δέν είπε ό,τι πρέπει νά εγκαταλείψουμε μόνο ένα μέρος από τά πλούτη μας. Είπε : « Πώς όστις έξ ύμων δέν άπαρνείται π ά ν τ α τ ά έ α υ τ ο ύ ύ π ά ρ χ ο ν τ α ... ».

δ) Δέν είπε ό,τι θά ήταν δυνατή κάποια ύποτυπώδης έστω μορφή μαθητού για κείνον που θά παρέμεινε προσηλωμένος στα υπάρχοντά του. 'Ο Ίησους είπε : « ... Δέν δ ύ ν α τ α ι ν ά ε ί ν α ι μ α θ η τ ή ς μ ο υ ... ».

Δέν πρέπει νά άπορούμε πώς νά ήταν ή μόνη άπόλυτη απαίτηση που βρήκαμε μέσα στην Άγία Γραφή.

Δέν είπε ό Ίησους :

« Μή θησαυρίζετε θησαυρούς επί τής γής, όπου σκώληξ και σκωρία άφανίζει και κλέπται διατρυπούσι και κλέπτουσι, αλλά θησαυρίζετε θησαυρούς έν ούρανō ... » ; (Ματθ. ς' 19, 20).

Όπως είπε ό Ούέσλεϋ : « Τό νά θησαυρίζης στη γή άπαγορεύεται σαφώς από τον Κύριό μας, όπως και ή μοιχεία και τό έγκλημα ».

Δέν είπε ό Κύριος : « Πουλήσατε ό,τι έχετε και δώτε

ἐλεημοσύνην . . . » ; (Λουκ. ιβ' 33). Δὲν συμβούλεψε τὸν νεαρὸ ἐκεῖνο πλούσιον : « Πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διαμοίρασον εἰς πτωχοὺς, καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐλθέ, ἀκολουθεῖ μοι » ; (Λουκ. ιη' 22).

Ἄν δὲν ἐννοοῦσε ἀκριβῶς αὐτὸ πὸς ἔλεγε, τότε τί ἐννοοῦσε ;

Δὲν ἦταν ἀλήθεια ὅτι οἱ πιστοὶ τῆς πρώτης ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, « καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἐπώλουν καὶ διεμοίραζον αὐτὰ εἰς πάντας, καθ' ἣν ἕκαστος εἶχε χρεῖαν » ; (Πράξ. β' 45).

Καὶ δὲν εἶναι ἀλήθεια ὅτι πολλοὶ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ διὰ μέσου τῆς ἱστορίας πράγματι ἐγκατέλειψαν ὅλα γιὰ ν' ἀκολουθήσουν τὸν Χριστό ;

Ὁ Ἀντώνιος Νόρις Γκρόβς καὶ ἡ γυναίκα του, ἀπὸ τοὺς πρώτους ἱεραποστόλους στὴ Βαγδάτη, εἶχαν πεισθῆ ὅτι πρέπει νὰ παύσουν νὰ θησαυρίζουν στὴ γῆ καὶ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀφιερῶσαν ὅλο τὸ εἰσόδημά τους . . . στὴν ὑπηρεσίᾳ τοῦ Κυρίου.

Ὁ Στάντ, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ ὅλη τὴν περιουσίᾳ του στὸν Χριστό, καὶ ἄδραξε τὴν εὐκαιρίᾳ πὸς τοῦ προσφέρθηκε νὰ κάμῃ ἐκεῖνο πὸς ἀπέτυχε νὰ κάμῃ ὁ πλούσιος νέος. Ὑπάκουσε ἀπλῶς στὴν καθαρὴ ἐντολὴ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἀφοῦ διένειμε χιλιάδες στὸ ἔργο τοῦ Κυρίου, κράτησε 3.400 λίρες γιὰ τὸ γάμο του. Μὰ ἡ γυναίκα του μὴ θέλοντας νὰ ὑστερήσῃ ἀπὸ τὸν ἄνδρα καὶ τοῦ εἶπε : Κάρολε, τί εἶπε ὁ Κύριος στὸν πλούσιον νέον νὰ κάμῃ ; — Νὰ τὰ πουλήσῃ ὅλα, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

— Τότε θὰ ἀρχίσουμε νὰ ξεκαθαρίσουμε τοὺς λογαριασμοὺς μὲ τὸν Κύριον τώρα, ἀπὸ τὸ γάμο μας. Κι' ἔδωσαν τὰ χρήματα σὲ χριστιανικὲς ἱεραποστολές.

Τὸ ἴδιο πνεῦμα ἀφοσιώσεως διηγείρε καὶ τὸν Τζιμ Ἐλλιοτ. Στὸ ἡμερολόγιό του ἔγραψε τὰ ἑξῆς :

« Πατέρα, κάνε με ὥστε νὰ χαλαρώσω ἀπὸ κάθε δεσμὸ ἐπίγειο καὶ πρόσκαιρο. Τῆ ζωῆ μου, τῆ φήμῃ μου, τὴν περιουσίᾳ μου, Κύριε . . . Χαλάρωσε τὸ χέρι μου πὸς τὰ κρατεῖ... Ἀκόμα, Κύριε, νὰ χάσω τὴν ἀγάπῃ τῆς θωπείας. Πολλὰ φορὲς χαλάρωσα τὸ σφίξιμο τῶν προσκαιρῶν πραγμάτων, ἀλλὰ

μοῦ ἄρεσε νὰ τὰ « χαϊδεύω » . . . Κύριε, μᾶλλον ἄνοιξε Ἐσὺ τὸ χέρι μου γιὰ νὰ δεχθῆ τὸ καρφί τοῦ Γολγοθᾶ, ὅπως τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἀνοιχτό, ὥστε, ἐγκαταλείποντας ὅλα, νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ ὅλα τὰ δεσμὰ πὸς τώρα μὲ δένουν . . . Κύριε, ἀς παρατήσω τὸ σφίξιμο . . . ».

Ἡ καρδιά μας, τῆς ἀπιστίας ἢ καρδιά, μᾶς λέγει ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ πάρουμε κατὰ λέξη τὰ λόγια τοῦ Κυρίου. Ἄν ἐγκαταλείψουμε ὅλα, θὰ πεινάσουμε. Στὸ κάτω κάτω, πρέπει νὰ φροντίσουμε γιὰ τὸ μέλλον μας καὶ τὸ μέλλον τῶν ἀγαπητῶν μας. Ἐὰν κάθε χριστιανὸς ἐγκαταλείψῃ ὅλα, τότε ποῖος θὰ ὑποστηρίξῃ οἰκονομικὰ τὸ ἔργο τοῦ Κυρίου ; Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχαν μερικοὶ χριστιανοὶ πλούσιοι, τότε πῶς θὰ μπορούσε τὸ Εὐαγγέλιον νὰ πλησιάσῃ τὴν ὑψηλὴ τάξῃ τῆς κοινωνίας ; » Αὐτὰ εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα πὸς προβάλλουν διαδοχικὰ τὸ ἕνα κατόπι τοῦ ἄλλου . . . γιὰ ν' ἀποδείξουν (ὅπως νομίζουν) ὅτι ὁ Κύριος δὲν ἐννοοῦσε αὐτὰ πὸς ἔλεγε.

Πάντως τὸ γεγονός παραμένει ὅτι ἡ ὑπακοὴ στὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ πιὸ φυσιολογικὴ καὶ λογικὴ ζωὴ πὸς ἀποφέρει τὴν μεγαλύτερη ἀπόλαυση. Ἡ μαρτυρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς πείρας δείχνει ὅτι κανεὶς πὸς ζεῖ ζωὴ φυσίας γιὰ τὸν Χριστό δὲν ὑποφέρει ἀπὸ στέρηση. Ὅταν ἕνας ὑπακοῦε στὸν Θεό, ὁ Κύριος φροντίζει γι' αὐτόν.

Ὁ ἄνθρωπος πὸς ἐγκαταλείπει ὅλα γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὸν Χριστό δὲν εἶναι ἕνας ἀνίκανος καὶ τεμπέλης πὸς περιμένει τὴν ὑποστήριξῃ τῶν ἄλλων χριστιανῶν.

1. Εἶναι φιλόπνοος. Ἐργάζεται μ' ἐπιμέλεια γιὰ τὴν προμήθεια τῶν τρεχουσῶν ἀναγκῶν του καὶ τῆς οἰκογενείας του.
2. Εἶναι λιτὸς καὶ οἰκονόμος. Ζεῖ ὅσο τὸ δυνατόν οἰκονομικώτερα, ὥστε κάθε τι πάνω ἀπὸ τίς ἀπαραίτητες ἀνάγκες του νὰ διατεθῆ γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Κυρίου.
3. Εἶναι προνοητικὸς. Ἄντι νὰ συσσωρεύῃ πλοῦτο στὴ γῆ, θησαυρίζει στὸν οὐρανόν.
4. Ἐμπιστεύεται στὸν Θεὸ γιὰ τὸ μέλλον του. Ἄντι νὰ δαπανᾷ τὸ καλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του γιὰ νὰ ἀποταμιεύῃ

ώστε να εξασφαλίση τὰ γηρατειά του, δίνει τὰ καλύτερα χρόνια του στὴν ὑπηρεσία τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ἐμπιστεύεται γιὰ τὸ μέλλον του. Πιστεύει: ὅτι ἂν ζητεῖ πρώτα τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δικαιοσύνη Του, δὲ θὰ στερηθῇ ποτὲ τροφή καὶ ρουχισμό (Ματθ. ς' 33). Τοῦ φαίνεται παράλογο νὰ συσσωρεύη πλοῦτο γιὰ δύσκολες μέρες, διότι σκέφτεται ὡς ἐξῆς :

1. Πῶς μπορούμε ἐν γνώσει μας νὰ βάλουμε στὴν ἄκρη παραπάνῃσια χρήματα, ὅταν τὸ χρήμα θὰ μπορούσε νὰ χρησιμοποιηθῇ τώρα ἀμέσως γιὰ τὴ σωτηρία ψυχῶν ; « ... ὅστις ἕμως ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὅτι ἔχει χρεῖαν, καὶ κλείση τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ ; » (Α' Ἰωάν. γ' 17).

Σκέψου ἀνάκη τὴν σπουδαία ἐντολή « ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν » (Λευϊτ. ιδ' 18). Πῶς μπορούμε, ἀλήθεια, νὰ λέμε ὅτι ἀγαποῦμε τὸν πλησίον μας σὰν τὸν ἑαυτὸ μας, ὅταν τὸν ἀφίνομε νὰ λιμοκτονῇ, ἐνῶ ἑμεῖς ἔχομε ἀρκετὰ παραπάνῃσια ; Θὰ μπορούσα ν' ἀπευθυνθῶ σὲ κείνους πού ἔχουν πείρα τῆς χαρᾶς τοῦ νὰ γνωρίζουν τὴν ἀνέκφραστη δωρεὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ τοὺς πῶ : « Θ' ἀλλάζατε αὐτὴ τὴν πείρα ... μὲ χίλιους κόσμους ; » Ἄς μὴ κατακρατοῦμε λοιπὸν τὰ μέσα μὲ τὰ ὅποια ἄλλοι θ' ἀποκτήσουν αὐτὴ τὴν ἄγία γνώση καὶ τὴν οὐράνια παρηγοριά.

2. Ἄν πραγματικὰ πιστεύουμε ὅτι ἡ ἔλευση τοῦ Κυρίου εἶναι κοντά, θὰ θέλαμε τὸ χρήμα μας νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀμέσως. Ἄλλιῶς κινδυνεύουμε νὰ τὸ δοῦμε νὰ πέφτη στὰ χεῖρα τοῦ Διαβόλου, τὸ χρήμα πού θὰ μπορούσε νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ αἰώνιες εὐλογίες.

3. Πῶς μπορούμε ἐν γνώσει νὰ προσευχηθῶμε στὸν Κύριο νὰ δώση τὰ οικονομικὰ μέσα γιὰ τὸ χριστιανικὸ ἔργο ὅταν ἑμεῖς οἱ ἴδιοι ἔχομε χρήματα πού δὲν εἴμαστε πρόθυμοι νὰ τὰ χρησιμοποιήσουμε γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ ; Τὸ νὰ ἐγκαταλείψουμε ὅλα, μᾶς σώζει ἀπὸ τὸ νὰ φανοῦμε ὑποκριτὲς στὴν προσευχή.

4. Πῶς μπορούμε νὰ διδάξουμε ὅλη τὴ βουλή τοῦ Θεοῦ σὲ ἄλλους, ὅταν ὑπάρχουν περιοχὲς τῆς ἀλήθειας, σὰν αὐτῆ,

πού δὲν ὑπακοῦμε ; Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσις ἡ ζωὴ μας θὰ κλείσῃ τὰ χεῖλη μας.

5. Οἱ « ἔξυνοι » ἄνθρωποι ἀποταμιεύουν μεγάλα ποσὰ γιὰ τὸ μέλλον.. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν περιπατοῦν διὰ πίστewς, ἀλλὰ διὰ τῆς ὀψεως. Ὁ χριστιανὸς καλεῖται σὲ μιὰ ζωὴ ἐξαρτήσεως ἀπὸ τὸν Θεό. Ἄν θησαυρίζει πάνω στὴ γῆ, σὲ τί εἶναι διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ τίς μεθόδους του ;

Συχνὰ προβάλλεται τὸ ἐπιχείρημα ἔτι πρέπει νὰ φροντίσουμε γιὰ τίς οικογενειακὲς ἀνάγκες τοῦ μέλλοντος, γιατί ἀλλιῶς εἴμαστε χειρότεροι ἀπὸ τοὺς ἀπίστους. Καὶ χρησιμοποιοῦνται τὰ παρακάτω ἐδάφια γιὰ νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ ἀποψη αὐτή : « ... δὲν χρεωστοῦσι τὰ τέκνα νὰ θησαυρίζωσι διὰ τοὺς γονεῖς, ἀλλ' οἱ γονεῖς διὰ τὰ τέκνα ... » (Β' Κορινθ. ιβ' 14), καὶ « Ἐάν τις δὲν προνοῇ περὶ τῶν ἑαυτοῦ καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων, ἠρνήθη τὴν πίστιν καὶ εἶναι ἀπίστου χειρότερος » (Α' Τιμ. ε' 8).

Ἄν προσεκτικὰ ὅμως μελετήσουμε τὰ ἐδάφια αὐτά, θὰ δοῦμε ὅτι ἀσχολοῦνται μὲ τῖς τρέχουσες ἀνάγκες καὶ ὄχι μὲ τίς πιθανὲς μελλοντικὲς ἀνάγκες. Στὸ πρῶτο ἐδάφιο ὁ ἀπ. Παῦλος χρησιμοποιεῖ τὴν εἰρωνεία. Ἐκεῖνος εἶναι ὁ πατέρας καὶ οἱ Κορινθιοὶ τὰ παιδιά του. Δὲν τοὺς ἐπεδάρυσε οικονομικὰ, ἂν καὶ εἶχε κάθε δικαίωμα νὰ τὸ κάμῃ σὰν δούλος τοῦ Κυρίου. Στὸ κάτω κάτω ἦταν πατέρας τους κατὰ τὴν πίστη καὶ συνήθως οἱ γονεῖς φροντίζουν γιὰ τὰ παιδιά τους καὶ ὄχι τὰ παιδιά γιὰ τοὺς γονεῖς. Ἐδῶ δὲν γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἀποταμίευσιν χρημάτων τῶν γονέων γιὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν. Ἡ ὅλη περιτοπὴ ἀσχολεῖται μὲ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Παύλου στὸ παρὸν, ὄχι στὸ μέλλον.

Στὸ Α' Τιμ. ε' 8 ὁ ἀπόστολος συζητεῖ τὸ θέμα τῆς φροντίδος γιὰ τίς φτωχὲς χῆρες. Ἐπιμένει στὸ ὅτι οἱ συγγενεῖς των εἶναι ὑπεύθυνοι νὰ φροντίζουν γι' αὐτές. Ἄν δὲν ὑπάρχουν συγγενεῖς ἢ ἂν οἱ συγγενεῖς δὲν ἐκπληροῦν τὴν ὑποχρέωσίν τους, τότε ἡ τοπικὴ ἐκκλησία πρέπει νὰ φροντίξῃ γιὰ τίς χριστιανῆς

χῆρες. Ἄλλὰ κι' ἐδῶ τὸ θέμα ἀφορᾷ τὶς παρούσες ἀνάγκες, ὄχι τὶς μελλοντικές. Τὸ ἰδανικὸ τοῦ Θεοῦ εἶναι τὰ μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ νὰ φροντίζουν γιὰ τὶς ἄμεσες ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν τους. « Νὰ γίνῃ ἐν ἰσότητι, ὥστε ἐν τῷ παρόντι καιρῷ τὸ περίσσευμά σας ν' ἀναπληρώσῃ τὴν στέρησιν ἐκείνων διὰ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ τὸ περίσσευμα ἐκείνων εἰς τὴν στέρησιν σας, ὥστε νὰ γίνῃ ἰσότης καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ὅστις εἶχε συνάξει πολὺ, δὲν ἐλάμβανε πλεיותרον καὶ ὅστις ὀλίγον, δὲν ἐλάμβανε ὀλιγότερον » (Β' Κορ. ἡ' 14-15).

Ὁ χριστιανὸς ποὺ αἰσθάνεται ὅτι πρέπει νὰ φροντίσῃ γιὰ τὶς μελλοντικές του ἀνάγκες, ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα τῆς ἐπάρκειας. Δαπανᾷ δηλαδὴ τὴ ζωὴ του ἐπιδιώκοντας τὴν δημιουργία περιουσίας ἀκαθόριστου ποσοῦ καὶ στερεῖ τὸν ἑαυτὸ του ἀπὸ τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ τὸ καλύτερό του γιὰ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Φτάνει στὸ τέρμα μιᾶς ἀχρηστης ζωῆς καὶ ἀνακαλύπτει ὅτι ὅλες οἱ ἀνάγκες του θὰ ἱκανοποιούνταν ὀπωσδήποτε, ἂν ζοῦσε ὀλόκαρδα γιὰ τὸν Σωτήρα . . .

Ἄν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ παίρνανε στὴν κυριολεξία τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, δὲν θὰ ὑπῆρχε ἔλλειψη οἰκονομικῶν μέσων γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Κυρίου. Τὸ Εὐαγγέλιο θὰ κυκλοφοροῦσε μὲ αὐξοῦσα δύναμη καὶ σὲ ἀξανατόμητο ἀριθμὸ. Ἄν κάποιος μαθητῆς ἀντιμετώπιζε μὴν ἀνάγκη, θὰ ἦταν χαρὰ καὶ προνόμιο τῶν ἄλλων μαθητῶν νὰ συμμερισθοῦν μαζί του ὅ,τι ἔχουν.

Τὸ νὰ ἰσχυριζώμαστε, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν πλούσιοι χριστιανοὶ γιὰ νὰ πλησιάσουν τοὺς πλουσίους, εἶναι παράλογο. Ὁ Παῦλος ἔφτασε ὡς τοὺς αὐλικούς τοῦ Καίσαρα, ἐνῶ ἦταν δέσμιος (Φιλ. δ' 22). Ἄν ὑπακοῦμε στὸν Θεὸ μπορούμε νὰ τὸν ἐμπιστευθοῦμε ὅτι θὰ διευθετήσῃ τὶς λεπτομέρειες. Τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πρέπει νὰ βαρύνῃ στὴν ὑπόθεσιν αὐτή. Καὶ ὁ δούλος δὲν εἶναι ἀνώτερος τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Δὲν εἶναι καλὸ ὁ ὑπηρετῆς νὰ ζητᾷ νὰ γίνῃ πλούσιος, καὶ μεγάλος καὶ τιμώμενος σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, ὅπου ὁ Κύριός του ἦταν φτωχὸς καὶ εὐτελῆς καὶ περιφρονημένος. Στὰ παθήματα τοῦ Κυρίου συμπεριλαμβανόταν καὶ ἡ φτώχεια (Β' Κορ. ἡ' 9).

Βέβαια, ὅταν λέμε φτώχεια δὲν σημαίνει κατ' ἀνάγκη κουρέλια καὶ βρωμιὰ, ἀλλὰ σημαίνει ἔλλειψη παραπανήσιων πραγμάτων καὶ πολυτέλεια. Πρὶν τριάντα περίπου χρόνια ὁ Ἄνδριους Μάρραιν εἶπε: « ὅτι ὁ Κύριος καὶ οἱ ἀπόστολοί Του, δὲν θὰ τελείωναν τὸ ἔργο ποὺ εἶχαν νὰ κάνουν ἂν δὲν ἦσαν πράγματι φτωχοί. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ σηκώσῃ κάποιον, πρέπει νὰ κατεβῆ, σὰν τὸν Σαμαρείτη, καὶ ἡ μεγάλη πλειονότης τῆς ἀνθρωπότητος ὑπῆρξε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι φτωχὴ ».

Μερικοὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ὑπάρχουν μερικά ὑλικά ἀγαθὰ ποὺ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ σπιτιοῦ. Αὐτὸ εἶναι σωστό. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἐπιχειρηματίες πρέπει νὰ ἔχουν ἓνα ὠρισμένο κεφάλαιο γιὰ τὴ δουλειά τους. Κι' αὐτὸ εἶναι σωστό. Ἐπίσης ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι ὑπάρχουν ἄλλα ὑλικά ἀγαθὰ, ὅπως τὸ αὐτοκίνητο, ποὺ μποροῦν νὰ χρησιμοποιοῦν γιὰ τὴ δόξα τοῦ Κυρίου. Κι' αὐτὸ σωστό.

Ἄλλὰ πέραν αὐτῶν τῶν λογικῶν ἀναγκῶν, ὁ χριστιανὸς πρέπει νὰ ζῆ λιτὰ καὶ μὲ θυσία γιὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ Εὐαγγελίου. Τὸ ρητὸ του πρέπει νὰ εἶναι: « Δούλεψε σκληρὰ, ξόδεψε λίγα, δίνε πολλά, καὶ ὅλα στὸν Χριστό ».

Ὁ καθένας μας εἶναι ὑπεύθυνος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὡς πρὸς τὸ πῶς ἐννοεῖ τὸ νὰ τὰ ἐγκαταλείψῃ ὅλα. Δὲν μπορεῖ ὁ ἓνας πιστὸς νὰ νομοθετήσῃ γιὰ τὸν ἄλλον. Ὁ καθένας πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ στεκόμενος μπροστὰ στὸν Κύριο. Εἶναι πάνω ἀπ' ὅλα ἓνα τρομερὰ προσωπικὸ θέμα.

Ἄν ὡς ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀσκήσεως, ὁ Κύριος ὀδηγεῖ κάποιον πιστὸ σ' ἓνα βαθμὸ ἀφοσιώσεως ποὺ ὡς τότε τοῦ ἦταν ἀγνωστος, δὲν πρέπει νὰ τὸ πάρῃ πάνω του. Ὅποιαδήποτε θυσία καὶ ἂν κάνουμε δὲν εἶναι στὸ κάτω - κάτω θυσία ὅταν τὴν δοῦμε στὸ φῶς τοῦ Γολγοθᾶ. Δίνουμε στὸν Κύριο ἐκεῖνο ποὺ ὀπωσδήποτε δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρατήσουμε καὶ ποὺ πάψαμε νὰ τὸ ἀγαποῦμε σὰν δικό μας.

« Δὲν εἶναι ἀνόητος ἐκεῖνος ποὺ δίδει ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ κρατήσῃ γιὰ νὰ κερδίσῃ ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ χάσῃ » (Τζιμ Ἐλλιοτ).

ΕΜΠΟΔΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΗ ΚΑΝΕΙΣ ΜΑΘΗΤΗΣ

Όποιοσδήποτε αποφασίζει ν' ακολουθήση τὸν Χριστό, μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι δρόμοι θὰ παρουσιασθοῦν μπροστά του γιὰ ν' ἀποφύγη αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Θὰ τοῦ δοθοῦν ἀναριθμητες εὐκαιρίες γιὰ νὰ γυρίσῃ πίσω. Ἄλλες φωνές θὰ τοῦ ποῦν νὰ κόψῃ μερικὰς πινακίδες ἀπὸ τὸν σταυρὸ του. Δώδεκα λεγεῶνες δαιμόνων εἶναι ἔτοιμοι νὰ τὸν ἐλευθερώσουν καὶ νὰ τὸν βγάλουν ἀπὸ τὸ μονοπάτι τῆς ἀπαρνήσεως τοῦ ἐγὼ καὶ τῆς θυσίας.

Ἐνα θαυμασιὸν παράδειγμα μᾶς δίνει ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ γιὰ τοὺς τρεῖς ὑποψήφιους μαθητὲς τοῦ ἐπέτρεψαν ἄλλες φωνές νὰ παραμερίσουν τὴν φωνὴν τοῦ Χριστοῦ.

Ἄνῳ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπε τις πρὸς αὐτὸν καθ' ὁδόν, θέλω σὲ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεὰς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίαι, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει πού νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν. Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγχώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον νὰ θάψω τὸν πατέρα μου. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς, σὺ δὲ ἀπελθὼν, κήρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, θέλω σὲ ἀκολουθήσει Κύριε. Πρῶτον ὅμως συγχώρησόν μοι ν' ἀπαχαιρετήσω τοὺς εἰς τὸν οἶκον μου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, οὐδεὶς βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εἶναι ἀρμόδιος διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ » (Λουκ. 9' 57-62).

Τρεῖς ἀνώνυμοι ἄνθρωποι ἤρθαν πρόσωπο πρὸς πρόσωπο μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Αἰσθάνθηκαν μιὰ ἐσωτερικὴ παρῶρησι νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Ἄλλ' ἐπέτρεψαν κάτι ἄλλο νὰ μπῆ ἀνάμεσα στὶς ψυχὰς των καὶ στὴν τελεία ἀφοσίωσι σ' Αὐτόν.

Ὁ κ. Πολυβιαστικός

Ὁ πρῶτος εἶναι ὁ κ. Πολυβιαστικός. Μὲ ἐνθουσιασμό,

ἐθελοντικά, θέλει ν' ἀκολουθήσῃ τὸν Κύριο ὅπουδήποτε : « Θὰ σὲ ἀκολουθήσω ὅπου κι' ἂν πᾶς ! ». Καμμιά θυσία δὲν εἶναι πολὺ μεγάλη γιὰ μένα. Κανένας σταυρὸς δὲν εἶναι πολὺ βαρὺς ! Κανένα μονοπάτι δὲν εἶναι πολὺ ἀνώμαλο.

Ἡ ἀπάντησι τοῦ Σωτήρα κατ' ἀρχὴν δὲν φαίνεται νὰ ἔχη σχέσι μὲ τὴν ὀλόκαρδη προσφορὰ τοῦ κ. Πολυβιαστικοῦ. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε : « Οἱ ἀλεπούδες ἔχουν φωλιές, καὶ τὰ πουλιὰ ἔχουν κατοικίαι, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν ἔχω πού νὰ γείρω τὸ κεφάλι ». Πραγματικά ἦταν πολὺ κατάλληλη, καὶ στὴ θέσι τῆς, ἡ ἀπάντησι τοῦ Κυρίου. Ἦταν σὰ νὰ τοῦ ἔλεγε : « Ἐσὺ εἶσαι τόσο πρόθυμος νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς ὅπουδήποτε, ἀλλὰ εἶσαι πρόθυμος νὰ κάμῃς χωρὶς τις ὑλικὰς ἀνέσεις τῆς ζωῆς ; Οἱ ἀλεπούδες ἔχουν περισσότερες ἀνέσεις σ' αὐτὸν τὸν κόσμον παρὰ ἐγὼ. Τὰ πουλιὰ ἔχουν μιὰ φωλιά πού τὴν θεωροῦν δική τους, ἀλλὰ ἐγὼ εἶμαι περιπλανώμενος, χωρὶς σπίτι στὸν κόσμον αὐτὸν πού τὰ χέρια μου τὸν ἔκαμαν. Εἶσαι πρόθυμος νὰ θυσιάσῃς τὴν ἀσφάλεια πού σοῦ παρέχει τὸ σπίτι γιὰ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς ; Εἶσαι πρόθυμος ν' ἀφίσης τις νόμιμες ἀνέσεις τῆς ζωῆς γιὰ νὰ μὲ ὑπηρετήσῃς μὲ ἀφοσίωσι » ;

Καὶ ὅπως φαίνεται ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦταν πρόθυμος, ἐπειδὴ δὲν ἀκούμε πιά τίποτε γι' αὐτὸν ἀργότερα στὴν Ἁγία Γραφή. Ἡ ἀγάπη του γιὰ τις γήινες εὐκολίες ἦταν μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ἀφοσίωσίν του στὸν Χριστό.

Ὁ κ. Πολυαργὸς

Ὁ δεῦτερος ἄνθρωπος εἶναι ὁ κ. Πολυαργός. Δὲν φαίνεται ἐνθουσιώδης ὅπως ὁ πρῶτος. Μᾶλλον ὁ Σωτήρας τὸν κάλεσε νὰ τὸν ἀκολουθήσει. Ἡ ἀπάντησίν του δὲν ἦταν ἀρνησι. Δὲν εἰδειχνε ἀδιαφορία πρὸς τὸν Κύριο. Μᾶλλον ἦταν κάτι πού ἤθελε πρῶτα νὰ κάμῃ. Κι' αὐτὸ ἦταν ἡ μεγάλη του ἁμαρτία. Ἔβαλε τις δικὰς του ἀξιώσεις πάνω ἀπὸ τις ἀξιώσεις τοῦ Κυρίου. Προσέξετε τὴν ἀπάντησι :

« Κύριε, ἄσε με πρῶτα νὰ πάω νὰ θάψω τὸν πατέρα μου ».

Βέβαια είναι νόμιμο έντελώς ό γιός να δείξη σεβασμό πρὸς τούς γονεῖς του. Καί ἂν ό πατέρας ἀποθάνει, είναι μέσα στά καθήκοντα τοῦ χριστιανοῦ να μερμηνήση γιά τήν ταφή του. Ἄλλά οἱ νόμιμες φροντίδες τῆς ζωῆς γίνονται θετικά ἀμαρτωλές ὅταν παίρνουν τήν πρώτη θέση, πού πρέπει να τήν ἔχει τὸ ἐνδιαφέρον μας γιά τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Ἡ πραγματική ἐπιδίωξη τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἐκτίθεται στήν ἀπαίτησή του : « Κύριε ... πρώτα κάτι τὸ δικό μου ... ». Τ' ἄλλα πού εἶπε στή συνέχεια ἦταν μία ἀπλή συγκάλυψη γιά να κρύψη τήν ἐπιθυμία του να βάλῃ τὸ ἐγὼ πρῶτο. Δὲν κατάλαβε ὅτι είναι παράλογο καὶ ἀδύνατο να λές τὸν Χριστό Κύριο καὶ να βάζῃς τὸ ἐγὼ πρῶτο. Ἄν ὁ Χριστός είναι Κύριος τότε Αὐτός πρέπει να ἔλθῃ πρῶτος. Ἄν τὸ ἐγὼ είναι στὸ θρόνο, τότε ὁ Χριστός δὲν ἔχει πιά τήν διακυβέρνηση τῆς ζωῆς μας.

Ὁ κ. Πολυαργὸς εἶχε μιὰ δουλειὰ να τελειώσῃ, καὶ ζήτησε αὐτὴ ἢ δουλειὰ να ἔχῃ προτεραιότητα. Πολὺ ταιριαστὴ λοιπὸν ἢ ἀπάντηση τοῦ Κυρίου : « Ἄσε τούς νεκρούς να θάψουν τούς νεκρούς των, καὶ ἐσὺ πήγαινε να κηρύξῃς τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ ». Θὰ μπορούσαμε ὡς ἐξῆς να παραφράσουμε τὰ λόγια Του : « Ὑπάρχουν μερικά πράγματα πού οἱ πνευματικῶς νεκροὶ μποροῦν να κάμουν ἀκριβῶς ὅπως καὶ οἱ πιστοί. Ἄλλά ὑπάρχουν ἄλλα πράγματα στή ζωὴ, πού μόνο οἱ πιστοὶ μποροῦν να κάμουν. Μὴ ξεδεύεις λοιπὸν τὴ ζωὴ σου κάνοντας κάτι πού ἕνας μὴ ἀναγεννημένος θὰ μπορούσε να τὸ κάμῃ. Ἄσε τούς πνευματικῶς νεκρούς να θάψουν τούς νεκρούς. Ἄλλα ὅσο γιά σένα, να εἶσαι ἔτσι ὥστε να εἶσαι ἀπαραίτητος. Ἡ κυρία ὠθήση τῆς ζωῆς σου να εἶναι ἢ πρόδος τοῦ δικοῦ μου ἔργου στή γῆ ».

Φαίνεται ὅτι τὸ τίμημα ἦταν πολὺ μεγάλο γιά τὸν κ. Πολυαργὸ γιά να τὸ πληρώσῃ. Παραμερίζει ἀπὸ τὴ σκηνὴ τῆς ζωῆς γιά να κρυφθῇ μέσα σὲ μιὰ σιωπὴ καὶ να μὴ γίνεῖ λόγος γι' αὐτόν.

Ὁ πρῶτος ἀπὸ αὐτούς τούς δύο ἀνθρώπους μας, συμβολί-

ζει τὶς ὕλικές ἀνέσεις πού είναι ἐμπόδιο γιά να γίνῃ κανεὶς μαθητής. Ὁ δεύτερος δείχνει ὅτι μιὰ δουλειὰ ἢ ἀπασχόληση πού παίρνει τήν πρώτη θέση είναι καὶ αὐτὴ ἐξ ἴσου ἐμπόδιο. Δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ κακὸ στὶς ἐγκόσμιες ἐπασχολήσεις αὐτὲς καθ' ἑαυτὲς. Τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ είναι ὁ ἀνθρώπος να ἐργάζεται γιά να προμηθευεταί τ' ἀπαραίτητα γιά τὸν ἑαυτό του καὶ τήν οἰκογένειά του. Ἄλλα ἢ ζωὴ τοῦ ἀληθινοῦ μαθητοῦ ἀπαιτεῖ ἢ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ ἢ δικαιοσύνη Του να ζητοῦνται πρῶτα. Ὁ πιστὸς δὲν πρέπει να περάσῃ τὴ ζωὴ του κάνοντας ὅ,τι ὁ μὴ ἀναγεννημένος θὰ μπορούσε τὸ ἴδιο να κάμῃ, ἂν ὄχι καὶ καλύτερα, καὶ ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως είναι να ικανοποιηθῇ ἀπλῶς τὶς πρέχουσες ἀνάγκες, ἐνῶ ἢ κυριώτερη ἀπασχόληση τοῦ χριστιανοῦ είναι να κηρύξῃ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ὁ κ. Πολυσπιτικός

Ὁ τρίτος ἀνθρώπος είναι ὁ κ. Πολυσπιτικός. Μοιάζει στὸν πρῶτο στήν αὐθόρμητὴ ἐπιθυμία του ν' ἀκολουθήσῃ τὸν Χριστό. Ἄλλα μοιάζει καὶ στὸν δεύτερο στὸ ὅτι χρησιμοποίησε τὶς ἀντιφατικὲς λέξεις : « Κύριε ... ἄσε με πρῶτα ... ». Εἶπε : « Κύριε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω, ἀλλὰ ἄφρσέ με πρῶτα ν' ἀποχαιρετήσω τούς σπιτικούς μου ... ». Ἀκόμη μιὰ φορὰ πρέπει να παραδεχθῶμε ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ κακὸ στήν παράκλησή του. Δὲν είναι ἀντίθετο στὸν νόμο τοῦ Θεοῦ να δείξῃ κανεὶς ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπη στοὺς συγγενεὶς του καὶ να τηρήσῃ τήν ἐδιμοτυπία ὅταν φεύγει ἀπὸ κοντὰ τους. Σὲ τί λοιπὸν ἀπέτυχε ὁ τρίτος ; Ἦταν σ' αὐτό : Ἐπέτρεψε στὸν ἑαυτό του, οἱ τρυφεροί, οἱ φυσικοὶ δεσμοί, να πάρουν τήν πρώτη θέση καὶ να παραμερίσουν τὸν Χριστό.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος μὲ βαθεῖα διείσδυση τοῦ εἶπε : « Κανείς, πού βάζει τὸ χέρι του στὸ ἀλέτρι καὶ στρέφει πίσω, δὲν είναι κατάλληλος γιά τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ». Μὲ ἄλλα λόγια : « Οἱ μαθητές μου δὲν είναι καμωμένοι ἀπὸ τέτοια ἐγω-

κεντρική και πλαδαρή ύλη, όπως εσύ δείχνεις ότι είσαι. Θέλω εκείνους που είναι πρόθυμοι να εγκαταλείψουν τους σπιτικούς δεσμούς, που δεν θα επηρεασθούν από αισθηματικούς συγγενικούς δεσμούς, που θα με βάλουν πάνω από κάθε τι άλλο στη ζωή τους».

Είπατε υποχρεωμένοι να συμπεράνουμε ότι ο κ. Πολυσπιτικός άφησε τον Ίησού και προχώρησε λυπημένος στο δρόμο. Η φιλοδοξία του να γίνη μαθητής του Κυρίου θρηνματίσθηκε πάνω στον βράχο των οικογενειακών δεσμών. Ίσως ήταν μια μάννα που έκλαιγε με λυγμούς και του έλεγε : « Θα μου ραγίσης τη μητρική μου καρδιά αν μ' άφισεις και πās στον ιεραποστολικό αγρό . . . ». Δεν ξέρουμε. Έκείνο που ξέρουμε είναι ότι η Γραφή εύγενικά αποφεύγει να δώσει το όνομα αυτού του λιγόψυχου, που γυρίζοντας πίσω, έχασε τη μεγαλύτερη ευκαιρία της ζωής του και κέρδισε το επιτύμβιο επίγραμμα : « Ακατάλληλος για τη βασιλεία του Θεού ».

Ά ν α κ ε φ α λ α ί ω σ η

Αυτά λοιπόν είναι τρία από τα πρωταρχικά εμπόδια για να γίνη κανείς αληθινός μαθητής, που μάς παρουσιάζονται με τους τρεις αυτούς ανθρώπους που δεν ήσαν πρόθυμοι να θυσιάσουν τα πάντα για ν' ακολουθήσουν τον Κύριο Ίησού Χριστό.

- Ό κ. Πολυβιαστικός — ή αγάπη των γήινων ανέσεων.
- Ό κ. Πολυαργός — προτεραιότητας στη δουλειά ή την απασχόλησή του.
- Ό κ. Πολυσπιτικός — προτεραιότητας των τρυφερών οικογενειακών δεσμών.

Ό Κύριος Ίησους Χριστός έξακολουθεί να καλή, όπως πάντοτε, άνδρες και γυναίκες να Τον ακολουθήσουν ήρωικά και με πνεύμα θυσίας.

Όι φωνές που μάς καλούν να ξεφύγουμε έξακολουθούν να

παρουσιάζονται επί σκηνής και να λένε με ύφος « ενδιαφερομένου » για μάς : « Αυτήσου τον έαυτό σου ! Μακριά από σένα αυτό ».

Λίγοι είναι πρόθυμοι ν' ανταποκριθούν στην κλήση του Κυρίου.

Χριστέ μου, πήρα το σταυρό μου
και όλα τ' άφησα για Σέ.
Γυμνός, φτωχός, καταδιωγμένος,
το πāν εσύ 'σαι πια για μέ.
Σβύσανε οι φιλοδοξίες
και οι πόθοι μου μες στη ζωή.
Μά κι' αν φτωχός, ζω μες στα πλούτη,
έχω ούρανό εδω στη γή . . .

Τί κι' αν με διώχνει όλος ο κόσμος ;
Και Σένα διώξανε, Χριστέ.
Κι' αν οι άνθρωποι με ξεγελάσαν,
Συ δεν με γέλασες ποτέ.
Όταν με κυνηγούν οι έχθροί μου
κι' όταν μ' αφήνουν οι άδερφοί,
μου φτάνει ένα χαμόγελό Σου
για μέ, στη θεία Σου μορφή . . .

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ

(Διαβάστε την περικοπή Λουκ. ις' 1 - 13)

Η παραβολή του άδικου οικονόμου λέχθηκε προς τους μαθητές. Στην παραβολή αυτή ο Κύριος θέτει άρχές που εφαρμόζονται στους μαθητές όλων των εποχών. Οι μαθητές του Χριστού στην ουσία είναι διαχειριστές, που τους έχει εμπιστευθή τη φροντίδα της περιουσίας Του και των υποθέσεών Του πάνω στη γή.

Ἡ παραβολὴ παρουσιάζει δυσκολίες. Φαίνεται σὰν νὰ συνιστᾷ τὴν ἀνείλικρινεῖα καὶ τὴν πονηριά. Ἀλλὰ ὅταν τὴν δῶμε στὸ κατάλληλο φῶς τῆς ἐρμηνείας, περιέχει ὁδηγίες μεγάλης σπουδαιότητος.

Ἡ ἱστορία σύντομα ἔχει ὡς ἐξῆς : Ἐνας πλούσιος μὲ μεγάλη περιουσία πῆρε ἕναν ὑπάλληλο γιὰ νὰ φροντίξῃ τὶς δουλειές του. Στὸ μεταξὺ ἔμαθε ὅτι ὁ ὑπάλληλος αὐτὸς σπαταλοῦσε τὸ χρῆμα του. Ἀμέσως ζήτησε νὰ κἀνῃ ἔλεγχο τῶν βιβλίων, καὶ μετὰ τοῦ ἀνακοίνωσε ὅτι τὸν ἀπολύει.

Ὁ ὑπάλληλος κατάλαβε ὅτι τὸ μέλλον του τώρα ἦταν σκοτεινὸ. Ἦταν πιά προχωρημένος στὴν ἡλικία καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἐργασθῇ σκληρῇ χειρωνακτικῇ ἐργασίᾳ καὶ ντρεπόταν, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, νὰ ζητιανεύῃ. Ἔτσι σκέφθηκε ἕνα σχέδιο τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ ἐξασφαλίσῃ φίλους γιὰ τὸ μέλλον. Πῆγε σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς πελάτες τοῦ κυρίου του καὶ τοῦ εἶπε : « Πόσο χρωστᾷς στὸ ἀφεντικό μου » ; Κι' ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε : « Ἐκατὸ μέτρα λάδι ».

— « Ἐν τάξει » τοῦ εἶπε ὁ ὑπάλληλος, « Πληρώνεις τὰ μισὰ καὶ μὴ σὲ νοιάζει ». Πῆγε σὲ ἄλλον πελάτη καὶ τοῦ λέγει : « Πόσο χρωστᾷς » ; Κι' ὁ πελάτης τοῦ λέγει : « Ἐκατὸ μῶδια στάρι ». — « Μάλιστα. Μοῦ πληρώνεις ὀγδόντα καὶ θὰ θεωρήσουμε τὸν λογαριασμό κλειστό ».

Ἀκόμη πιὸ παρεξηγήσιμο κι' ἀπὸ τὴν ἐνέργεια τοῦ ἀνείλικρινοῦ ὑπαλλήλου εἶναι τὸ σχόλιο ποὺ ἀκολουθεῖ :

« Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἐπραξέ διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν γενεάν, παρά τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός » (Λουκ. ις' 8).

Πῶς θὰ πάrouμε αὐτὴ τὴν φαινομενικὴ ἐπιδοκιμασία τῆς ἀνείλικρινοῦς διαχειριστικῆς ἐνεργείας ἐκ μέρους τοῦ κυρίου του ; Ἐνα εἶναι βέβαιο ὅτι οὔτε αὐτὸς οὔτε ὁ Κύριός μας ἐπιδοκίμασε τέτοια ἀτιμία. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ χτυποῦσε τὴν ἀδικία καὶ τὴν ἀτιμία, γι' αὐτὸ εἶχε γίνει μισητὸς ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους. Κανένας δίκαιος ἄνθρωπος δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ ἐπιδοκι-

μάσῃ τέτοια ἀπάτη καὶ ἀπιστία. Ὅτιδήποτε καὶ νὰ διδάσκῃ ἡ παραβολή, δὲν μπορεῖ νὰ διδάσκῃ ὅτι ἡ κατάχρησις δικαιώνεται.

Μόνο γιὰ ἕνα πράγμα μπορεῖ ν' ἀποτελέσῃ παράδειγμα ὁ ἄδικος διαχειριστής. Γιὰ τὸ ὅτι προγραμματίσῃ τὸ μέλλον του. Σκέφθηκε καὶ ἐπεδίωξε νὰ ἐξασφαλίσῃ φίλους γιὰ ὅταν ἀπολυθῆν ἀπὸ τὴν ἐργασία του. Ἐνήργησε γιὰ τὸ μέλλον ἀντὶ γιὰ τὸ τώρα. Αὐτὸ εἶναι τὸ κεντρικὸ σημεῖο τῆς παραβολῆς. Οἱ κοσμικοὶ ἐνεργοῦν μὲ ἰσχυρὰ μέσα γιὰ ἐξασφάλισις τοῦ μέλλοντος. Τὸ μόνο μέλλον ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρει εἶναι τὰ γηρατειά, ὅταν θὰ ἔχουν ἀποτραβηχθῇ ἀπὸ τὴν ἐνεργὸ ζωὴ. Γι' αὐτὸ ἐργάζονται μ' ἐπιμέλεια γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν ὅτι θὰ τακτοποιηθοῦν, ὅταν δὲν θὰ μποροῦν πιά νὰ ἐργάζωνται σὲ μιὰ ἐπικερτῆ ἐργασία. Κάνουν τὰ πάντα γιὰ τὴν κοινωνικὴ τους ἀσφάλισις. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποψη, οἱ ἄπιστοι εἶναι σοφώτεροι ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς. Γιὰ νὰ καταλάβουμε ὅμως τὸ γιατί, πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψῃ ὅτι τοῦ χριστιανοῦ τὸ μέλλον δὲν εἶναι σ' αὐτὴ τῇ γῆ, ἀλλὰ στὸν οὐρανὸ. Αὐτὸ εἶναι τὸ κρίσιμο σημεῖο. Τὸ μέλλον γιὰ τὸν ἄπιστο εἶναι ὁ καιρὸς ἀπὸ τώρα ὡς τὸν τάφο. Τὸ μέλλον γιὰ ἕνα παιδί τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ αἰωνιότης μὲ τὸν Χριστό.

Ἡ παραβολὴ διδάσκει λοιπὸν, ὅτι ὁ μὴ ἀναγεννημένος εἶναι πιὸ σοφὸς καὶ ἐνεργητικὸς στὸ νὰ προετοιμάσῃ τὸ μέλλον του στὴ γῆ, ἀπ' ὅτι εἶναι ὁ χριστιανὸς στὸ νὰ προετοιμάσῃ τὸ μέλλον του στὸν οὐρανὸ. Μ' αὐτὸ τὸ ὑπόβαθρο ὁ Κύριος παρουσιάζει τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ μαθήματος : « Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, κάμετε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ Μαμμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σᾶς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνὰς ὅταν ἐκλείψητε » (Λουκ. ις' 9).

Ὁ Μαμμωνᾶς τῆς ἀδικίας εἶναι τὸ χρῆμα ἢ ἄλλα ὑλικά ἀγαθά. Μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε αὐτὰ τὰ πράγματα γιὰ νὰ κερδίσουμε ψυχὰς στὸν Χριστό. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ κερδίζονται μὲ τὴν πιστὴ χρῆσις τοῦ χρήματος, ὀνομάζονται ἐδῶ « φίλοι ». Θὰ ῥθῃ κάποτε καιρὸς ποὺ θὰ « φύγουμε ἀπὸ τὴν ἐργασία » (εἴτε πεθαίνοντας, εἴτε ἀναλαμβανόμενοι ἀπὸ τὸν Χρι-

στο στην άρπαγή της εκκλησίας). Οι φίλοι που κερδίθηκαν δια μέσου της σοφής χρήσεως των υλικών μας αγαθών, τότε θα χρησιμοποιηθούν σαν μια επίτροπή, που θα μας καλωσορίσει και θα μας δεχθεί στις αιώνιες μονές μας.

Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο ο σοφός διαχειριστής σχεδιάζει για το μέλλον· όχι ξεθεύοντας την σύντομη ζωή του σε μια μάταιη αναζήτηση ασφάλειας σ' αυτή τη γη, αλλά με μια επίμονη προσπάθεια για να περικυκλωθεί στον ούρανο από φίλους που κερδίθηκαν στον Χριστό δια της καλής χρήσεως του χρήματός του. Το χρήμα που επενδύθηκε σε Γραφές, Καινές Διαθήκες, φυλλάδια κλπ. Το χρήμα που χρειάσθηκε για να υποστηριχθούν ιεραπόστολοι και άλλοι χριστιανοί εργάτες. Χρήμα που βοήθησε για χριστιανικά ραδιοφωνικά προγράμματα και άλλες αξίες χριστιανικές δραστηριότητες. Γενικά χρήμα που χρησιμοποιήθηκε για την διάδοση του Ευαγγελίου με οποιοδήποτε τρόπο. «Ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορούμε να θησαυρίσουμε θησαυρούς στον ούρανο είναι να το βάλουμε σε κάτι που θα πάει στον ούρανο».

Όταν ένας χριστιανός βλέπει ότι το χρήμα του, τα υλικά του αγαθά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη σωτηρία πολυτίμων ψυχών, χάνει την αγάπη του για τα «πράγματα». Πολυτέλεια, πλούτος και υλική λαμπρότης του προξενούν ναυτία. Λαχταρά να δει τον «Μαμμωνά της αδικίας» να μετατρέπεται δια της θείας αλχημείας σε αιώνιους λατρευτές του Άρνιου. Τον έχει αιχμαλωτίσει ή δυνατότης να εργασθεί σε ανθρώπινες ψυχές, ώστε θα φέρη αιώνια δόξα στον Θεό και αιώνια εύλογια στους ίδιους. Αισθάνεται κάτι από τη δίψα του ποιητή :

«Ω αν κάποιον συναντούσα απ' το χωριό μου
να είναι στού Θεού τα δεξιά,
θα 'ταν διπλός ο ούρανος μου
στη χώρα την ούρανια εκεί ψηλά...

Γι' αυτόν όλα τα διαμάντια, τα ρουμπίνια και τα μαργαριτάρια, όλες οι καταθέσεις σε τράπεζες, όλων των ειδών οι ασφάλειες σε ασφαλιστικές εταιρείες, όλα τα μέγαρα, όλες οι θαλαμηγοί και τα θαυμάσια αυτοκίνητα, δεν είναι παρά ό μαμμωνάς της αδικίας. Άν χρησιμοποιηθούν έγωιστικά, χάνονται μαζί με τη χρήση. Άλλα αν ξεθευθούν για τον Χριστό, γίνονται μετοχές για την αιωνιότητα.

Ο τρόπος με τον οποίο χειριζόμαστε τα υλικά πράγματα και ο βαθμός στον οποίο τα αποκτούμε, είναι κριτήριο του χαρακτήρα μας. Ο Κύριος το τονίζει αυτό στο έδαφιο 10 : «Ο έν τῷ ἐλαχίστῳ πιστός και έν τῷ πολλῷ πιστός είναι, και ό έν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, και έν τῷ πολλῷ ἄδικος είναι».

Και το πιο μικρό αντικείμενο εδώ στη γη υπόκειται σε κάποια διαχείριση. Εκείνοι που τους δέχεται ο Θεός είναι όσοι χρησιμοποιούν αυτά τα πράγματα για τη δόξα του Θεού και για την εύλογια των συνανθρώπων τους. Εκείνοι τους οποίους απορρίπτει είναι όσοι χρησιμοποιούν τα αγαθά τους για ανέσεις, για πολυτελή ζωή και για ιδιοτελή απόλαυση. Και αν έναν δεν μπορείς να τον εμπιστευθείς σε μικρά πράγματα (γήινα πράγματα) πώς θα τον εμπιστευθείς σε μεγαλύτερα (διαχείριση πνευματικών πραγμάτων). Εάν ένας είναι ανείλικρινής στην χρήση του Μαρμωνά της αδικίας, πώς μπορεί να είναι πιστός ως εργάτης Χριστού και οικονόμος των μυστηρίων του Θεού ; (Α' Κορ. 8' 1).

Και προχωρεί ο Σωτήρας τονίζοντας : «Εάν λοιπόν εις τον ἄδικον Μαρμωνᾶν δὲν ἐράνητε πιστοί, τον ἄληθινόν πλούτον τίς θέλει σᾶς ἐμπιστευθῆ ; (Λουκ. ις' 11). Οι γήινοι θησαυροί δεν είναι τ' ἀληθινά πλούτη. Ἡ ἀξία τους είναι πεπερασμένη και προσωρινή. Οι πνευματικοί θησαυροί είναι τ' ἀληθινά πλούτη. Ἡ ἀξία τους δὲν μπορεί νὰ μετρηθῆ και ποτὲ δὲν ξεπέφτει. Ἄν ἓνας δὲν εἶναι ἀξίόπιστος στον χειρισμό των υλικών αγαθών, δὲν μπορεί ο Θεός νὰ του ἐμπιστευθῆ και νὰ του δώση πνευματικὴ εὐμερία σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ ἢ θησαυρούς

στον οὐρανό. Καί πάλι ὁ Κύριος ἐπεκτείνει τὸ ἐπιχείρημά Του λέγοντας :

« Καί ἐάν εἰς τὸν ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοί, τίς θέλει σᾶς δώσει τὸ ἰδικόν σας ; » (Λουκ. ις' 12).

Τὰ ὑλικά πράγματα δὲν εἶναι δικὰ μας. Ἄνηκουν στὸν Θεό. Κάθε τι ποὺ κατέχουμε, εἶναι μιὰ μυστική διαχείριση ἀπὸ τὸν Θεό. Ὅ,τι μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ δικό μας, εἶναι καρπὸς ἐπιμελοῦς μελέτης καὶ ὑπηρεσίας ἐδῶ, καὶ ἀμοιβὴ πιστῆς διαχειρίσεως ἐκεῖ (στὸν οὐρανό). Ἐὰν ἀποδειχθῆκαμε ἀναξιόπιστοι στὴν διαχείριση τῆς περιουσίας τοῦ Θεοῦ, τότε δὲν μποροῦμε νὰ μπούμε σὲ βαθύτερες ἀλήθειες τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἐδῶ, σ' αὐτὴ τῆ ζωῆ, ἢ ν' ἀνταμειφθοῦμε στὴν μετέπειτα. Καὶ ὁ Κύριος μὲ ἰδιαίτερη ἔμφαση ἀνακεφαλαιώνει τὴ διδασκαλία ὅλης τῆς περικοπῆς : « Οὐδεὶς δούλος δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους, διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισῆσει καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει, ἢ εἰς τὸ ἓνα θέλει προσκολληθῆ καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονῆσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ Μαρμωνα » (Λουκ. ις' 13). Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ διηρημένη ἀφοσίωση. Ὁ μαθητῆς δὲν μπορεῖ νὰ ζῆ καὶ νὰ ὑπηρετῆ δύο κόσμους. Ὁ οἰκονόμος ἢ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸ ἢ τὸν Μαρμωνᾶ. Ἄν ἀγαπᾷ τὸν Μαρμωνᾶ, μισεῖ τὸν Θεό.

Καί, πρόσεξε, αὐτὸ ἐλέχθηκε γιὰ τοὺς μαθητές, ὄχι γιὰ τοὺς μὴ σεσωσμένους.

Ο ΖΗΛΟΣ

Ὁ μαθητῆς συγχωρεῖται ἂν δὲν ἔχει μεγάλες διανοητικὲς ἰκανότητες. Συγχωρεῖται ἐπίσης ἂν δὲν ἔχει ἐξαιρετικὴ φυσικὴ ἀνδρεία. Ἄλλὰ κανένας μαθητῆς δὲν δικαιολογεῖται ἂν δὲν ἔχει ζῆλο. Ἄν ἡ καρδιά του δὲν φλέγεται μὲ φλογερὸ πάθος γιὰ τὸν Σωτῆρα, τότε εἶναι ἀξιοκατάχρητος. Οἱ χριστιανοὶ εἶναι ὀπαδοὶ Ἐκείνου ποὺ εἶπε : « Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου Σου μὲ κατέφαγε » (Ἰωάν. β' 17). Ὁ Σωτῆρας ὁ ἴδιος ἔλιω-

νε ἀπὸ πάθος γιὰ τὸν Θεὸ καὶ τὰ ζητήματά Του. Δὲν ὑπάρχει τόπος στὸ σχολεῖο Του γιὰ ὀπαδοὺς μὲ μισὴ καρδιά.

Ὁ Κύριος ζοῦσε σὲ μιὰ κατάσταση πνευματικῆς ἐντάσεως. Αὐτὸ φαίνεται ἀπὸ τὰ λόγια Του : « Βάπτισμα ἔχω διὰ νὰ βαπτισθῶ καὶ πῶς στενοχωροῦμαι ἐώσου ἐκτελεσθῆ ; » (Λουκ. ιβ' 50). Καὶ μὲ τὰ ἀξέχαστα ἐκεῖνα λόγια : « Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἔργα τοῦ πέμφαντός με ἐώσου εἶναι ἡμέρα, ἔρχεται νῦξ ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργάζηται » (Ἰωάν. θ' 4).

Ὁ ζῆλος τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστῆ εἶχε ἐπικυρωθῆ ἐπίσημα ἀπὸ τὸν Κύριο, ὅταν εἶπε : « Ἐκεῖνος ἦτο ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φέγγων » (Ἰωάν. ε' 35).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἦταν ζηλωτῆς. Κάποιος προσπάθησε νὰ ζωγραφίσῃ τὸν ζῆλο του δίνοντας τὸ παρακάτω σκιαγράφημα : « Ἦταν ἄνθρωπος χωρὶς νὰ φροντίζῃ νὰ κἀν φίλους, χωρὶς τὴν ἐλπίδα ἢ τὴν ἐπιθυμία ἐγκόσμιων ἀγαθῶν, χωρὶς νὰ τὸν ἐπηρεάζουν οἱ ἀπώλειες γηίνων πραγμάτων, χωρὶς τὴν φροντίδα τῆς ζωῆς, χωρὶς τὸν φόβο τοῦ θανάτου. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶναι ἔξω ἀπὸ κοινωνικὴ τάξη, ἀπὸ χώρα ἢ κατάσταση ὁποιαδήποτε. Ἄνθρωπος μὲ μιὰ μοναδικὴ σκέψη — τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, ἄνθρωπος μὲ ἓνα σκοπὸ — τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. Ἐνας ἄφρων γιὰ τὸν κόσμον, καὶ εὐχαριστημένος νὰ θεωρεῖται ἔτσι — γιὰ τὸν Χριστό. Πέστε τον ὅπως θέλετε, ἐνθουσιώδη, φανατικό, φλύαρον ἢ ὀτιδήποτε ἄλλο παράξενο ὄνομα θὰ μπορούσε καὶ θὰ ἤθελε ὁ κόσμος νὰ τοῦ ἀποδώσῃ. Ἄς εἶναι παράξενος, ἀχαρακτήριστος. Ἄν τὸν πῆ κανεὶς ἔμπορο, νοικοκύρη, πολίτη, ἄνθρωπο τοῦ πλοῦτου, ἄνθρωπο τοῦ κόσμου, ἄνθρωπο τῆς μαθήσεως, ἢ ἀκόμα ἄνθρωπο τοῦ κοινοῦ νοῦ, ὅλ' αὐτὰ τὰ ξεπερνᾷ μὲ τὸν χαρακτήρα του. Πρέπει νὰ μιλήσῃ ἢ νὰ πεθάνῃ. Ἄν καὶ πρέπει νὰ πεθάνῃ, θὰ μιλήσῃ. Δὲν ξέρει ἀνάπαυση ἀλλὰ νιάζεται καὶ ὀργώνει στεριά καὶ θάλασσα, βράχους καὶ ἀδιάβατους ἐρήμους. Δὲν κουράζεται νὰ φωνάζῃ δυνατὰ καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Στὶς φυλακὰς, ὑψώνει τὴ φωνή του, καὶ στὶς μπόρες τοῦ ὠκεανοῦ δὲν σιωπᾷ. Μπροστὰ σὲ τρομερὰ συνέδρια

καὶ βασιλιάδες στὸ θρόνο, μαρτυρεῖ γιὰ τὴν ἀλήθεια. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ κόψῃ τὴ φωνή του παρὰ ὁ θάνατος, ἀκόμα καὶ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου, πρὶν τὸ μαχαίρι διαχωρίσει τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ σῶμα του, προσεύχεται, μαρτυρεῖ, ὁμολογεῖ, παρακαλεῖ, πολεμεῖ καὶ συνεχῶς εὐλογεῖ, μέχρι τέλους τὸν βάρβαρο κόσμο.

Καὶ ἄλλοι ἔχουν δείξει τὴν ἴδια φλογερὴ λαχτάρια στὸ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Θεό. Ὁ Στάντ κάποτε εἶπε :

« Πολλοὶ ἀρέσκονται νὰ ζοῦν σ' ἀτμόσφαιρα ἡρεμίας,
μέσα στὴν ἐκκλησιά,
Μὰ ἐγὼ ἕνα καταφύγιο θέλω ἐδῶ νὰ κάμω,
στοῦ ἄδη μιὰ γωνιά . . . »

Παρακάτω παραθέτουμε ἀποσπάσματα ἀπὸ ἕνα ἄρθρο ἐνὸς ἄθεου ποῦ ἐκέντρισε τὸν Στάντ γιὰ ν' ἀφοσιωθῇ ὀλίγτελα στὸν Χριστό :

« Ἄν πίστευα ἀκλόνητα, ὅπως ἑκατομμύρια ἄνθρωποι λένε ὅτι πιστεύουν, ὅτι ἡ γνώση καὶ ἡ ἀσκηση τῆς θρησκείας σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ ἐπηρεάζει τὸν προορισμὸ τοῦ ἀνθρώπου σὲ μιὰ ἄλλη ζωὴ, τότε αὐτὴ ἡ θρησκεία θὰ ἦταν τὸ πᾶν γιὰ μένα. Θὰ παρατοῦσα τὶς γήινες ἀπολαύσεις σὰν σκουριά, τὶς γήινες ἐγνοιες σὰν ἀνοησία, καὶ τὶς γήινες σκέψεις καὶ τὰ αἰσθητά σὰν μάταια. Ἡ θρησκεία θὰ ἦταν ἡ πρώτη μου σκέψη τὸ πρωί, καὶ ἡ τελευταία εἰκόνα πρὶν ὁ ὕπνος μου ἀφαιρέσῃ τὴν συναίσθηση. Θὰ κουραζόμουν μόνο γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ. Θὰ σκεπτόμουν μόνο γιὰ τὴν αὐριανὴ αἰωνιότητα. Θὰ λογάριζα ὅτι γιὰ μιὰ ψυχὴ κερδισμένη γιὰ τὸν οὐρανὸ ἀξίζει νὰ ὑποφέρῃ κανεὶς σ' ὅλη του τὴ ζωὴ. Γήινες συνέπειες ποτὲ δὲν θὰ σταματοῦσαν τὸ χέρι μου ἢ θὰ σφράγιζαν τὰ χεῖλη μου. Ἡ γῆ, μὲ τὶς χαρὲς τῆς καὶ τὶς λύπες τῆς δὲ θ' ἀπασχολοῦσε οὔτε μιὰ στιγμή τὴ σκέψη μου. Θ' ἀγωνιζόμουν γιὰ ν' ἀτενίζω μόνο τὴν αἰωνιότητα καὶ τὶς ἀθάνατες ψυχὲς γύρω μου, ποῦ σύντομα θὰ ἦσαν εἴτε αἰώνια εὐτυχεῖς ἢ αἰώνια δυστυχεῖς. Θὰ προ-

χωροῦσα μέσα στὸν κόσμο καὶ θὰ κήρυττα « ἐγκαίρως καὶ ἀκαίρως » καὶ τὸ ἐδάφιο μου θὰ ἦταν : « Τί θὰ ὠφεληθῇ ὁ ἄνθρωπος ἐὰν ὄλον τὸν κόσμον κερδίσει τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ ; »

Ὁ Ἰωάννης Οὐέσλεϋ, ἦταν ζηλωτῆς. Εἶπε κάποτε : « Δώστε μου ἑκατὸ ἀνθρώπους ποῦ ν' ἀγαποῦν τὸν Θεὸ μ' ὅλη τὴν καρδιά τους, καὶ δὲν φοβοῦνται τίποτ' ἄλλο παρὰ τὴν ἁμαρτία, καὶ θὰ τραντάξω ὅλο τὸν κόσμο ».

Ὁ Τζιμ Ἑλλιοτ, ὁ μάρτυρας τοῦ Ἐκουαντόρ ἦταν ἕνας δαυλὸς φωτιᾶς γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Μιὰ μέρα, καθὼς μελετοῦσε τὰ λόγια : « Κάμει τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα » (Ἐβρ. α' 7) ἔγραψε τὰ ἐξῆς στὸ ἡμερολόγιό του : « Εἶμαι πυρωμένος ; Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ ἀπὸ τὸ τρομερὸ ἀσθένει τῶν « ἄλλων πραγμάτων ». Νὰ μὲ λούσῃ μὲ τὸ λάδι τοῦ Πνεύματός Του γιὰ νὰ εἶμαι μιὰ φλόγα. Ἄλλὰ ἡ φλόγα εἶναι παροδική, λιγόζωη. Μπορεῖς νὰ τὸ καταλάβῃς αὐτὸ ψυχὴ μου — τί λίγη ζωὴ ; Σὲ μένα κατοικεῖ τὸ Πνεῦμα Ἐκείνου ποῦ ἐδῶ στὴ γῆ ἔζησε σύντομη ζωὴ, τοῦ ὁποῖου ὁ ζῆλος γιὰ τὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, τὸν κατέφαγε. Κάνε με τὸ φιτίλι σου Κύριε ! . . . Φλόγα Θεοῦ ».

Ἡ τελευταία φράση αὐτὴ εἶναι παρμένη ἀπὸ ἕνα θερμὸ ποίημα τῆς Ἄμυ Κάρμικελ. Φαίνεται καθαρὰ πὼς ἐμπνεύσθηκε ἀπ' αὐτὸ ὁ Τζιμ Ἑλλιοτ :

Δὲν θέλω νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὴ μπόρα
Ὅταν Ἐσὺ τὴ ζεῖς σὲ κάθε ὥρα.
Ποτὲ στὸν φόβο τόπο νὰ μὴ δώσω
Σὰν πρέπει στὴν κορφή νὰ σκαρφαλώσω.
Λευτέρωσέ με ἀπ' τοῦ ἐγὼ μου τὰ μετᾶξια
Σὰν στρατιώτης Σου νὰ ζήσω ἀπλᾶ καὶ ἄξια.

Ἀπὸ ρηχὲς ἀγάπες, πλαδαρὲς,
Ἀπὸ εὐκολές, στὸ δρόμο πατησιές,
Ποῦ μαλθακώνουν τὴν ψυχὴ

Και κρύβουν τὸ σταυρὸ Σου Λυτρωτή,
Ἄπ' ὄλ' αὐτὰ λευτέρωσέ με,
Στὸ Γολγοθᾶ Σου ἐκεῖ ἀνέβασέ με . . .

Ἀγάπη δόσμου πρωτοπόρα
Και πίστη ἀτράνταχτη, και νικηφόρα,
Ἀμάραντη ἐλπίδα, Κύριε, δόσμου,
Και πάθος πὺ θὰ καίη σὰν φλόγα ἐντός μου.
Δὲν θέλω νᾶμαι ἕνα πετράδι στὸ βυθό,
Κάνε με τὸ φιτίλι Σου, γιὰ σένα νὰ καῶ . . .

Τὸ κακὸ μὲ τὴν ἐκκλησία στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα εἶναι ὅτι περισσότερο ζήλος ὑπάρχει μεταξὺ τῶν κομμουνιστῶν και τῶν αἰρετικῶν, παρὰ μεταξὺ τῶν γνησίων χριστιανῶν.

Τὸ 1903, ἕνας ἄνθρωπος μὲ δεκαεπτὰ ὀπαδούς ἄρχισε τὴν ἐπίθεσή του ἐναντία στὴν κατάσταση τοῦ κόμου. Τὸ ὄνομά του ἦταν Λένιν. Τὸ 1918 ὁ ἀριθμὸς ἔγινε 40 χιλιάδες και μὲ τις 40 χιλιάδες ἀπέκτησε τὸν ἔλεγχο 160 ἑκατομμυρίων λαοῦ στὴ Ρωσία. Καὶ ἡ κίνηση ἐπεκτάθηκε και τώρα ἐλέγχει πάνω ἀπὸ τὸ ἕνα τρίτο τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς. Καὶ ἂν ἀκόμη δὲν συμφωνεῖ κανεὶς μὲ τις ἀρχές τους, δὲν μπορεῖ νὰ μὴ θρασυμάση τὸν ζῆλο τους.

Πολλοὶ χριστιανοὶ αἰσθάνθηκαν δυνατὸ ἔλεγχο ὅταν ὁ Μπίλλυ Γκράχαμ διάβασε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ παρακάτω γράμμα, γραμμένο ἀπὸ ἕνα Ἀμερικανὸ σπουδαστὴ κολλεγίου πὺ εἶχε γίνε κομμουνιστὴς στὸ Μεξικό. Ὁ σκοπὸς τοῦ γραμματος ἦταν νὰ ἐξηγήση στὴν μνηστή του γιὰτι πρέπει νὰ διαλυθῆ ὁ ἀρραβῶνας τους :

« Ἐμεῖς οἱ κομμουνιστὲς ἀνήκουμε σὲ μιὰ διαφορετικὴ, ὕψηλὴ σειρά. Εἴμαστε ἐμεῖς πὺ μᾶς κρεμᾶνε, μᾶς τουφεκίζουν, μᾶς λυντσάρουν, μᾶς πιστώνουν, μᾶς ἐξορίζουν, μᾶς διαβάλλουν και γελοιοποιοῦν και μᾶς βγάζουν ἀπὸ τις δουλειές μας. Ἀρκετοὶ ἀπὸ μᾶς σκοτώνονται ἢ φυλακίζονται. Ζοῦμε σὲ πραγματικὴ φτώχεια. Δίνουμε στὸ κόμμα κάθε ποσὸ πὺ μᾶς

περισεύει ἀπὸ τις ἀπαραίτητες ἀνάγκες μας, και κρατοῦμε ὅσο γιὰ νὰ κρατηθοῦμε στὴ ζωὴ. Ἐμεῖς οἱ κομμουνιστὲς δὲν ἔχουμε τὸν καιρὸ ἢ τὰ χρήματα γιὰ πολὺ κινηματογράφο ἢ συναυλίες ἢ τηλεόραση ἢ ὠραία σπίτια ἢ καινούργια αὐτοκίνητα. Μᾶς θεωροῦν φανατικούς. Εἴμαστε φανατικοί. Ἡ ζωὴ μας κυριαρχεῖται ἀπὸ μιὰ ιδέα πὺ ὄλα τ' ἄλλα τὰ ἐπισκιάζει, **ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ.**

Ἐμεῖς οἱ κομμουνιστὲς ἔχουμε μιὰ φιλοσοφία ζωῆς πὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀγοράση κανεὶς μὲ ὅσα χρήματα κι' ἂν διαθέτει. Ἐχουμε ἕνα λόγο γιὰ νὰ πολεμήσουμε, ἕνα συγκεκριμένο σκοπὸ στὴ ζωὴ. Ὑποτάσσουμε τὰ προσφιλή μας προσωπικὰ γούστα και τὸ ἐγὼ μᾶς σ' ἕνα μεγάλο πανανθρώπινο κίνημα. Καὶ ὅταν στὴν προσωπικὴ μας ζωὴ δυσκολευόμαστε ἢ τὸ ἐγὼ μας φαίνεται νὰ ὑποφέρη μ' αὐτὴ τὴν ὑποταγὴ στὸ κόμμα, τότε ἀποζημιωνόμαστε ἐπαρκῶς μὲ τὴ σκέψη ὅτι ὁ καθένας μας μὲ τὸν δικὸ του τρόπο συμβάλλει σὲ κάτι καινούργιο και ἀληθινὸ και καλύτερο γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐνα πράγμα εἶναι γιὰ μένα στὸ ὅποιο μένω μέχρι θανάτου πιστός, κι' αὐτὸ εἶναι ἡ κομμουνιστικὴ ἰδεολογία. Εἶναι ἡ ζωὴ μου, ἡ ἀπασχόλησή μου, ἡ θρησκεία μου, τὸ χόμπυ μου, ἡ ἐκλεκτὴ τῆς καρδιάς μου, ἡ γυναικία μου, ἡ ἐρωμένη μου, τὸ ψωμί και τὸ φαγητό μου. Γι' αὐτὴν δουλεύω τὴν ἡμέρα κι' αὐτὴν ὄνειρεύομαι τὴ νύχτα. Κι' ὅσο περνάει ὁ καιρὸς, τόσο μὲ κρατᾶει πιὸ σφιχτά. Γι' αὐτὸ λοιπὸν δὲ μπορῶ νὰ συνεχίσω μιὰ φιλία, ἕνα αἰσθημα ἀγάπης, ἀκόμα και μιὰ συνομιλία χωρὶς νὰ τὴ συσχετίσω μ' αὐτὴ τὴ δύναμη πὺ ἐλκύει και ὀδηγεῖ τὴ ζωὴ μου. Ἐκτιμῶ τοὺς ἀνθρώπους, τὰ βιβλία, τις ιδέες και τις ἐνέργειες, σύμφωνα μὲ τὸ κατὰ πόσο ἀφοροῦν τὴν κομμουνιστικὴ ἰδεολογία και σύμφωνα μὲ τὴ στάση τους πρὸς αὐτήν. Ἦδη βρίσκωμαι στὴ φυλακὴ ἐξ αἰτίας τῶν ιδεῶν μου και ἂν χρειασθῆ, εἶμαι ἕτοιμος ν' ἀντιμετωπίσω τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα ».

Ἄν οἱ κομμουνιστὲς μποροῦν νὰ εἶναι τόσο ἀφωσιωμένοι στὴν ιδέα τους, πόσο μάλλον θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι οἱ χριστιανοὶ

περισσότερο άφωτισμένοι στον ένδοξο Κύριο τους. 'Ασφαλώς αν ο Κύριος άξιζει κάτι, άξιζει τὰ πάντα. «'Αν ή χριστιανική πίστη είναι άξια να την πιστέψη κανείς, τότε άξιζει να την πιστέψη κανείς ήρωικά».

«'Αν ο Θεός πράγματι έκανε κάτι εν Χριστώ από το οποίο έξαρτάται ή σωτηρία του κόσμου και αν το έκαμε γνωστό, τότε ο χριστιανός πρέπει να είναι αδιάλλακτος προς κάθε τι που άγνωστ, άρνείται ή περιφρονεί τή σωτηρία αυτή» (Ντέννεϋ).

Ο Θεός θέλει ανθρώπους που έχουν τελείως τεθι κάτω από την καθοδήγηση του 'Αγίου Πνεύματος. Αυτοί θα φανούν στους άλλους σαν να είναι μεθυμένοι, αλλά όσοι ξέρουν καλύτερα, θ' αναγνωρίσουν ότι τους τραβάει μια βαθειά, τρομερή, επίμονη, ασίγαστη δίψα για τον Θεό.

Κάθε υποψήφιος μαθητής άς νοιώσει στην καρδιά του την ανάγκη του ζήλου στη ζωή του. 'Ας φιλοδοξήση να εκπληρώσει την περιγραφή που δίνει παρακάτω ο επίσκοπος Ράϋλ.

«'Ενας ζηλωτής στη θρησκεία είναι πρώτ' απ' όλα άνθρωπος ενός μόνου πράγματος. Δεν είναι αρκετό να λέη ότι είναι ειλικρινής από καρδιά, άσυμβίβαστα, ολοκληρωτικά, όλo-καρδα, ένθερμα κατά το πνεύμα. Βλέπει ένα μόνο πράγμα, φροντίζει για ένα μόνο πράγμα. Έχει απορροφηθι από ένα μόνο πράγμα. Κι' αυτό το ένα είναι να εύχαριστήση τον Θεό. Είτε ζει, είτε πεθαίνει, είτε έχει υγεία, είτε είναι άρρωστος, είτε είναι πλούσιος, είτε φτωχός, είτε εύχαριστεί κάποιον, είτε αντιτάσσεται, είτε τον θεωρούν σοφό, είτε άφρονα, είτε τον κατηγορούν, είτε τον επαινούν, είτε τον τιμούν, είτε τον προσβάλλουν, για όλ' αυτά ο ζηλωτής δεν ενδιαφέρεται. Φλέγεται για ένα μόνο πράγμα, και αυτό το ένα είναι να εύχαριστήση τον Θεό, και να επεκτείνη τή δόξα του Θεού. 'Αν καταναλωθι από τή φλόγα του, δεν τον νοιάζει, είναι εύχαριστημένος. Αισθάνεται ότι όπως ένα κερι έγινε για να καίη, κι' αν λιώσει καίγοντας, δεν έκανε παρά το έργο για το οποίο ο Θεός τον έρισε. Ένας τέτοιος πάντα θα βρη μιὰ σφαίρα για τον ζήλο

του. 'Αν δεν μπορεί να κηρύξη, ή να εργασθι ή να δώση χρήματα, θα φωνάξη, θα στενάξη, θα προσευχηθι. Μάλιστα. Κι' αν είναι ένας άπορος που συνεχώς βρίσκεται στο κρεβάτι της άρρώστειας, θα δυσκολέψη τους τροχούς της άμαρτίας που είναι γύρω του με την συνεχή προσευχή του εναντίον της. 'Αν δεν μπορεί να πολεμήση στην κοιλάδα με τον 'Ιησού του Ναυή, θα κάμη το έργο του Μωϋσή, του 'Ααρών και του 'Ωρ πάνω στο βουνό ('Εξοδ. ιζ' 9-13). 'Αν άποκοπή από το έργο του, όπου εργάζεται δεν θα δώση στον Θεό ανάπαυση, όπως ο Κύριος να του ανοίξη νέο άγρο και έργο να συνεχίση. Αυτό έννοώ όταν λέγω για «ζήλο» στη θρησκεία».

Η ΠΙΣΤΗ

Δεν μπορεί να ύπάρχη αληθινός μαθητής χωρίς βαθειά και αναντίρρητη πίστη στον ζωντανό Θεό. 'Οποιος θ' άνδραγαθήση για τον Θεό, πρέπει να εμπιστευθι άπερίοριστα σ' Αυτόν. «'Ολοι οι γίγαντες του Θεού ύπρηξαν άδύνατοι άνθρωποι που έκαμαν μεγάλα πράγματα για τον Θεό επειδή άναγνώριζαν ότι ο Θεός είναι μαζί τους».

'Η αληθινή πίστη βασιίζεται πάντα πάνω σε κάποια ύπόσχεση, σε κάποια περικοπή της 'Αγ. Γραφής. Αυτό είναι σπουδαίο. 'Ο πιστός πρώτα διαβάσει ή άκούει μιὰ έπαγγελία του Κυρίου. Το 'Αγιο Πνεύμα παίρνει αυτήν την έπαγγελία και την εφαρμόζει στην καρδιά του και την συνείδησή του κατά ένα πολυ προσωπικό τρόπο. 'Ο χριστιανός έχει τή συναίσθηση ότι ο Θεός του μίλησε και' εύθειαν. 'Εμπιστευόμενος ολότελα στην πιστότητα του Κυρίου που έχει ύποσχεθι, παίρνει τήν ύπόσχεση ως βεβαία, σαν να έχη ήδη εκπληρωθι, αν και από ανθρώπινη πλευρά φαίνεται αυτό άδύνατο.

'Η μπορεί να πρόκειται για μιάν έντολή μάλλον παρά για ύπόσχεση. Για τήν πίστη τούτο δεν έχει διαφορά. 'Εάν ο Θεός δίνει τήν έντολή, θα δώση και τήν ικανότητα. 'Αν προσκαλεί

τὸν Πέτρο νὰ βαδίση πάνω στὰ νερά, ὁ Πέτρος πρέπει νὰ εἶναι σίγουρος ὅτι θὰ τοῦ δωθῆ ἡ δύναμη ποῦ χρειάζεται (Ματθ. ιδ' 28). « Ἄν μᾶς διατάσσει νὰ κηρύξουμε τὸ Εὐαγγέλιο σὲ ὅλη τὴν κτίση, νὰ μᾶςτε σίγουροι ὅτι θὰ μᾶς δώση τὴν ἀπαιτούμενη χάρη νὰ τὸ κάνουμε (Μάρκ. ις' 15).

Ἡ πίστη δὲν λειτουργεῖ στὴν περιοχὴ τοῦ δυνατοῦ. Σὲ ὅ,τι ἀνθρώπινα εἶναι δυνατό, δὲν ὑπάρχει δόξα γιὰ τὸν Θεό. Ἡ πίστη ἀρχίζει ἐκεῖ ὅπου ἡ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου τελειώνει. « Ἡ περιοχὴ τῆς πίστεως ἀρχίζει ἐκεῖ ὅπου οἱ πιθανότητες παύουν καὶ ὅπου ἡ ὄραση καὶ ἡ αἴσθησις ἀποτυγχάνουν » (Μύλλερ). Ἡ πίστη λέγει : « Ἄν τὸ μόνο ἐμπόδιο γιὰ κάτι εἶναι ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο, τότε μπορεῖ νὰ γίνη ».

Ἡ πίστη φέρνει τὸν Θεὸ ἐπὶ σκηνῆς καὶ γι' αὐτὸ δὲν ξέρει δυσκολίες, καὶ μάλιστα γελᾷ μπροστὰ στὸ ἀδύνατο. Κατὰ τὴν κρίση τῆς πίστεως, ὁ Θεὸς εἶναι ἡ μεγάλη ἀπάντησις σὲ κάθε ζήτημα, ἡ μεγάλη λύσις σὲ κάθε δυσκολία. Τὰ φέρνει ὅλα σ' Αὐτόν. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐνδιαφέρει τὴν πίστη ἂν εἶναι μιὰ φούχτα τὰ ζητήματα ἢ ἕνας μεγάλος σωρός. Ξέρει ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι σὲ ὅλα ἐπαρκής. Βρίσκει ὅλες τὶς πηγές τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ σ' Αὐτόν. Ἡ ἀπιστία λέγει : « Πῶς μπορεῖ αὐτὸ καὶ κεῖνο νὰ γίνη ; » Εἶναι γεμάτη ἀπὸ τὰ « πῶς ». Ἀλλὰ ἡ πίστη ἔχει μιὰ μεγάλη ἀπάντησις σὲ δέκα χιλιάδες « πῶς », καὶ αὐτὴ ἡ ἀπάντησις εἶναι « ὁ Θεός ».

Ἀνθρώπινα, ἦταν ἀδύνατο γιὰ τὸν Ἀβραάμ καὶ τὴν Σάρρα νὰ τεκνοποιήσουν. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς ὑποσχέθηκε, καὶ γιὰ τὸν Ἀβραάμ ἔμεινε μόνο ἕνα ἀδύνατο, νὰ ψευδῆ ὁ Θεός.

« ... Ὅστις καίτοι μὴ ἔχων ἐλπίδα, ἐπίστευσεν ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι ἔμελλε νὰ γείνη πατὴρ πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ λαληθέν, « οὕτω θέλει εἶσθαι τὸ σπέρμα σου » καὶ μὴ ἀσθενήσας κατὰ τὴν πίστιν, δὲν ἐσυλλογίσθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅτι ἦτο ἤδη νεκρωμένον, ἐκατονταετῆς περιήτου ὄν, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας τῆς Σάρρας, οὐδὲ ἐδίστασεν εἰς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀπιστίας, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη εἰς τὴν πίστιν, δοξάσας τὸν Θεόν, καὶ πεποιθὼς ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπεσχέθη,

εἶναι δυνατός καὶ νὰ ἐκτελέσῃ » (Ρωμ. δ' 18-21).

Ἡ πίστη ἡ δυνατὴ μὲς στὴν ὑπόσχεση κυττάζει μονάχα τὸν Θεό.

Γελάει μπροστὰ στὸ ἀδύνατο καὶ διαλαλεῖ : « Αὐτὸ εἶναι μπορετό ».

Ὁ Θεός μας εἶναι Θεὸς ποῦ εἰδικεύεται στὰ ἀδύνατα (Λουκ. α' 37). Δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ δύσκολο γι' Αὐτόν (Γέν. ιη' 14). « Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ » (Λουκ. ιη' 27).

Ἡ πίστη ἔχει ἀξίωσις πάνω στὶς ὑποσχέσεις Του : « Πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα » (Μάρκ. θ' 23), καὶ ἐξυμνεῖ μὲ τὸν ἀπ. Παῦλο : « Τὰ πάντα δύναιμι διὰ τοῦ ἐνεδυναμούντος με Ἰησοῦ Χριστοῦ » (Φιλιπ. δ' 13).

Ἡ ἀμφιβολία βλέπει τὰ ἐμπόδια

Ἡ πίστη κυττάει τὸ δρόμο.

Τὴ νύχτα βλέπει ἡ ἀμφιβολία

Ἡ πίστη τὴν μέρα δίχως τρόμο.

Δὲν κάνει ἡ ἀμφιβολία οὔτ' ἕνα βῆμα,

Μὰ ἡ πίστη πετᾷ ψηλὰ στὸν οὐρανό.

Ἡ ἀμφιβολία ρωτᾷ : « καὶ ποίους πιστεύει ; »

Κι' ἡ Πίστη ἀπαντᾷ : « Ἐγώ ... ».

Ἐπειδὴ ἡ πίστη ἀσχολεῖται μὲ τὸ ὑπερφυσικὸ καὶ τὸ θεῖο, δὲν φαίνεται πάντα « λογικὴ ». Δὲν πήγαινε στὸν « κοινὸ νοῦ » νὰ φύγῃ ὁ Ἀβραάμ ἔξω ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ μὴ ξέρει ποῦ πηγαίνει, ὑπακούοντας ἀπλῶς στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ (Ἐβρ. ια' 8). Δὲν ἦταν « λογικὴ στρατηγικὴ » αὐτὸ ποῦ ἔκαμε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, νὰ ἐπιτεθῆ στὴν Ἰερικὴ χωρὶς πολεμικὰ ὅπλα (Ἰησοῦς Ναυῆ ς' 1-20). Οἱ ἀνθρώποι τοῦ κόσμου κοροϊδεύουν σὲ τέτοιες « τρέλλες », ἀλλὰ νὰ ποῦ ἔπιασε.

Στὴν πραγματικότητα ἡ πίστη εἶναι πάρα πολὺ λογικὴ.

Τί πιό λογικό από τὸ νὰ ἐμπιστευθῆ τὸ πλάσμα στὸν Πλάστη του ; Εἶναι παράλογο νὰ πιστεύης σὲ "Ἐναν πού οὔτε ψεύδεται, οὔτε ἀποτυχαίνει, οὔτε σφάλλει ; Τὸ νὰ ἐμπιστευθῆς στὸν Θεὸ εἶναι τὸ πιό φυσικὸ καὶ λογικὸ πού μπορεῖ νὰ κάνη ἕνας ἄνθρωπος. Δὲν εἶναι πῆδημα στὸ σκοτάδι. Ἡ πίστη ἀπαιτεῖ τὴν πιό σίγουρη ἔνδειξη καὶ τὴ βρίσκει στὸν ἀλάσθηστο λόγο τοῦ Θεοῦ. Κανένας δὲν τὸν ἐμπιστεύθηκε ἄδικα. Οὔτε κανένας θὰ τὸ κάμη στὸ μέλλον. Ἡ πίστη στὸν Κύριο δὲν περιέχει κανένα κίνδυνο.

Ἡ πίστη σ' ἀλήθεια δοξάζει τὸν Θεό. Τοῦ δίνει τὴν ἀρμόζουσα θέση Του, θέση Ἐνὸς πού εἶναι τελείως ἀξιοπίστος. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἡ ἀπιστία δυσφημῆ τὸν Θεό, τὸν κάμνει ψεύστη (Α' Ἰωάν. ε' 10). Τὸν περιορίζει (Ψαλμ. οη' 41).

Ἐπίσης ἡ πίστη δίνει καὶ στὸν ἄνθρωπο τὴν ἀρμόζουσα θέση του, θέση ἐνὸς ταπεινοῦ ἰκέτη, πού κέρφει στὸ χῶμα μπροστά σ' Ἐνα Κυρίαρχο Ἐξουσιαστὴ τῶν πάντων.

Ἡ πίστη ἀντιτίθεται στὴν ὄραση. Ὁ ἀπ. Παῦλος μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι « περιπατοῦμεν διὰ πίστεως καὶ οὐχὶ διὰ τῆς ὄψεως » (Β' Κορ. ε' 7). Τὸ νὰ περιπατῆς διὰ τῆς ὄψεως σημαίνει νὰ ἔχης ὄρατὰ μέσα ὑποστηρίξεως, νὰ ἔχης ἐπαρκεῖς ἐφεδρεῖες γιὰ τὸ μέλλον, νὰ χρησιμοποιεῖς τὴν ἀνθρώπινη ἐξυπνάδα γιὰ νὰ ἐξασφαλισθῆς ἐναντία σὲ ἀόρατους κινδύνους. Τὸ νὰ περιπατῆς διὰ τῆς πίστεως εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο. Σημαίνει κάθε στιγμή ἐμπιστοσύνη στὸν Θεὸ καὶ μόνο. Σημαίνει ὅτι συνεχῶς κρίνεται ὁ βαθμὸς τῆς ἐξαρτήσεως ἀπὸ τὸν Κύριο. Ἡ σάρκα διστάζει καὶ ἀποτραβιέται ἀπὸ τὴν θέση μιᾶς τελείας ἐξαρτήσεως ἀπὸ τὸν ἀόρατο Θεό. Ζητεῖ νὰ βρῆ ἕνα μέσο γιὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν πιθανὴν ζημιᾶς. "Οταν δὲν μπορεῖ νὰ δῆ πού πηγαίνει, ὑποφέρει ἀπὸ νευρικὴ κατάρπτωση. Ἀλλὰ ἡ πίστη προχωρεῖ μπροστὰ καὶ ὑπακούει στὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ, ὑψώνεται πάνω ἀπὸ τὴν περιστάσεισ κι' ἐμπιστεύεται στὸν Κύριο γιὰ τὴν ἐπάρκεια σὲ ὅλες τὴς ἀνάγκης.

Κάθε μαθητῆς πού ἀποφασίζει νὰ περπατήσῃ διὰ πίστεως νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι ἡ πίστη του θὰ δοκιμασθῆ. Ἀργὰ ἢ γρή-

γορα θὰ φτάσῃ στὴν ἐξάντληση τῶν ἀνθρώπινων πηγῶν. Στὴν ἀπόγνωσή του θὰ ἔλθῃ ὁ πειρασμὸς νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους του βοήθεια. Ἄν πραγματικὰ ἐμπιστεύεται στὸν Κύριο θὰ κυττάξῃ μόνο στὸν Θεό.

Τὸ νὰ κάμω γνωστὸς τὴς ἀνάγκης μου ἄμεσα ἢ ἔμμεσα σὲ κάποιον ἄνθρωπο, σημαίνει ὅτι παρεκκλίνω ἀπὸ τὴν ζωὴ τῆς πίστεως, καὶ προσβάλλω τὸν Θεό. Στὴν πραγματικότητα τὸν προδίδω. Εἶναι σὰν νὰ λέμε ὅτι ὁ Θεὸς μὲ διέφευσε καὶ πρέπει νὰ κυττάξω νὰ βρῶ βοήθεια ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους μου. Σημαίνει ὅτι ἐγκαταλείπω τὴν πηγὴ « τῶν ζώντων ὑδάτων » καὶ στρέφομαι στὴς « ραγισμένες στέρνες ». Σημαίνει ὅτι τοποθετῶ τὸ πλάσμα ἀνάμεσα στὴν ψυχὴ μου καὶ στὸν Θεό, καὶ κλέβω ἔτσι ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου τὴς πλούσιες εὐλογίες, καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸ τὴ δόξα πού ὀφείλεται σ' Αὐτόν.

Ἡ κανονικὴ στάση τοῦ μαθητῆ εἶναι νὰ θέλῃ ν' αὐξηθῆ ἡ πίστη του (Λουκ. ιζ' 5). Ἔχει ἤδη ἐμπιστευθῆ στὸν Χριστὸ γιὰ τὴ σωτηρία του. Τώρα ζητεῖ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ὑποταγὴ στὸν ἔλεγχο τοῦ Κυρίου καὶ σὲ ἄλλες περιοχὲς τῆς ζωῆς του. "Οταν ἀντιμετωπίζει ἀρρώστεια, δοκιμασίες, τραγωδίες, καὶ στερήσεις, φτάνει στὸ σημεῖο νὰ γνωρίζῃ τὸν Θεὸ κατὰ ἕνα νέο καὶ πιό οικεῖο τρόπο καὶ ἡ πίστη του δυναμώνει. Ἐπαληθεύει τὴν ὑπόσχεση : « Τότε ἠθέλωμεν γνωρίσει καὶ θέλωμεν ἐξακολουθεῖ νὰ γνωρίζωμεν τὸν Κύριον . . . » (Ἰωσή ς' 3).

"Οσο περισσότερο βρίσκει τὸν Θεὸ ἀξιοπίστο, τόσο λαχταρᾷ νὰ τοῦ ἐμπιστευθῆ μεγαλύτερα πράγματα.

Ἐφ' ὅσον « ἡ πίστη ἔρχεται διὰ τῆς ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ », ἡ λαχτάρᾳ τοῦ μαθητῆ πρέπει νὰ εἶναι νὰ διαποτισθῆ μὲ τὴν Ἁγία Γραφή, νὰ τὴν διαβάξῃ, νὰ τὴν μελετᾷ, νὰ τὴν ἀπομνημονεύῃ, νὰ ἐμβαδύνη σ' αὐτὴν μέρα καὶ νύχτα. Εἶναι ὁ χάρτης του καὶ ἡ πυξίδα του, ὁ δηγῶς του καὶ ἡ παρηγοριά του, τὸ λυχνάρι του καὶ τὸ φῶς του.

Στὴν ζωὴ τῆς πίστεως, πάντα ὑπάρχει χῶρος γιὰ πρόοδο. "Οταν διαβάζουμε τί κατορθώματα ἔγιναν διὰ πίστεως, ἀναγνωρίζουμε ὅτι εἴμαστε σὰν τὰ μικρὰ παιδιὰ πού παίζουν στὴν

άκρη ενός άπεραντου ώκεανού. Τα άνδραγαθήματα της πίστεως άναφέρονται στο 'Εβραίους ια'. Στα εδάφια 32 - 40 βρίσκουμε ένα μεγαλειώδες κρετένο της πίστεως :

« Και τί έτι να λέγω ; Διότι θέλει με λείψει ο καιρός διηγούμενον περί Γεδεών, Βαράκ τε και Σαμφών και 'Ιεφθάς, Δαβίδ τε και Σαμουήλ και των προφητών. Οίτινες διά της πίστεως κατεπολέμησαν βασιλείας, ειργάσθησαν δικαιοσύνην, επέτυχον τάς επαγγελίας, έφραξαν στόματα λεόντων, έσθεσαν δύναμιν πυρός, έφυγον στόματα μαχαίρας, ενεδυναμώθησαν από ασθeneίας, έγιναν ισχυροί εν πολέμω, έτρεψαν εις φυγήν στρατεύματα άλλοτρίων. Έλαβον γυναίκες τους νεκρούς αυτών αναστηθέντας. Άλλοι εβασανίσθησαν μη δεχθέντες την απολύτρωσιν, δια ν' αξιωθώσι καλύτερας αναστάσεως, άλλοι δε εδοκίμασαν εμπαιγμούς και μάστιγας, έτι δε και δεσμά και φυλακήν. Έλιθοβολήθησαν, έπρινίσθησαν, έπειράσθησαν, με σφαγήν μαχαίρας απέθανον, περιπλανήθησαν με δέρματα προβάτων, με δέρματα αιγών, υστερούμενοι, φλιθόμενοι, κακουχούμενοι, των οποίων δεν ήτο αξίος ο κόσμος. Πλανώμενοι εν έρημίαις και όρεσι και σπηλαίοις και ταίς τρύπαις της γής. Και ούτοι πάντες, αν και έλαβον καλήν μαρτυρίαν διά της πίστεως, δεν απήλαυσαν την επαγγελίαν, διότι ο Θεός προέβλεψε καλύτερόν τι περί ημών, δια να μη λάβωσι την τελειότητα χωρίς ημών » ('Εβραίους 32 - 40).

Κι' ένα τελευταίο λόγο. Ήδη αναφέραμε ότι ο μαθητής που περπατεί διά πίστεως, αναμφιβόλως θα θεωρείται σαν όνειροπόλος ή φανατικός από ανθρώπους του κόσμου ή ακόμα από άλλους χριστιανούς. Άλλά είναι καλό να θυμούμαστε ότι « ή πίστη που ικανώνει έναν να βαδίση με τον Θεό, τον ικανώνει επίσης ν' αποδώση τις πρέπουσες αξίες στις σκέψεις των ανθρώπων.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Το μόνο βιβλίον που τελείως ικανοποιεί τον άνθρωπο στο

θέμα της προσευχής είναι ή 'Αγία Γραφή. "Όλες οι άλλες πραγματείες μας δίνουν την εντύπωση ότι υπάρχουν ύψη στην προσευχή που δεν σκαρφαλώσαμε και βάρη που δεν τα φτάσαμε. Σ' αυτό το βιβλιαράκι δεν ελπίζουμε ότι θα ξεπεράσουμε τις προσπάθειες των άλλων. Έκείνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να συγκεφαλαιώσουμε τις σπουδαίες αρχές της προσευχής, ιδιαίτερα έφ' όσον σχετίζονται με το θέμα του τί είναι χριστιανός μαθητής.

1. Ή καλύτερη προσευχή πηγάζει από μια δυνατή έσωτερική αναγκαιότητα. Κι' όλοι από την πείρα μας ξερούμε ότι αυτό είναι αλήθεια. "Όταν ή ζωή μας είναι γαλήνια και ήσυχη, οι προσευχές μας έχουν την τάση να είναι άνιαρες και άριστες. "Όταν περνούμε μια κρίση, μια στιγμή κινδύνου, μια σοβαρή αρρώστεια, μια βαρεία απώλεια, τότε οι προσευχές μας είναι θερμές και ζωντανές. Κάποιος είπε ότι « το βέλος που θα μπει στον ούρανό πρέπει να ριφθεί από ένα τόξο τελείως λυγισμένο ». "Ένα αίσθημα έπείγουσας ανάγκης, άπελπισίας, μια μεγάλη ανάγκη, είναι ή μήτρα από την οποία γεννιούνται οι καλύτερες προσευχές.

Δυστυχώς ξεοδούμε την περισσότερη ζωή μας προσπαθώντας να ξεφύγουμε τις δυσκολίες. Χρησιμοποιώντας έξυπνες μεθόδους στη δουλειά μας, εξασφαλίζομαστε από κάθε φανταστικές αντιξοότητες. Διά μέσου της ανθρώπινης έπινοητικότητας, φτάνουμε σ' ένα επίπεδο όπου είμαστε γεμάτοι από άγαθά και δεν έχουμε ανάγκη από τίποτε. Και μετά άπορούμε γιατί ή ζωή της προσευχής είναι ρηχή και άναιμική και γιατί δεν πέφτει ή φωτιά από τον ούρανό. "Αν αληθινά βαδίζουμε διά πίστεως αντι διά της ύψεως, τότε ή ζωή της προσευχής μας θα ύποστη μια επανάσταση.

2. "Ένας από τους όρους της έπιτυχούς προσευχής είναι ότι πρέπει « να πλησιάζωμε με αληθινήν καρδίαν » ('Εβρ. ι' 22). Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να είμαστε άγνοι και ειλικρινείς άπέναντι του Κυρίου. Δεν πρέπει να ύπαρχη ύποκρισία.

Όταν πρόκειται να εκπληρώσουμε αυτόν τον όρο, τότε ποτέ δεν θα ζητήσουμε στον Θεό να κάμει κάτι, όταν αυτό μπορούμε να το κάνουμε μόνοι μας. Παραδείγματος χάρι, ποτέ δεν θα Του ζητήσουμε να μας δώσει ένα Άλφα ποσό χρημάτων για ένα χριστιανικό έργο, όταν εμείς οι ίδιοι έχουμε με το παραπάνω τα χρήματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατ' αυτό τον τρόπο. Ο Θεός δεν εμπαιίζεται. Δεν άπαντά σε προσευχές όταν ήδη μās έχει δώσει την άπάντηση, κι' εμείς δεν είμαστε πρόθυμοι να την χρησιμοποιήσουμε.

Για τον ίδιο λόγο δεν πρέπει να προσευχόμαστε ο Κύριος να στείλη άλλους να κάνουν τα θελήματα Του, αν δεν είμαστε εμείς οι ίδιοι πρόθυμοι να πάμε. Χιλιάδες προσευχές έχουν γίνει για τους Μουσουλμάνους, τους Ίνδουιστές, τους Βουδδιστές. Άλλά αν όλοι όσοι προσευχήθηκαν ήταν πρόθυμοι να χρησιμοποιηθούν από τον Κύριο γι' αυτούς τους λαούς, τότε ίσως ή ιστορία των χριστιανικών ιεραποστολών θα ήταν πιο ένθαρρυντική.

3. Η προσευχή πρέπει να είναι άπλη, με πίστη και σιγουριά. Είναι πολύ πιθανόν ν' άπορροφηθούμε και να μπλέξουμε με θεολογικά προβλήματα σχετικά με την προσευχή. Έτσι μόνο άτροφεί ή πνευματική αίσθηση. Είναι καλύτερα να προσευχόμαστε, παρά να λύσουμε όλα τα μυστήρια σχετικά με την προσευχή. Ο άπλως πιστός πρέπει να τραντάξει τις πύλες του ούρανού με έμπιστοσύνη μικρού παιδιού. Ο Αύγουστίνος είπε : « Ο άμώρφωτος παίρνει τον ούρανο δια της βίας. Και εμείς με όλη τη μόρφωσή μας δεν μπορούμε να ύψωθούμε πάνω από τη σάρκα και το αίμα ».

Δεν ξέρω πώς ο Κύριος μιλεί
Μά ξέρω, άπαντά στην προσευχή.
Δεν ξέρω με τί λόγια θ' άπαντήση
στην προσευχή που ή θέρμη θα ψελλίση,
Μά ξέρω πώς θα 'ρθή, όσο ν' άργήσει.

Άς προσευχόμαστε λοιπόν και θα ενεργήση.
Άν θα 'ναι ίδια ή άπάντηση, δεν ξέρω,
όπως τη ζήτησα άκριβώς κι' όπως τη θέλω,
Την προσευχή μου στον Πατέρα την άφίνω,
κρίνει καλύτερα άπ' ό,τι εγώ κρίνω ...

4. Άν θέλης άληθινή δύναμη στην προσευχή, μήν κρατάς τίποτε πίσω, δώσ' τα όλα ! Παραχωρήσου στον Χριστό. Τράβα έξω γι' Αυτόν. Έγκατάλειψε όλα για ν' ακολουθήσης τον Σωτήρα. Ο τύπος της άφοσίωσης που στεφανώνει τον Χριστό Κύριο όλων, είναι το είδος που αγαπά να τιμησει.

5. Ο Θεός δίνει ιδιαίτερη αξία στην προσευχή όταν μās κοστίζει κάτι. Εκείνοι που σηκώνονται νωρίς το πρωί άπολαμβάνουν κοινωνία με Κείνον που σηκώνεται επίσης νωρίς για να δεχθή τις οδηγίες της μέρας από τον Πατέρα. Το ίδιο, όσοι καίγονται από τέτοια ειλκρίνεια, ώστε είναι πρόθυμοι να προσευχηθούν όλη τη νύχτα άπολαμβάνουν δύναμη από τον Θεό που δεν μπορεί να τους την άρνηθή. Η προσευχή που δεν στοιχίζει τίποτε, δεν αξίζει τίποτε. Είναι άπλως ένα ύποπρον ένός φτηνού χριστιανισμού.

Συχνά ή Καινή Διαθήκη συνδέει την προσευχή με τη νηστεία. Η άποχή από το φαγητό μπορεί να είναι καλή βοήθεια στην πνευματική άσκηση. Από την ανθρώπινη πλευρά προάγει την καθαρότητα, συγκέντρωση και άφοσίωση. Από τη θεία πλευρά φαίνεται ότι ο Κύριος ιδιαίτερα είναι πρόθυμος να άπαντήση στην προσευχή, όταν βάζουμε αυτή την προσευχή πιο μπροστά από την άπαραίτητη τροφή μας.

6. Παράτησε τις ιδιοτελείς προσευχές. « Ζητείτε και δεν λαμβάνετε, διότι κακώς ζητείτε, δια να δαπανήσητε εις τās ήδονάς σας » (Ίάκ δ' 3). Το πρωταρχικό βάρος στις προσευχές μας πρέπει να είναι τα ζητήματα του Κυρίου. Πρώτα πρέπει να προσευχηθούμε : « Έλθέτω ή βασιλεία Σου, γεννηθήτω το θέλημά Σου ως έν ούρανό και επί της γής » και

μετά μπορούμε να προσθέσουμε, « τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον ».

7. Πρέπει να τιμούμε τὸν Θεὸ ζητώντας Του μεγάλα πράγματα, ἐπειδὴ εἶναι μεγάλος Θεός.

« Ἄς ἔχουμε πίστη να περιμένουμε μεγάλα πράγματα ἀπὸ τὸν Θεό.

Ἔρχεσαι σ' ἓνα μεγάλο Βασιλιᾷ
Φέρ' Του ζητήματα — μιὰν ἀγκαλιά.
Ἄγάπη ἔχει καὶ δύναμη πολλή,
Ὅ,τι ζητήσεις θά 'ναι λίγο, ὄχι πολύ.

Πόσες φορές λυπήσαμε τὸν Κύριο γιατί περιμέναμε λίγα ἀπ' Αὐτόν. Εἴμασταν ἱκανοποιημένοι μὲ τοὺς ἰσχνούς μας θριάμβους, μὲ τὰ φτωχὰ μας κατορθώματα, μὲ τὴν ξεφυλισμένη ἐπιθυμία μας γιὰ ὑψηλὰ πράγματα, ὥστε δὲν κατορθώσαμε να δώσουμε τὴν ἐντύπωση στοὺς γύρω μας ὅτι ὁ Θεός μας εἶναι μεγάλος Θεός. Δὲν Τὸν δοξάσαμε στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, ποὺ δὲν Τὸν ἔμαθαν ἀπὸ μιὰ ζωὴ (τὴ ζωὴ μας) ποὺ αἰχμαλωτίζει τὴν προσοχὴ καὶ ξυπνᾷ τὴν ἔρευνα να βροῦν οἱ ἀνθρώποι τὴν δύναμη μὲ τὴν ὁποία συντηρεῖται μιὰ τέτοια ζωὴ. Δὲν λένε συχνά, ὅπως ἔλεγαν, γιὰ τοὺς ἀποστόλους : « Δόξα-σαν τὸν Θεὸ σὲ μένα ».

8. Στὴν προσευχὴ, πρῶτα πρέπει να βεβαιωθοῦμε ὅτι εἴμαστε μέσα στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καὶ μετὰ πρέπει να προσευχηθοῦμε, πιστεύοντας ὅτι θ' ἀκούση καὶ θ' ἀπαντήση. « Καὶ αὕτη εἶναι ἡ παρρησία, τὴν ὁποίαν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐὰν ζητῶμεν τι κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμᾶς. Καὶ ἐὰν ἐξεύρωμεν ὅτι ἀκούει ἡμᾶς ὅ,τι ἂν ζητήσωμεν, ἐξεύρωμεν ὅτι λαμβάνομεν τὰ ζητήματα, τὰ ὁποία ἐζητήσαμεν παρ' αὐτοῦ » (Α' Ἰωάν. ε' 14, 15).

Τὸ να προσευχηθῆς στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, σημαίνει να προσευχηθῆς κατὰ τὸ θέλημά Του. Ὅταν ἀληθινὰ προσ-

ευχώμαστε στὸ ὄνομά Του, εἶναι τὸ ἴδιο σὰν να ἔφερνε ὁ ἴδιος τὴν παράκληση αὐτὴ στὸν Θεό, τὸν Πατέρα Του. « Καὶ ὅ,τι ἂν ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλω κάμει τοῦτο, διὰ να δοξασθῆ ὁ Πατήρ ἐν τῷ Υἱῷ. Ἐὰν ζητήσητέ τι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ θέλω κάμει αὐτό » (Ἰωάν. ιδ' 13, 14). « Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲν θέλετε ζητήσει παρ' ἐμοῦ οὐδέν. Ἄληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλει σᾶς δώσει » (Ἰωάν. ις' 23). « Πάλιν σᾶς λέγω ὅτι ἐὰν δύο ἀπὸ σᾶς συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἤθελον κάμει αἴτησιν, θέλει γίνει εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Διότι ὅπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι ἐγὼ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν » (Ματθ. ιη' 19 - 20).

Τὸ να « ζητήσης στὸ ὄνομά Του » σημαίνει να σὲ πάρη ἀπὸ τὸ χέρι ὁ Χριστὸς καὶ να σὲ ὀδηγήσῃ σὲ προσευχὴ. Σημαίνει, θὰ μπορούσα να πῶ, να γονατίσῃ στὸ πλάι μας καὶ οἱ ἐπιθυμίες Του να πηγᾶσουν μὲς ἀπὸ τὴν καρδιά μας. Αὐτὸ σημαίνει « στὸ ὄνομά Του ». Τὸ ὄνομά Του εἶναι ὅ,τι εἶναι ὁ ἴδιος, ἡ φύση Του, καὶ συνεπῶς, τὸ να προσευχηθῶ στ' ὄνομά Του πρέπει να σημαίνῃ να προσευχηθῶ σύμφωνα μὲ τὸ εὐλογημένο θέλημά Του. Μπορῶ να προσευχηθῶ γιὰ κακὸ στὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ; Ὅ,τι προσεύχομαι, πρέπει να εἶναι ἔκφραση τῆς φύσεώς Του. Μπορῶ να τὸ κάνω αὐτὸ στὴν προσευχὴ ; Ἡ προσευχὴ πρέπει να ἀποπνέει τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸν νοῦ τοῦ Χριστοῦ, τὶς ἐπιθυμίες τοῦ Χριστοῦ σὲ μᾶς γιὰ μᾶς. Εἶθε ὁ Κύριος να μᾶς διδάξῃ ὅλο καὶ περισσότερο πῶς να προσευχώμαστε στ' ὄνομά Του. Δὲν πρέπει βέβαια να κλείνομε τὴν προσευχὴ μας χωρὶς τὰ λόγια : « Στὸ εὐλογημένο ὄνομα τοῦ Κυρίου μας », ἀλλά, ἡ ὅλη δέηση πρέπει να διαπερνιέται καὶ να διαποτίζεται ἀπὸ τὸ εὐλογημένο ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ μας, ὅλα σύμφωνα μὲ τὸ ὄνομά Του.

9. Ἄν πρόκειται ἡ ζωὴ τῆς προσευχῆς να εἶναι ἀποτε-

λεσματική πραγματικά, πρέπει να κρατούμε σύνταμους λογαριασμούς με τον Θεό. Μ' αυτό εννοούμε ότι την αμαρτία πρέπει να την εξομολογούμαστε και να την εγκαταλείψουμε μόλις καταλάβουμε ότι μπήκε στην ζωή μας. «'Εάν παρατήρουν άνομίαν έν τή καρδία μου, ό Κύριος δέν ήθελεν άκούσει» (Ψαλμ. ξς' 18). Πρέπει να μένουμε «έν Χριστώ». «'Εάν μείνητε έν έμοι και οι λόγοι μου μείνωσιν έν υμίν, θέλετε ζητεί ό,τι άν θέλετε, και θέλει γίνει εις έσάς» (Ίωάν. ιε' 7). Έκεινος που μένει έν Χριστώ, στέκεται τόσο κοντά σ' Αυτόν, ώστε είναι γεμάτος από την γνώμη του θελήματος του Κυρίου. Μπορεί να προσευχηθεί με κατανόηση και να είναι βέβαιος ότι θα πάρη άπάντηση. Τό να μένουμε έν Χριστώ, άπαιτεί ύπακοή έκ μέρους μας των έντολών Του. «Και ό,τι άν ζητώμεν λαμβάνομεν παρ' αυτού, διότι φυλάττομεν τάς έντολάς αυτού και πράττομεν τά άρεστά ένώπιον Αυτού» (Α' Ίωάν. γ' 22). 'Η σωστή κατάσταση της ψυχής είναι άπαραίτητη άν πρόκειται οι προσευχές μας ν' άκουσθούν και ν' άπαντηθούν (Α' Ίωάν γ' 20).

10. Όχι μόνο πρέπει να προσευχώμαστε σε ώρισμένη ώρα της ημέρας. Άλλά πρέπει ν' αναπτύξουμε τέτοια στάση προσευχής, ώστε να βλέπουμε τον Κύριο, σαν να περπατούμε μαζί στο δρόμο, όταν οδηγούμε αυτοκίνητο, όταν δουλεύουμε στο γραφείο, όταν συγυρίζουμε τό σπίτι. 'Ο Νεεμίας είναι κλασσικό παράδειγμα αυθόρμητης προσευχής (Νεεμ. β' 4β). Είναι πολύ καλό «να κατοικείς στα άπόκρυφα του Ύψίστου» άντί να κάνεις πότε - πότε επισκέψεις εκεί.

11. Τελικά, οι προσευχές μας πρέπει να είναι συγκεκριμένες. Μόνο όταν προσευχώμαστε για συγκεκριμένα πράγματα, μπορούμε να δούμε συγκεκριμένες άπαντήσεις.

'Η προσευχή είναι θαυμαστό προνόμιο. Μ' αυτήν, όπως είπε Ουδσων Ταίυλορ, «μπορούμε να κινούμε τον άνθρωπο, δια μέσου του Θεού». Τί δυνατότητες υπάρχουν στα χέρια μας να κάνουμε θαύματα στον εύλογητό χώρο της προσευχής! Μπο-

ρούμε να φέρουμε τό φώς του ήλιου σε ψυχρούς και σκυθρωπούς τόπους. Μπορούμε ν' ανάψουμε τή λάμπα της έλπίδας μες στη φυλακή της άπελπισίας. Μπορούμε να λύσουμε τό δεσμό από τά μέλη του φυλακισμένου. Μπορούμε να πάρουμε εικόνας και σκέψεις του σπιτιού μαζί μας στην ξενητεία. Μπορούμε να δώσουμε ούράνια τονωτικά στους πνευματικά λιπόθυμους, κι όταν ακόμα δουλεύουν πέρ' άπ' τις θάλασσες. Θαύματα σαν άπάντηση στην προσευχή!

Σ' αυτά όλα, ένας συγγραφέας, ό Ουένχαμ, προσθέτει την μαρτυρία του : «Τό να κηρύττης είναι σπάνιο χάρισμα, αλλά ή προσευχή είναι σπανιότερο. Τό να κηρύττης είναι σά να 'χης ένα μαχαίρι, ένα όπλο, να χρησιμοποιήσης σε κλειστό χώρο, ώρισμένο. Όσοι είναι μακριά, δέν μπορείς να τους φτάσης. 'Η προσευχή είναι ένα όπλο μεγάλης άκτίνας δράσεως, και γι' αυτό είναι πιό άποτελεσματικό.

Ώ Κύριε, τί αλλαγή μέσα σε λίγη ώρα
που μες στην παρουσία Σου περνάει τή γλυκειά!
Φεύγουν τά βάρη άπ' την καρδιά, κι' από τό νού ή μόπρα
Κι' είναι βροχή σε ξερή γή ή θεία Σου δροσιά!
Σαν είμαστε στα γόνατα, γύρω όλα γονατίζουν
Κι' όταν στο πόδι, όλα γίνονται καθάρια σαν γιατί...
Στα γόνατα, τί αδύνατοι!... Μα όλα φωσφορίζουν
τή νίκη, ως σηκωνόμαστε από την προσευχή!...
Γιατί λοιπόν να είμαστε αδύνατοι κι' ισχνοί,
Όταν μπορούμε να 'μαστε γεμάτοι, δυνατοί;
'Απάνω από τις μέριμνες, άπάνω από τις μπόρες
που μās περιδινίζουνε στής αγωνίας τις ώρες,
Θάρρος, χαρά και δύναμη, όλα στην προσευχή
Τά βρίσκουμε σαν βλέπουμε τή θεία Σου μορφή...

Η ΜΑΧΗ

Δέ μπορεί κανείς να διαβάση την Καινή Διαθήκη, ακόμα

και τυχαία, και να μην αναγνωρίσει ότι ο αγώνας και η μάχη χρησιμοποιούνται σαν έκφραση του προγράμματος του Χριστού πάνω στη γη. Ο αληθινός χριστιανισμός στέκει πολύ μακριά από τις θορυβώδεις ένασχολήσεις του σύγχρονου χριστιανισμού. Δεν πρέπει να μετέχη στην πολυτελή ζωή, την ευμάρεια, την καλοπέραση και την τέρψη που σαν όρμητικό ρεύμα κυριαρχούν σήμερα. Μάλλον είναι αγώνας μέχρι θανάτου, αδιάκοπη μάχη ενάντια στις δυνάμεις του άδη. Κανένας μαθητής δεν αξίζει να είναι το άλας, αν δεν αναγνωρίζει ότι η μάχη άρχισε και δεν μπορεί να στρέψει πίσω.

Στον πόλεμο πρέπει να υπάρχει ενότητα. Δεν είναι καιρός για μικροφιλονικίες, για αντιζηλίες, για διαχωρισμούς. Κανένα σπίτι δε μπορεί να σταθεί αν διαιρεθεί μόνο του. Γιαυτό λοιπόν οι στρατιώτες του Χριστού πρέπει να είναι ενωμένοι. Ο δρόμος της ενότητας περνά από την ταπείνωση. Αυτό είναι σαφές στην Φιλιππησίους (δεύτερο κεφάλαιο). Δεν μπορεί να γίνη φασαρία μ' έναν αληθινά ταπεινό άνθρωπο. Χρειάζονται δυο για να γίνη καυγᾶς. «Μόνο με την υπεροψία γίνεται φιλονικία». "Όπου δεν υπάρχει υπεροψία, δεν υπάρχει χώρος για φιλονικία.

Ο πόλεμος απαιτεί αυστηρότητα και ζωή θυσίας. Στους πολέμους, όποιος κι' αν είναι οι συνθήκες, υπάρχει πάντα ένα σύστημα οικονομιών. Είναι σπουδαίο οι χριστιανοί να καταλάβουν ότι είμαστε σε πόλεμο και ότι οι δαπάνες πρέπει να περιορισθούν στο ελάχιστο, ώστε όσο το δυνατόν περισσότερες έφεδρες να ριχθούν μέσα στη μάχη.

Ένας αληθινός μαθητής, ο P. M. τὸ εἶδε πολὺ καθαρὰ αὐτό. Τὸ 1960 ἦταν πρόεδρος τῶν πρωτοετῶν σ' ἓνα χριστιανικὸ σχολεῖο στὴν Ἀμερικὴ. Κατὰ τὴ θητεία του προϋπολογίσθηκαν οἱ δαπάνες ποὺ ἂ' ἀπαιτηθῶν γιὰ τὶς συνηθισμένες συναναστροφές τῶν μαθητῶν, γιὰ τὶς μπλουζες καὶ γιὰ ἓνα δῶρο τῆς τάξης. Ἀντὶ ὅμως ὁ P. M. νὰ ἐγκρίνη τέτοιες δαπάνες ποὺ δὲν συνέβαλαν ἄμεσα στὴν πρόοδο τοῦ Εὐαγγελίου,

παρητήθηκε ἀπὸ πρόεδρος. Ὅταν ἀναγγέλλθηκε ἡ παραίτησή του, κυκλοφόρησε τὸ παρακάτω γράμμα μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν του :

« Ἀγαπητοὶ μου συμμαθητές,

Ἀπὸ τότε ποὺ ἤρθαν τὰ ζητήματα τῶν συναναστροφῶν τῶν μαθητῶν, τοῦ ντυσίματος καὶ τοῦ δῶρου, μπροστὰ στὴν ἐπιτροπὴ, ἐγὼ ὡς πρόεδρος τῆς τάξης, σκεφτόμουν ποῖα πρέπει νὰ εἶναι ἡ χριστιανικὴ στάση ἀπέναντι σὲ τέτοιες ένασχολήσεις.

» Πιστεύω ὅτι τὴ μεγαλύτερη χαρὰ τὴ βρίσκουμε ὅταν δίνουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας, τὸ χρῆμα μας, καὶ τὸν καιρὸ μας, ὀλοκληρωτικὰ στὸν Χριστὸ καὶ στοὺς ἄλλους, κάνοντας ἔτσι πραγματικότητα τὰ λόγια Του : « Ὅποιος χάζει τὴ ζωὴ του χάριν ἐμοῦ θά τὴν βρῆ ».

» Ὅα ἦταν ἀσυνέπεια γιὰ τοὺς χριστιανούς νὰ ξεδέψουν τὰ χρήματά τους καὶ τὸν καιρὸ τους σὲ πράγματα ποὺ δὲν συμβάλλουν σὲ μιὰ συγκεκριμένη μαρτυρία στοὺς ἀπίστους ἢ στὴν οἰκοδομὴ τῶν παιδιῶν τοῦ Θεοῦ, ἔχοντας ὑπ' ὄψη τὸ γεγονός ὅτι 7.000 ἄνθρωποι πεθαίνουν κάθε μέρα ἀπὸ πείνα καὶ πάνω ἀπὸ τὸν μιστὸ κόσμο δὲν ἄκουσαν γιὰ τὴν ἐλπίδα τὴν μοναδικὴ τοῦ ἀνθρώπου.

» Πόσο περισσότερη δόξα θὰ μπορούσαμε νὰ δώσουμε στὸν Θεό, ἂν βοηθήσουμε νὰ διαδοθῆ τὸ εὐαγγέλιο στὰ ἄλλα 60 % τοῦ κόσμου ποὺ ποτὲ δὲν ἄκουσαν γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ἢ ἀκόμα σὲ πολλὰ γειτονικά σπίτια, ἀντὶ νὰ συναντηθῶμε μεταξὺ μας, περιορίζοντας τὶς κοινωνικὲς μας σχέσεις σὲ κείνους ποὺ ἔχουμε τὸ ἴδιο πνεῦμα, καὶ σπαταλώνοντας χρήματα καὶ καιρὸ γιὰ τὴν δική μας εὐχαρίστηση.

» Ἐπειδὴ γνωρίζω εἰδικές ἀνάγκες καὶ εὐκαιρίες, ὅπου τὸ χρῆμα μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ τόσο ἐπωφελῶς γιὰ τὴ δόξα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ γιὰ τὴ βοήθεια τοῦ πληθῆος μου ἐδῶ στὸ ἐξωτερικὸ, μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐπιτρέψω τὸ ταμεῖο τῆς τάξης νὰ ξεδευθεῖ σὲ μὴ ἀπαραίτητα πράγματα, γιὰ τοὺς

ἐαυτοῦς μας. "Ἄν ἦμουν ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ποὺ βρίσκονται σὲ τέτοια μεγάλη ἀνάγκη, ὅπως ξέρω ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι βρίσκονται, θὰ ἤθελα ἐκεῖνοι ποὺ μποροῦν, νὰ κάμουν ὅ,τι εἶναι δυνατὸ γιὰ νὰ μὲ ἐφοδιάσουν μὲ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ γιὰ τὶς ὑλικές μου ἀνάγκες.

» "Ὅπως θέλετε νὰ κάμουν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ σεῖς κάμετε εἰς αὐτοὺς». « "Ὅστις ὅμως ἔχει τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὅτι ἔχει χρεῖαν καὶ κλείση τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ ;» (Α' Ἰωάν. γ' 17).

» Πρέπει νὰ δῆ κανεὶς πῶς ὁ Κύριος ἔδωσε τὸν ἑαυτό Του γιὰ μᾶς καὶ θὰ τὸ δῆ μὲ ἀγάπη καὶ προσευχὴ (Β' Κορ. η' 9). Γιατὸ λοιπὸν ὑποβάλλω σὲ σᾶς τὴν παραίτησή μου ἀπὸ πρόεδρος τῆς τάξεως τοῦ 1963.

Μαζί σας ἐν Αὐτῷ
P. M. »

Ἄν ὁ πόλεμος ἀπαιτεῖ νὰ ὑποφέρετε. "Ἄν οἱ νέοι σήμερα εἶναι πρόθυμοι νὰ θυσιάσουν τὴ ζωὴ τους γιὰ τὴν πατρίδα τους, πόσο περισσότερο πρέπει νὰ εἶναι πρόθυμοι οἱ χριστιανοὶ νὰ θυσιάσουν τὴ ζωὴ τους γιὰ χάρι τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Μιὰ πίστη ποὺ δὲν στοιχίζει τίποτε, δὲν ἀξίζει τίποτε. "Ἄν ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχει κάποια σημασία γιὰ μᾶς, πρέπει νὰ σημαίνει τὸ πᾶν γιὰ μᾶς, καὶ δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀποτρέψουν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία Του, οὔτε ὑπολογισμοὶ γιὰ προσωπικὴ μας ἀσφάλεια, οὔτε ἐξασφάλιση ἀπὸ τὶς δοκιμασίες.

"Ὅταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπεράσπιζε τὴν ἀποστολικὴ τῆτά του ἀπὸ τὴν ἐπίθεση τῶν μικρόψυχων κριτικῶν του, δὲν τοὺς παρέπεμψε στὸ γενεαλογικὸ του δέντρο ἢ στὴν μὲρψωσή του, ἢ στὰ κοσμικὰ του ἐπιτεύγματα. Ἄλλὰ μᾶλλον τοὺς παρέπεμψε στὰ παθήματά του γιὰ χάρι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. « Ὑπηρετᾶται τοῦ Χριστοῦ εἶναι ; παραφρονῶν λαλῶ, πλειότερον ἐγώ. Εἰς κόπους περισσότερον, εἰς πληγὰς καθ' ὑπερβολήν, εἰς

φυλακὰς περισσότερον, εἰς θανάτους πολλάκις. Ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πεντάκις ἔλαβον πληγὰς τεσσαράκοντα παρὰ μίαν, τρεῖς ἔρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθοβολήθην, τρεῖς ἐναυάγησα, ἐν ἡμερονύκτιον ἐν τῷ βυθῷ ἔκαμον, εἰς ὁδοπορίας πολλάκις, εἰς κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν, κινδύνους ἐκ τοῦ γένους, κινδύνους ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις, ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν φύγει καὶ γυμνότητι, ἐκτὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ καθ' ἡμέραν ἐπιχειμῆνος εἰς ἐμέ ἀγῶν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν » (Β' Κορ. ια' 23-28).

Προκαλώντας μὲ ὅλη τὴν εὐγένειά του τὸν γιό του τὸν Τιμόθεο, τὸν προτρέπει : « Σὺ λοιπὸν κατοικήθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ » (Β' Τιμ. β' 3).

Ἄν ὁ πόλεμος ἀπαιτεῖ ἀπεριόριστη ὑπακοή. Ὁ ἀληθινὸς στρατιώτης θὰ ἐκτελέσῃ τὶς διαταγὰς τοῦ ἀνωτέρου του χωρὶς συζήτηση καὶ χωρὶς ἀναβολή. Εἶναι παράλογο νὰ νομισθῇ ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ μποροῦσε νὰ ἱκανοποιηθῇ μὲ κάτι λιγότερο. "Ἐνας Δημιουργὸς καὶ Αὐτρωτῆς, ἔχει κάθε δικαίωμα νὰ περιμένῃ, ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ἀκολουθοῦν στὴ μάχῃ, νὰ ὑπακούουν στὶς διαταγὰς Του πρόθυμα καὶ ἐντελῶς.

Ἄν ὁ πόλεμος ἀπαιτεῖ ἐπιδεξιότητα στὴ χρῆση τῶν ὄπλων. Τοῦ χριστιανοῦ τὰ ὄπλα εἶναι ἡ προσευχὴ καὶ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Πρέπει ν' ἀφιερωθῇ ὅς θερμῆ, μὲ πίστη καὶ ἐπιμονή, προσευχῇ. Μόνο ἔτσι τὰ φρούρια τοῦ ἐχθροῦ μποροῦν νὰ πέσουν. Ἐπίσης πρέπει νὰ ἔχη εἰδικευθεῖ στὴ χρῆση τῆς μάχαιρας τοῦ Πνεύματος, ποὺ εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἐχθρὸς θὰ κάμῃ ὅ,τι εἶναι δυνατόν γιὰ νὰ τὸν ξεγελάσῃ νὰ πετάξῃ τὴ μάχαιρά του. Θὰ ρίξῃ ἀμφιβολίες πάνω στὴ θεοπνευστία τῆς Γραφῆς. Θὰ τοῦ προβάλλῃ φαινομενικὰ ἀντιφάσεις. Θὰ τοῦ φέρῃ ἀντίθετα ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴ φιλοσοφία καὶ τὶς ἀνθρώπινες παραδόσεις. Ἄλλὰ ὁ στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ κρατήσῃ τὴ θέση του, ἀποδείχνοντας τὴν ἀποτελε-

σματικότητα του όπλου του, χρησιμοποιώντας το «έγκαίρως» και «ἀκαίρως».

Τὰ όπλα του χριστιανικού πολέμου φαίνονται γελοία στον άνθρωπο του κόσμου. Τό σχέδιο που αποδείχθηκε αποτελεσματικό έναντι στην Ίεριχώ, θεωρείται γελοίο για τους στρατιωτικούς ηγέτες σήμερα. Του Γεδεών ο άσημαντος στρατός μόνο την κοροϊδία μπορεί να προκαλέσει για τον κόσμο. Και τί να πούμε για τή σφεντόνα του Δαβίδ, για τή βουκέντρα του Σαμεγάρ, και τήν στρατιά των μηδαμινών ανθρώπων του Θεού δια μέσου των αιώνων. Ο πνευματικός νους ξέρει ότι ο Θεός δεν βρίσκεται στο πλευρό των μεγάλων πολεμιστών, αλλά άρέσκεται να παίρνει τὰ αδύνατα, τὰ φτωχά, τὰ έξουθενήμενα αυτού του κόσμου, και μέσω αυτών να δοξάζεται.

Ο πόλεμος άπαιτεί γνώση του έχθρου και τής στρατηγικής του. «Έπειδή ή πάλη ήμών δεν είναι έναντίον εις σάρκα και αίμα, αλλά έναντίον εις τας άρχάς, έναντίον εις τας έξουσίας, έναντίον εις τους κοσμοκράτορας του σκότους του αιώ- νος τούτου, έναντίον εις τὰ πνεύματα τής πονηρίας εν τοίς έπουρανίοις» (Έφ. σ' 12). Ξέρουμε ότι «και αυτός ο Σατανάς μετασχηματίζεται εις άγγελον φωτός. Δεν είναι λοιπόν μέγα, αν οι διάκονοι αυτού μετασχηματίζονται εις διακόνους δικαιοσύνης, των οποίων τό τέλος θέλει είσθαι κατά τὰ έργα αυτών» (Β' Κορ. ια' 14, 15).

Ένας έξασκημένος χριστιανός στρατιώτης ξέρει ότι ή μεγαλύτερη αντίδραση δεν θά 'ρθή από ένα μέδυσο, ή ένα κοινό κλέφτη, ή από μια πόρνη, αλλά μάλλον από ανθρώπους που όμολογούν και άσχολούνται με τή θρησκεία. Οι θρησκευτικοί άρχοντες σταύρωσαν τον Χριστό. Θρησκευτικοί άρχοντες δίωξαν τήν πρώτη έκκλησία. Τίς πιο άγριες επιθέσεις τίς δέχθηκε ο άπ. Παύλος από κείνους που έλεγαν ότι είναι υπηρέτες του Θεού. Έτσι συνέβη μέσα σ' όλη τήν ιστορία.

Οι υπηρέτες του Σατανά μετασχηματίζονται σε υπηρέτες τής δικαιοσύνης. Μιλούν θρησκευτική γλώσσα, φορούν θρη-

σκευτικά ένδύματα, και ενεργούν με «συγκινητική» εύλάβεια, αλλά οι καρδιές τους είναι γεμάτες με μίσος για τον Χριστό και τό Ευαγγέλιο.

Ο πόλεμος άπαιτεί να είναι κανείς άπερίσπαστος. «Ου- δεις στρατευόμενος εμπλέκεται εις βιωτικές υποθέσεις δια να άρέσει εις τον στρατολογήσαντα» (Β' Τιμ. β' 4). Ο μαθητής του Χριστού δεν μπορεί ν' άνεχθή ότιδήποτε πάει να σταθί ή ανάμεσα στην ψυχή του και στην τελεία του άφοσίωση προς τον Κύριο Ίησού Χριστό. Είναι άνιλεής χωρίς να είναι προσβλητικός, αυστηρός χωρίς να είναι άγενής, αλλά έχει ένα πάθος και μόνο ένα : Κάθε τι άλλο πρέπει να αίχμαλωτισθεί σ' αυτό τό πάθος.

Ο πόλεμος άπαιτεί θάρρος μπροστά στον κίνδυνο. «Ένδύ- θητε λοιπόν τήν πανοπλία του Θεού δια να δυνηθίτε να στα- θίτε. . . Σταθίτε λοιπόν. . .» (Έφ. σ' 13, 14α). Συ- χνά λέγεται ότι ή πανοπλία του χριστιανού στρατιώτη, στην περικοπή Έφ. σ' 13-18, δεν προβλέπει για τὰ νώτα, έπο- μένως δεν προβλέπει όπισθοχώρηση. Γιατί όπισθοχώρηση ; Άν «εις πάντα ταύτα υπερινώμεν δια του άγαπήσαντος ήμάς. . .» Άν κανένας δεν μπορεί να πετύχει έναντίον μας, όταν ή νίκη είναι σίγουρη πριν καλά-καλά άρχίσουμε, πώς μπορούμε να σκεφθούμε για όπισθοχώρηση ;

« Η τάν, λοιπόν, ή επί τας » !

Είμαι φαντάρος του Χριστού,
Γενναίος θά βρεθώ παντού.

Άς είναι ο έχθρός μου δυνατός.
Τό ξίφος μου δεν τό 'χω κρύψει.
Τήν περηφάνεια των λογχών του
Ο Κύριος θά τήν συντρίψη

Με τή σπασμένη μου ρομφαία,
Χαρίζει νίκη άγνή κι' ώραία.

Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ὁ Κύριος μᾶς κάλεσε νὰ κυριαρχήσουμε στὸν κόσμο. Τὸ σχέδιό Του δὲν εἶναι « νὰ γεννηθοῦμε ἄνθρωποι καὶ νὰ πεθάνουμε ὡς κτήνη ». Ὁ σκοπὸς Του δὲν εἶναι νὰ περάσουμε τὴ ζωὴ μας σὰν « ὑπαξιωματικοὶ σὲ προσωρινὲς ἀσχολίες ».

Ὅταν στὴν ἀρχὴ δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο, ὁ Κύριος τοῦ ἔδωσε τὴν ἐξουσία νὰ κυριαρχῆσει πάνω σ' ὅλη τὴ γῆ. Τὸν στεφάνωσε μὲ δόξα καὶ τὸν ἐτίμησε καὶ ὑπέταξε τὰ πάντα κάτω ἀπὸ τὰ πόδια Του. Ὁ ἄνθρωπος ἦταν ντυμένος μὲ ἀξιοπρέπεια καὶ ἐξουσία, λίγο κατώτερος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους.

Ὅταν ἁμάρτησε, ὁ Ἀδὰμ ἔχασε πολὺ ἀπὸ τὴν κυριαρχία πού τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός. Ἀντὶ νὰ ἐξασκήσει ἀπόλυτη κυριαρχία, ἐξουσίασε μὲ ἀστάθεια σὲ ἀβέβαιους τομεῖς.

Στὸ Εὐαγγέλιο γίνεται λόγος, πὼς θὰ ξανακερδίσουμε τὴν κυριαρχία. Ὅχι ὁμως μία κυριαρχία πάνω σὲ σκύλους πού γαυγίζουν ἢ σὲ φαρμακερὰ φίδια, ἀλλὰ μᾶλλον μιά κυριαρχία πού θὰ φέρῃ τοὺς εἰδωλολάτρεις στὴν κληρονομία μας καὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς στὴν κατοχὴ μας. « Ἡ αὐτοκρατορία τῶν χριστιανῶν εἶναι ἡθικὴ καὶ πνευματικὴ κυριαρχία, ἐπικράτηση μὲ μιά φαντασμαγορικὴ λάμψη μιᾶς καθαρῆς καὶ ἁγίασμένης ζωῆς.

Ὁ Ἀδὰμ αὐτὸ τὸ ἀξίωμα πού εἶναι ἡ χριστιανικὴ κλήση, δὲν τὴν γνώριζε. Εἴμαστε συνεργοὶ τοῦ Θεοῦ στὴν ἀπολύτρωση τοῦ κόσμου. « Αὐτὸ εἶναι τὸ καθήκον μας — νὰ χρίσουμε βασιλιάδες στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ μιά βασιλικὴ ζωὴ, σὲ μιά κυριαρχία πάνω στὸ ἐγώ, σὲ μιά ὑπηρεσία γιὰ τὴν οὐράνια βασιλεία.

Συνήθως ἡ τραγωδία τῆς ζωῆς ὀφείλεται στὸ ὅτι ἀποτυγχάνουμε νὰ ἐκτιμήσουμε τὴν ὕψιστη κλήση μας. Εἴμαστε ἱκανοποιημένοι νὰ περάσουμε τὰ χρόνια μας « ἀγκαλιάζοντας τὰ ὑποδέστερα » ἢ « προοδεύοντας στὰ μικρὰ πράγματα ». Ἀντὶ νὰ πετοῦμε, σερνόμεσθε. Ἀντὶ νὰ εἴμαστε βασιλιάδες, εἴ-

μαστε σκλάβοι. Λίγοι ἔχουν τὸν ὀραματισμὸ ν' ἀξιώσουν χῶρες γιὰ κυριαρχία ἀπὸ τὸν Κύριο. Ὁ Σπῶρτζον ἦταν ἐξαίρεση. Στὸν γιό του ἔγραφε τὸ παρακάτω δυναμικὸ μῆνυμα :

« Δὲν θὰ μ' εὐχαριστοῦσε, ἂν ἐνῶ ὁ Κύριος σὲ ἤθελε ἱεραπόστολο, ἐσύ νὰ πεθάνῃς ἑκατομμυριοῦχος. Δὲ θὰ μοῦ ἄρεσε, ἀντὶ νὰ εἶσαι ἱεραπόστολος, νὰ μωρολογῆς μπροστὰ σ' ἓνα βασιλιά.

» Τί ἀξίζουν ὅλοι οἱ βασιλιάδες σας, ὅλοι οἱ εὐγενεῖς σας, ὅλα τὰ στέμματά σας, βάζοντάς τα ὅλα μαζί, ὅταν συγκριθοῦν μὲ τὸ ὑψηλὸ προνόμιο νὰ κερδίξῃς ψυχὴς γιὰ τὸν Χριστό, μὲ τὴν ἰδιαίτερη τιμὴ νὰ οικοδομῆς γιὰ τὸν Χριστό, ὄχι πάνω σὲ ἄλλου θεμέλιο, ἀλλὰ κηρύττοντας τοῦ Χριστοῦ τὸ Εὐαγγέλιο σὲ μακρινὲς εἰδωλολατρικὲς χῶρες ; ».

Μιά ἄλλη ἐξαίρεση ἦταν ὁ Ἰωάννης Μόττ, πολὺ γνωστὸς ἱεραπόστολος καὶ πολιτικός. Ὅταν ὁ πρόεδρος τῶν Ἦν. Πολιτειῶν, Κούλιτζ, τὸν ζήτησε νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς πρεσβευτῆς στὴν Ἰαπωνία, ὁ Μόττ ἀπάντησε : « Κε Πρόεδρε, ἐφ' ὅσον ὁ Κύριός μου μὲ κάλεσε νὰ εἶμαι δικός Του πρεσβευτῆς, τὰ αὐτιά μου εἶναι κουφὰ σὲ κάθε ἄλλη κλήση ».

Ὁ Μπίλλυ Γκραιάμ ἀποτελεῖ μιά τρίτη ἐξαίρεση. « Ὅταν ἡ ἑταιρία « Στάνταρτ Ὀϊλ » ζητοῦσε κάποιον γιὰ τὴν Ἄπω Ἀνατολή, διάλεξαν τὸν Μπίλλυ Γκραιάμ νὰ εἶναι ἀντιπρόσωπός τους. Τοῦ πρόσφεραν δέκα χιλιάδες, δὲν δέχθηκε. Εἰκοσπέντε χιλιάδες, καὶ τίς ἀπέρριψε. Πενήντα χιλιάδες, καὶ τίς ἀπέρριψε. Καὶ τοῦ εἶπαν : « Τί συμβαίνει ; Γιατί ; » Καὶ τοῦς εἶπε : « Ἡ τιμὴ πού προσφέρετε εἶναι ἐντάξει, ἀλλὰ ἡ δουλειὰ πού μοῦ προσφέρετε εἶναι πολὺ μικρὴ. Ὁ Κύριος μὲ κάλεσε νὰ εἶμαι ἱεραπόστολός Του ».

Ἡ κλήση τοῦ χριστιανοῦ εἶναι ἡ πιὸ σπουδαία ἀπ' ὅλες. Καὶ ἂν τὴν ἀναγνωρίσουμε, ἡ ζωὴ μας θὰ πάρει ἓνα νέο μεγαλεῖο. Τότε δὲν θὰ λέμε « ἡ κλήση μου εἶναι νὰ γίνω μεταλλουργός », ἢ « ἡ κλήση μου εἶναι νὰ γίνω φυσικός, γιατρός, ἢ ὁδοντίατρος ». Ἀλλὰ θὰ λέμε « ἡ κλήση μου ἀπὸ τὸν Θεὸ εἶναι νὰ

είμαι απόστολος, και όλες αυτές οι άλλες ασχολίες, είναι βιοποριστικά».

Θά δοῦμε ότι ἔχουμε τὴν κλήση νὰ κηρύξουμε τὸ Εὐαγγέλιο σὲ κάθε ἄνθρωπο, νὰ μαθητεύσουμε ὅλα τὰ ἔθνη, νὰ εὐαγγελίσουμε τὸν κόσμο.

Πῶς θὰ ἔρθουν σ' ἐπαφὴ ὁ κόσμος μὲ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ στὴ γενιά μας ; Ἡ ἀπάντηση : Μόνο ἀπὸ ἀνθρώπους πού ἀγαποῦν τὸν Θεὸ μὲ ὅλη τὴν καρδιά τους και πού ἀγαποῦν τὸν πλησίον τους σὰν τὸν ἑαυτὸ τους. Ἀπὸ μιὰ ἀθάνατη ἀγάπη πηγάζουν ἡ ἀφοσίωση και ἡ ἀφιέρωση πού θὰ μᾶς ὀδηγήσουν νὰ ἐκπληρώσουμε τὸ μεγάλο μας καθῆκον.

Ὅσοι κυριεύονται ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, δὲν λογαριάζουν καμμιά θυσία πολὺ μεγάλη γι' Αὐτόν. Θὰ κάνουν ἀπὸ ἀγάπη πρὸς Αὐτόν, πράγματα πού δὲν θὰ τὰ ἔκαναν ποτὲ γιὰ κοσμικὰ κέρδη. Δὲν λογαριάζουν τὴ ζωὴ τους τόσο ἀκριθῆ. Θὰ δαπανήσουν και θὰ δαπανηθοῦν, γιὰ νὰ μὴ χαθοῦν οἱ ἄνθρωποι πού χρειάζονται τὸ Εὐαγγέλιο.

Ὡ Κύριε, δός μου μιὰ καρδιά σὰν τὴ δική Σου,
Μάθε με τοὺς χαμένους ν' ἀγαπῶ.
Στὴν ἀγκαλιά Σου κράτα τὴν καρδιά μου
Και δός μου ἀγάπη, ἀγάπη τοῦ Σταυροῦ,
Γιὰ νὰ σοῦ φέρω τοὺς χαμένους ἀπ' ἐδῶ.

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΤΑΙΗ ΑΝ ΕΛΑΤΗΡΙΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΑΓΑΠΗ. Δὲν ὠφελεῖ τίποτε. Τὸ ὅλο ἔργο τότε γίνεται « χαλκὸς ἤχων και κύμβαλον ἀλαλάζον ». Ἄλλα ὅταν ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ ἀστὲρι πού μᾶς ὀδηγεῖ, ὅταν οἱ ἄνθρωποι προχωροῦν φλογισμένοι μὲ τὴν ἀφοσίωση στὸν Χριστό, καμμιά δύναμη στὴ γῆ δὲν μπορεῖ νὰ σταματήσει τὸν θρίαμβο τοῦ Εὐαγγελίου.

Φαντάσου λοιπὸν μιὰ ὁμάδα μαθητῶν, πού εἶναι ἐντελῶς

ἀφιερωμένοι στὸν Χριστό, πού τοὺς σέρνει ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, νὰ διασχίζουν στεριές και θάλασσες σὰν διαλαλητὲς τοῦ ἔνδοξου μηνύματος, ἀκούραστοι νὰ προχωροῦν σὲ νέες περιοχές, βρίσκοντας σὲ ὅποιον συναντοῦν μιὰ ψυχὴ γιὰ τὴν ὁποία ὁ Χριστὸς ἀπέθανε, και φέρνοντάς τὴν στὸν Χριστό γιὰ νὰ Τὸν λατρεύη σ' ὅλη τὴν αἰωνιότητα. Ποιὰ θὰ εἶναι ἡ μέθοδος πού θὰ χρησιμοποιήσουν αὐτοὶ οἱ « ἄλλοκόσμιοι » ἄνθρωποι γιὰ νὰ κάμουν γνωστὸ τὸν Χριστό ;

Ἡ Καινὴ Διαθήκη φαίνεται νὰ παρουσιάζει δυὸ βασικὲς μεθόδους γιὰ νὰ φτάση τὸ Εὐαγγέλιο στὸν κόσμο. Ἡ πρώτη εἶναι, ἡ δημοσία διακήρυξις, ἡ δεύτερη ἡ ἰδιωτικὴ μαθητεία.

Ὡς πρὸς τὴν πρώτη, χρησιμοποιήθηκε τόσο ἀπὸ τὸν Κύριο ὅσο και τοὺς μαθητὲς Του. Ὅπουδήποτε μαζεύονταν οἱ ἄνθρωποι μαζί, ὑπῆρχε μιὰ εὐκαιρία νὰ κηρύξουν τὰ καλὰ νέα. Ἔτσι βλέπουμε νὰ γίνονται συγκεντρώσεις γιὰ τὸ Εὐαγγέλιο σὲ ἀγορές, σὲ φυλακὲς, σὲ συναγωγές, σὲ ἀκρογιαλιές, σὲ ἀκροποταμιές. Τὸ μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου ἦταν τόσο ἐπείγον και τόσο ὑψηλό, ὥστε δὲν μπορούσε νὰ περιορισθῆ σὲ καθιερωμένους τόπους συγκεντρώσεων.

Ἡ δεύτερη μέθοδος εἶναι ἡ διάδοση τῆς χριστιανικῆς πίστεως διὰ τῆς ἐπαφῆς μὲ ἄτομα. Αὐτὴ ἦταν ἡ μέθοδος πού χρησιμοποίησε ὁ Κύριος γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν δώδεκα. Κάλεσε τὴν μικρὴ αὐτὴ ὁμάδα νὰ εἶναι μαζί Του και νὰ μπορῆ νὰ τοὺς ἐξαποστέλῃ. Καθημερινὰ τοὺς κατηχοῦσε στὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ. Τοὺς εἶδεινε τὸ καθῆκον γιὰ τὸ ὁποῖο τοὺς διάλεξε. Τοὺς προσέειπε μὲ λεπτομέρειες γιὰ τοὺς κινδύνους και τὶς δυσκολίες πού θὰ συναντοῦσαν. Τοὺς ἔμπασε μέσα στὰ ἰδιαιτέρως μυστικὰ και στὴ βουλή τοῦ Θεοῦ, και τοὺς ἔκαμε συνεργούς Του στὸ ἔνδοξο, ἀλλὰ δύσκολο, θεῖο σχέδιο. Καὶ μετὰ τοὺς ἔστειλε σὰν πρόβατα μέσα σὲ λύκους. Τοὺς δυνάμωσε μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τοὺς ἀπέστειλε γιὰ νὰ ποῦν στὸν κόσμο ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε, ἀναλήφθηκε και δοξάσθηκε. Ἡ ἀποτελεσματικότης αὐτῆς τῆς μεθόδου, φαίνεται στὸ γεγονὸς

ὅτι αὐτὴ ἡ ομάδα, πού εἶχε περιορισθεῖ στους ἔνδεκα, λόγω τῆς προδοσίας τοῦ Ἰούδα, ἀναστατάωσε τὸν κόσμο γιὰ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Ὁ ἀπ. Παῦλος ὄχι μόνο χρησιμοποίησε αὐτὴ τὴν μέθοδο, ἀλλὰ τὴ σύστησε καὶ στὸν Τιμόθεο : « Καὶ ὅσα ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράδος εἰς πιστοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαι ἱκανοὶ καὶ ἄλλους νὰ διδάξωσιν » (Β' Τιμ. β' 2). Τὸ πρῶτο βῆμα εἶναι ἡ μετὰ προσευχὴ καὶ προσοχὴ ἐκλογὴ τῶν πιστῶν μαθητῶν. Τὸ δεύτερο εἶναι νὰ τοὺς μεταδώσῃ τὴν ἐνδοξὴν ὄραση, τὸν δραματισμὸ. Τὸ τρίτο εἶναι νὰ τοὺς ἐξαποστείλῃς γιὰ νὰ κάμουν καὶ ἄλλους μαθητῆς (Ματθ. κη' 19).

Γιὰ κείνους πού ἀρέσκονται στους ἀριθμοὺς καὶ ἐπιζητοῦν τὰ μεγάλα πλήθη, ἡ μέθοδος αὐτὴ θὰ φανῆ ἀνιερὴ καὶ κουραστικὴ. Ἀλλὰ ξέρεῖ ὁ Θεὸς τί κάνει, καὶ πάντα οἱ μέθοδοί Του εἶναι οἱ καλύτερες. Μιὰ φούχτα ἀφωσιωμένοι μαθητῆς μποροῦν νὰ πετύχουν περισσότερα γιὰ τὸν Θεό, ἀπ' ὅ,τι ἓνας μεγάλος στρατός αὐτοϊκανοποιημένων θρησκευομένων.

Οἱ μαθητῆς πού προχωροῦν μπροστὰ στ' ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἀκολουθοῦν μερικὲς βασικὲς ἀρχές πού ἀναφέρονται στὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ. Πρῶτα ἀπ' ὅλα εἶναι « σοφοὶ σὰν τὰ φίδια » ἀλλὰ καὶ ἀπλοὶ καὶ ἀβλαβεῖς ὅπως τὰ περιστέρια. Ζητοῦν πάντα σοφία ἀπὸ τὸν Θεὸ στὸ δύσκολο μονοπάτι πού βαδίζουν. Εἶναι συγχρόνως πρᾶοι καὶ ταπεινοὶ στὶς ἐπαφές τους μετὰ τοὺς συναθρώπους των. Κανένας τους δὲν φοβᾶται τὴ φυσικὴ βία πού μπορεῖ νὰ ἐξασκήσουν οἱ συνάνθρωποί τους. Μᾶλλον οἱ ἄλλοι φοβοῦνται τὶς προσευχὲς τους καὶ τὴν ἄσβεστη μαρτυρία τους.

Αὐτοὶ οἱ μαθητῆς μένουν μακριὰ ἀπὸ τὴν πολιτικὴ αὐτοῦ κόσμου. Δὲν νομίζουν ὅτι ὁ Θεὸς τοὺς κάλεσε νὰ πολεμήσουν κάποιον κυβερνητικὸ σχῆμα ἢ μιὰ πολιτικὴ ἰδεολογία. Μποροῦν νὰ κάμουν τὴ δουλειά τους κάτω ἀπὸ ὅποιαδήποτε κυβέρνησι καὶ εἶναι νομοταγεῖς ὡς τὸ σημεῖο πού τοὺς ζητοῦν νὰ συμβι-

βάσουν τὴ μαρτυρία τους ἢ ν' ἀρνηθοῦν τὸν Κύριό τους. Τότε, ἀρνοῦνται νὰ ὑπακούσουν καὶ νὰ ὑποταχθοῦν. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν συνωμοτοῦν ἐναντίον μιᾶς ὅποιασδήποτε κυβερνήσεως καὶ δὲν ἀναμιγνύονται σὲ ἐπαναστατικὲς ἐνέργειες. Ὁ Κύριος δὲν εἶπε : « Ἄν ἡ βασιλεία μου ἦταν ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμο, οἱ ὑπηρέται μου θ' ἀγωνίζοντο » ; Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι πρεσβευτῆς μιᾶς οὐράνιας Χώρας καὶ γι' αὐτὸ περνοῦν ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμο σὰν ἀποδημητῆς καὶ ξένοι.

Εἶναι ἀπολύτως εἰλικρινεῖς σὲ ὅ,τι κάμουν. Δὲν κάμουν καμμιὰ ὑπεκφυγὴ. Τὸ « ναί » τους, ναὶ καὶ τὸ « ὄχι » τους, ὄχι. Ἀρνοῦνται νὰ υἱοθετήσουν τὸ συνηθισμένο ψέμα ὅτι ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα. Σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν θὰ κάμουν τὸ κακὸ γιὰ νὰ προκύψῃ τὸ καλὸ. Ὁ κανένας τους εἶναι μιὰ ἐνιαία συνείδηση πού καλύτερα νὰ πεθάνῃ παρὰ ν' ἁμαρτήσῃ.

Μιὰ ἄλλη ἀρχὴ πού ἀμετάβλητα τὴν ἀκολουθοῦν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι ὅτι συνδέουν τὸ ἔργο τους μετὰ τὴν τοπικὴ ἐκκλησία. Πηγαίνουν ἔξω στὸν ἀγρὸ νὰ κερδίσουν ψυχὲς γιὰ τὸν Κύριο, ἀλλὰ μετὰ ὁδηγοῦν αὐτὲς τὶς ψυχὲς πού πίστεψαν σὲ κοινωνία μετὰ μιὰ τοπικὴ ἐκκλησία, ὅπου θὰ ἐνισχυθοῦν καὶ θὰ οἰκοδομηθοῦν στὴν ἀγιωτάτη πίστη τους. Οἱ ἀληθινοὶ μαθητῆς ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ τοπικὴ ἐκκλησία εἶναι ἡ μονάδα τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ γιὰ τὴν διάδοση τῆς πίστεως καὶ ὅτι τὸ καλύτερο καὶ τὸ πιὸ στερεὸ ἔργο γίνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο.

Οἱ μαθητῆς εἶναι σοφοὶ ὥστε νὰ μὴ μπλέκωνται σὲ συνεργασίες κάθε εἶδους. Ἀποφεύγουν καὶ ἀρνοῦνται σταθερὰ νὰ ἐξαρτήσουν τὴν κίνησή τους ἀπὸ κάθε ἀνθρώπινη ὀργάνωση. Παίρνουν ἐντολὲς δράσεως κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸ στρατηγεῖο τοῦ οὐρανοῦ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἐργάζονται χωρὶς τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὶς συστάσεις τῶν χριστιανῶν τῆς τοπικῆς τῶν ἐκκλησίας. Ἀπεναντίας, ζητοῦν τέτοιες συστάσεις σὰν ἀπόδειξη ὅτι ἔχουν κληθεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸ στὴν ὑπηρεσία. Ἀλλὰ ἐπιμένουν στὴν ἀνάγκη νὰ ὑπηρετοῦν τὸν Χριστό, ὑπακούοντας στὸν Λόγο Του καὶ στὴν ὁδηγία Του.

Τέλος, αυτοί οι μαθητές αποφεύγουν την δημοσιότητα. Προσπαθούν να μείνουν στα παρασκήνια. Ο σκοπός τους είναι να δοξάσουν τον Χριστό και να Τόν κάμουν γνωστό. Δεν ζητούν μεγάλα πράγματα για τον έαυτό τους. Ούτε ζητούν να αποκαλύψουν τη στρατηγική τους στον έχθρό. Έτσι δουλεύουν ήσυχα και άφανως, ξεχνώντας τους επαινούς ή τις κατηγορίες των ανθρώπων. Ξέρουν ότι « ο ούρανός θα είναι το πιό άσφαλές μέρος για να μάθουν τ' αποτελέσματα του κόπου των ».

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΓΑΜΟΣ

« Είναι τινές ευνούχοι... οτινες ευνούχισαν έαυτούς δια την βασιλείαν των ούρανών. Όστις δύναται να δεχθῆ τοῦτο, ἄς δεχθῆ » (Ματθ. ιθ' 12).

Ένα από τὰ μεγαλύτερα ερωτήματα που αντιμετωπίζει κάθε μαθητής είναι αν ὁ Θεός τὸν ἔχει καλέσει νὰ παντρευθῆ ἢ νὰ μείνει ἄγαμος. Αυτό είναι ἕνα ζήτημα ἐντελῶς ἀτομικό, ἀνάλογα μὲ τὴν ὁδηγία πού ἔχει κανεὶς ἀπὸ τὸν Κύριο. Δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ νομοθετήσῃ γιὰ τὸν ἄλλον, καὶ ἂν ἐπέμβῃ σὲ τέτοια ζωτικὴ σφαῖρα, εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο.

Ἡ γενικὴ διδασκαλία τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅτι ὁ γάμος καθιερώθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος, ἔχοντας ὑπ' ὄψῃ νὰ ἐπιτελέσῃ ὠρισμένους σκοποὺς :

1. Ἐγινε γιὰ συντροφιά καὶ εὐχαρίστηση. Ὁ Θεὸς εἶδε ὅτι « δὲν εἶναι καλὸν νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος μόνος » (Γέν. β' 18).
2. Ἐγινε γιὰ τὴν διαιώνιση τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Αυτό φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου : « Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ γεμίσατε τὴν γῆν » (Γέν. α' 28).
3. Καθιερώθηκε γιὰ τὴν διατήρηση τῆς καθαρότητος στὴν οἰκογένεια καὶ τὴν κοινωνία. « Διὰ τὰς πορνείας, ἄς ἔχῃ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα » (Α' Κορ. ζ' 2).

Δὲν ὑπάρχει τίποτε στὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ πού νὰ δείχνῃ ὅτι

ὁ γάμος εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ μιὰ ζωὴ καθαρότητος, ἀφοσιώσεως καὶ ὑπηρεσίας γιὰ τὸν Χριστό. Τουναντίον μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ « τίμιος νὰ εἶναι ὁ γάμος καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος » (Ἐβρ. ιγ' 4α). Ἡ Ἀγ. Γραφή λέγει ὅτι « ὅστις εὗρηκε γυναῖκα, εὗρηκε ἀγαθόν » (Παροιμ. ιη' 22). Τὰ λόγια τοῦ Ἐκκλησιαστή μποροῦν νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴ στὸ γάμο : « Καλύτερον οἱ δύο παρὰ τὸν ἕνα » (Ἐκκλ. δ' 9), ἰδιαιτέρα ὅπου οἱ δύο εἶναι ἐνωμένοι μαζί γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὸν Κύριο. Ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς ἐνωμένης δράσεως ἀναφέρεται στὸ Δευτερονόμιο λβ' 30, ὅπου ὁ ἕνας καταδιώκει χίλιους καὶ δύο ἀναγκάζουν δέκα χιλιάδες σὲ φυγῆ.

Ἐν τούτοις, ἂν καὶ ὁ γάμος εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος γενικῶς, δὲν εἶναι ἀναγκαστικὰ τὸ θέλημά Του γιὰ κάθε ἄτομο. Ἄν καὶ ὁ γάμος θεωρεῖται ἀναφαίρετο δικαίωμα, ὁ μαθητὴς τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, μπορεῖ νὰ θέλει νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ τὸ δικαίωμά του αὐτὸ γιὰ ν' ἀφιερωθῆ τελείως, περισσότερο ἀπερίσπαστα στὴν ὑπηρεσία τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Κύριος εἶπε ὅτι στὴ Βασιλεία Του θὰ ὑπάρχουν ἐκεῖνοι πού θὰ γίνουν ευνούχοι γιὰ χάρη Του :

« Διότι εἶναι ευνούχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω, καὶ εἶναι ευνούχοι, οἵτινες ευνούχισθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἶναι ευνούχοι οἵτινες ευνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν ούρανῶν, ὅστις δύναται νὰ δεχθῆ τοῦτο, ἄς δεχθῆ » (Ματθ. ιθ' 12).

Εἶναι μιὰ συγκεκριμένη, θετικὴ ἀπόφαση ἐθελοντικὴ πού παίρνει κάποιος ὡς ἀποτέλεσμα δύο παραγόντων :

1. Συναισθηθῆ ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ὁδηγεῖ νὰ μὴ παντρευθῆ.
2. Ἐπιθυμία νὰ δοθῆ περισσότερο ὀλοκληρωτικὰ στὸ ἔργο τοῦ Κυρίου, χωρὶς τίς ἐπιπρόσθετες εὐθύνες τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς.

Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἡ πεποίθηση τῆς θείας κλήσεως (Α'

Κορ. ζ' 7β). Μόνον έτσι ο μαθητής μπορεί να είναι βέβαιος ότι ο Κύριος θα του δώσει την απαραίτητη χάρη της ἐγκράτειας.

Δεύτερο, πρέπει να είναι ἐθελοντική ἡ ἀπόφαση. Ἐάν ἡ ἀγαμία ἐπιβάλλεται ἀπὸ «ἐκκλησιαστικούς» λόγους καὶ «σωστήματα», τότε ὁ κίνδυνος τῆς ἀκαθαρσίας καὶ τῆς ἀνηθικότητος εἶναι μεγάλος.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐτόνισε τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἄγαμος περισσότερο μπορεί νὰ ἀφιερωθῆ στὴν ὑπόθεσιν τοῦ Κυρίου. «Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Κύριον, ὁ δὲ νενυμφευμένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὴν γυναῖκα» (Α' Κορ. ζ' 32, 33).

Γι' αὐτὸν τὸν λόγο, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμία, ὁ ἄγαμος καὶ ἡ χήρα θὰ μπορούσαν νὰ παραμείνουν ὅπως εἶναι, ἄγαμοι (Α' Κορ. ζ' 7, 8).

Ἀκόμα καὶ γιὰ κείνους ποὺ ἤδη ἦσαν παντρεμμένοι, ὁ ἀπόστολος ἐπέμεινε ὅτι τὸ σύντομο τοῦ χρόνου ἀπαιτοῦσε, κάθε τι νὰ θεωρηθῆ ὑποδεέστερο μπροστὰ στὸ μεγάλο καθῆκον νὰ γίνῃ ὁ Χριστὸς γνωστός :

«Λέγω δὲ τοῦτο, ἀδελφοί, ὅτι ὁ ἐπίλοιπος καιρὸς εἶναι σύντομος, ὥστε οἱ ἔχοντες γυναῖκας νὰ εἶναι ὡς μὴ ἔχοντες, καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ ἔχοντες κατοχήν, καὶ οἱ μεταχειριζόμενοι τὸν κόσμον τοῦτον, ὡς μηδὲν μεταχειριζόμενοι, διότι τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου παρέρχεται» (Α' Κορ. ζ' 29 - 31).

Αὐτὸ βέβαια δὲν σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει ν' ἀπαρνηθῆ τίς οἰκογενειακές του εὐδύνες, νὰ παρατήσῃ τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιὰ του καὶ νὰ φύγῃ γιὰ Ἱσραὴλ. Ἀλλὰ σημαίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζῆ μόνο καὶ μόνο γιὰ τίς τέρψεις καὶ τὴν ἱκανοποίηση τῆς ζωῆς τοῦ σπιτιοῦ. Νὰ μὴ χρησιμοποιεῖ τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιὰ του ὡς δικαιολογία γιὰ νὰ δίνει δεύτερη θέσιν στὸν Χριστό.

Ὁ Κ. Τ. Στάντ, φοβόταν μήπως ἡ μνηστὴ του ἀπασχολεῖτο τόσο πολὺ μ' αὐτόν, ὥστε ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν θὰ εἶχε τὴν πρώτη θέσιν στὴ ζωὴ της. Γιὰ νὰ τὸ ἀποφύγῃ αὐτό, συνέδεσε ἕνα στιχάκι γιὰ νὰ τὸ διαβάζῃ κάθε μέρα :

Κύριε, γιὰ μένα εἶσαι Ἐσὺ
κι' ἀπὸ τὸν Κάρολο πιὸ πολὺ.
Μοῦ εἶσαι πιὸ ἀγαπητὸς
ἀπ' ὅσο ὅλος ὁ κόσμος αὐτός.

Οἱ κομμουνιστὲς ἔχουν μάθει νὰ θεωροῦν παρακάτω τὰ οἰκογενειακὰ ζητήματα ἀπὸ τὸ μεγάλο καθῆκον νὰ κερδίσουν τὸν κόσμον στὴν ἰδεολογία τους. Ὁ Γκὸρντον Λόνσταϊλ εἶναι ἕνα παράδειγμα. Ἀφοῦ πιάσθηκε στὴν Ἀγγλία σὰν κατὰστροφος τῆς Ρωσίας τὸ 1960, ἡ Ἀστυνομία βρῆκε ἕνα γράμμα ἀπὸ τὴν γυναῖκα του καὶ τὴν ἀπάντησιν στὸ γράμμα της, ἕνα ἐξασέλιδο γράμμα. Ἡ γυναῖκα του ἔγραψε : « Πόσο ἀδίκη εἶναι ἡ ζωὴ. Σὲ καταλαβαίνω πολὺ καλὰ ὅτι δουλεύεις καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ καθῆκον σου καὶ ὅτι ἀγαπᾷς τὴ δουλειά σου καὶ ὅτι προσπαθεῖς νὰ κάνῃς τὸ πᾶν μὲ συνέπεια καὶ ἐπίγνωση. Ἀλλὰ ἴσως τὰ ἐπιχειρήματά μου φαίνονται στενόμυαλα, μὰ σὰν γυναῖκα ποὺ εἶμαι ὑποφέρω τρομερὰ. Γράψε μου πόσο μ' ἀγαπᾷς καὶ ἴσως νὰ νιώθω καλύτερα ».

Ὁ Γκὸρντον Λόνσταϊλ τῆς ἔλεγε ἀνάμεσα σὲ ἄλλα : « Ἐκείνο ποὺ πρόκειται νὰ σοῦ πῶ εἶναι ὅτι ἐγὼ ὁ ἴδιος ἔχω μὴ μόνο ζωὴ καὶ ὄχι εὐκολη. Ὅ,τι θέλω εἶναι νὰ περάσω ἔτσι τὴ ζωὴ μου, ὥστε βλέποντάς την ἐκ τῶν ὑστέρων, νὰ μὴ ντρέπωμαι . . . Εἶμαι 39 χρονῶ. Νομίζεις μένει πολὺ ἀκόμη ; . . . »

«Ὁ καιρὸς εἶναι σύντομος» ἔγραψε ὁ ἀπ. Παῦλος, « . . . ὥστε οἱ ἔχοντες γυναῖκας νὰ εἶναι ὡς μὴ ἔχοντες . . . »

Βιαστικοὶ καὶ ἀκαθοδηγήτοι γάμοι ἔγιναν τραγωδία καὶ συγὰ ὁ διάβολος τοὺς χρησιμοποίησε σὰν ἐργαλεῖα γιὰ ν' ἀχρηστεύσῃ ἕνα νέο μαθητὴ ἀπὸ τοῦ ν' ἀποδώσῃ περισσότερα γιὰ τὸν

Κύριο. Πολλοί φιλόδοξοι σκαπανείς έχασαν την άπερίσπαστη ύπηρεσία για τόν Χριστό, στόν βωμό τού γάμου.

«'Ο γάμος... γίνεται έχθρός κι' εμποδίζει νά εκπληρωθῆ τὸ θέλημα τού Χριστοῦ νά Τόν ἀκούσουν ὅλοι. 'Ο γάμος δόθηκε ἀπὸ τόν Θεό. Ἄλλὰ ὅταν γίνεται φραγμός στοῦ θέλημα τού Θεοῦ, τότε δὲν χρησιμοποιεῖται ὅπως πρέπει. Μποροῦμε ν' ἀναφέρουμε πολλούς —καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες— πού πήραν συγκεκριμένη κλήση ἀπὸ τόν Κύριο γιὰ τόν ἐξωτερικὸ ἀγρό, καὶ δὲν πήγαν ποτὲ ἐκεῖ, διότι τοὺς κράτησαν μακριὰ οἱ σχέσεις καὶ οἱ συγγένειες... Τίποτε —οὔτε ἀκόμη καὶ ἡ δοσμένη ἀπὸ τόν Θεὸ εὐλογία τού ἰσθίου συντρόφου— δὲν πρέπει νά ἐμποδίσῃ τόν σκοπὸ τού Θεοῦ στὴ ζωὴ κάποιου... Σήμερα ψυχές πεθαίνουν χωρὶς Χριστό, διότι τὰ ἀγαπημένα πρόσωπα ἔχουν πρώτη θέση ἀπέναντι στοῦ θέλημα τού Θεοῦ».

Ἴσως ἰσχύει ἰδιαιτέρα τὸ γεγονός ὅτι στὴν περίπτωση ἑνὸς σκαπανέως σ' ἓνα ἔργο, ἡ ζωὴ τῆς ἀγαμίας εἶναι προτιμώτερη. «'Όσοι εἶναι στὴν ἐμπροσθοφυλακὴ μπορεῖ νά χρειασθῆ ν' ἀρνηθῶν ἀκόμα καὶ τ' ἀπαραίτητα τῆς ζωῆς, πόσο μάλλον τίς ἄλλες τέρψεις, ἂν καὶ νόμιμες... Τὸ καθῆκον ἑνὸς τέτοιου ἀνθρώπου εἶναι ν' ἀντέχῃ στὶς δυσκολίες, νά εἶναι καλὸς στρατιώτης, ἀπερίσπαστος ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀθλητῆς πού δὲν τὸν βαραίνει κανένα βάρος... Εἶναι δουλειά. εἶναι κλήση, εἶναι χειροτονία σὲ εἰδικὴ ὑπηρεσία».

Γιὰ κείνους πού ἀκοῦνε αὐτὴ τὴν κλήση καὶ ἀπαντοῦν, ὑπάρχει ἡ ἀμοιβὴ πού προσφέρει ὁ Κύριος : « Πιστέψτε με », εἶπε ὁ Ἰησοῦς, « ὅταν σὰς λέγω ὅτι ὅποιος ἀφήσῃ σπίτια, ἀδελφούς ἢ ἀδελφές, ἢ πατέρα ἢ μητέρα, ἢ παιδιὰ ἢ πατρίδα γιὰ μένα, ὁ' ἀποκτήσῃ ἑκατονταπλάσια καὶ θὰ κληρονομήσῃ αἰώνια ζωὴ » (Ματθ. ιθ' 28, 29).

ΛΟΓΑΡΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΔΑΠΑΝΗ

ἌΟ Κύριος δὲν προσπάθησε ποτὲ νά καλοπιάσῃ τοὺς ἀνδρώ-

πους, μὲ μιὰ εὐφραδῆ ὁμολογία πίστεως. Οὔτε ζήτησε νά ἐλκύσῃ μεγάλο πλῆθος ὁπαδούς, κηρύττοντας ἓνα δημοφιλὲς μήνυμα.

Στὴν πραγματικότητα, ὅταν τὰ πλῆθη συνωστίζονταν κατ' ὅπιν Του, γύριζε καὶ τοὺς κοσκίνιζε θέτοντάς τοὺς αὐστηροῦς ὁρους γιὰ νά γίνουν μαθηταί.

Σὲ μιὰ παρόμοια περίπτωση ὁ Κύριός μας προειδοποίησε κείνους πού θὰ Τὸν ἀκολουθήσουν, ὅτι πρῶτα ἔπρεπε νά λογαριάσουν τὴ δαπάνη. Τοὺς εἶπε. « Διότι τίς ἐξ ὑμῶν, θέλων νά οἰκοδομήσῃ πύργον, δὲν κάθεται πρῶτον καὶ λογαριάζει τὴν δαπάνην, ἂν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα διὰ νά τελειώσῃ αὐτόν ; μήποτε ἀφοῦ βάλῃ θεμέλιον καὶ δὲν δύναται νά τελειώσῃ αὐτόν, ἀρχίσωσι πάντες οἱ βλέποντες νά ἐμπαίζωσιν αὐτόν, λέγοντες, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νά οἰκοδομῆ καὶ δὲν ἠδυνήθη νά τελειώσῃ. Ἡ τίς βασιλεὺς ὑπάγων νά πολεμήσῃ ἄλλον βασιλέα δὲν κάθεται πρῶτον καὶ σκέπτεται ἂν εἶναι δυνατὸς μὲ δέκα χιλιάδας νά ἀπαντήσῃ τὸν ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ μὲ εἴκοσι χιλιάδας ; εἰ δὲ μή, ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ ζητεῖ εἰρήνην » (Λουκ. ιθ' 28 - 32).

Ἐδῶ παρομοιάζει τὴν χριστιανικὴ ζωὴ σὰν τὴν οἰκοδομὴ ἑνὸς πύργου καὶ τὸν πόλεμο.

Εἶναι ὀλόγελα ἀνόητο ν' ἀρχίσῃς ἓνα πύργο, εἶπε, χωρὶς νά εἶσαι βέβαιος ὅτι ἔχεις ἀρκετὰ χρήματα, ὥστε νά τὸν τελειώσεις. Ἄλλοιῶς, ἡ μισοτελειωμένη οἰκοδομὴ θὰ στέκεται ἐκεῖ ὡς μνημεῖο ὅτι στερεῖσαι προβλέψεις.

Πόσο ἀληθινὸ αὐτό ! Μπορεῖς νά κάνῃς μιὰ ἀπόφαση νά δεχθῆς τὸν Χριστό μέσα σὲ ἀτμόσφαιρα θερμῆς συγκινήσεως σὲ μιὰ εὐαγγελιστικὴ συγκέντρωση. Ἄλλὰ εἶναι πολὺ διαφορετικὸ ν' ἀρνηθῆς τὸν ἑαυτὸ σου, καὶ νά πάρῃς τὸν σταυρὸ σου καθημερινὰ καὶ ν' ἀκολουθῆς τὸν Χριστό. Ἄν καὶ δὲν στοιχίζῃ τίποτε νά γίνῃς χριστιανός, στοιχίζει τὰ πάντα νά εἶσαι ἓνας συνεπῆς πιστὸς καὶ νά περπατᾷς στοῦ μονοπάτι τῆς θυσίας, ἀποχωρισμένος καὶ ὑποφέροντας γιὰ χάρη τού Χριστοῦ. Ἄλλο εἶναι ν' ἀρχίσῃς τὸν χριστιανικὸ δρόμο καλά, κι' εἶναι δια-

φορετικό να σφυρηλατείται κάθε μέρα μέσα σε καλό ή άσχημο καιρό, σε ευημερία ή φτώχεια, σε χαρά ή λύπη.

Ο κόσμος παρατηρεί μ' ένα κριτικό μάτι. Από κάποιο παράξενο ένστικτο, αναγνωρίζει ότι μία χριστιανική ζωή αξίζει τα πάντα ή τίποτε. Όταν βλέπη έναν ολοκληρωτικά αφιερωμένο χριστιανό, μπορεί να χλευάση, να ειρωνευθή, να γελοιοποιήση, κι' όμως έσωτερικά έχει βαθύ σεβασμό στον άνθρωπο που ριψοκινδύνα εγκαταλείπει τον εαυτό του στον Χριστό. Άλλά όταν βλέπη ένα χριστιανό με μισή καρδιά, τότε τον περιφρονεί. Άρχίζει να τον ειρωνεύεται, λέγοντας, «αυτός ο άνθρωπος άρχισε να χτίζει, αλλά δεν μπόρεσε να τελειώση. Έκαμε μεγάλο θόρυβο όταν έπεστράφηκε στον Χριστό, αλλά τώρα είναι σαν έμας. Άρχισε με μεγάλη ταχύτητα, και τώρα βραδυπορεί».

Γιαυτό ο Κύριος λέγει : «καλά θά κάνετε να λογαριάσετε το κόστος».

Το δεύτερό του παράδειγμα άφορούσε ένα βασιλιά που κηρύσσει πόλεμο προς έναν άλλον. Δεν είναι λογικό γι' αυτόν να καθίση πρώτα να σκεφθῆ αν οι 10.000 στρατιώτες του θά μπορούν να νικήσουν τη στρατιά του έχθρου, που είναι διπλάσια ; Πόσο παρόλογο θά φανῆ, να κηρύξη πρώτα τον πόλεμο, και μετά να σκεφθῆ για το στρατό του, όταν οι δυο στρατοί πάνε να συναντηθούν. Το μόνο που του μένει είναι να ύψωση άσπρη σημαία, να στείλη μια έπιτροπή για την παράδοση, που να σέρνονται ταπεινωτικά μες στην σκόνη, και να ζητήσουν όρους ειρήνης.

Δεν είναι υπερβολή να παρομοιάσουμε την χριστιανική ζωή με πόλεμο. Υπάρχουν οι δυνάμεις του έχθρου — ο κόσμος, ή σάρκα και ο διάβολος. Υπάρχουν απογοητεύσεις, αιματηρές μάχες, δοκιμασίες. Άτέλειωτες ώρες αγρύπνιας και ή λαχτάρα για το ξημέρωμα. Υπάρχουν δάκρυα και κόπος και μπόρες στη ζωή. Και ο καθημερινός θάνατος.

Ο καθένας που αποφασίζει ν' ακολουθήση τον Χριστό,

πρέπει να θυμάται την Γεθσημανή, το λιθόστρωτο, τον Γολγοθά. Και μετά πρέπει να λογαριάση τη δαπάνη. Η θά είναι μια απόλυτη αφιέρωση στον Χριστό, ή μια παραχώρηση άπρόθυμη, που φέρνει άποτυχία και κατάπτωση.

Μ' αυτά τα δυο παραδείγματα, ο Κύριος προειδοποιεί τους άκροατές Του να μη κάνουν πρόχειρη και βιαστική άπόφαση να γίνουν μαθητές Του. Τους ύπόσχηται διωγμούς, ταλαιπωρίες και δυσκολίες. Πρέπει από την άρχη να λογαριάσουν την δαπάνη.

Και ποιά είναι ή δαπάνη ; Το έπόμενο εδάφιο έχει την άπάντηση :

«Ούτω, πās όστις δεν άπαρνείται πάντα τα έαυτού ύπάρχοντα δεν δύναται να είναι μαθητής μου» (Λουκ. ιδ' 33).

Η δαπάνη είναι : «πάντα» — όλα όσα έχει ένας άνθρωπος. Αυτό έγινε με τον Σωτήρα. Δεν μπορεί να μη γίνη και σε κείνους που Τον ακολουθούν. Έφ' όσον Έκεινος που ήταν πλούσιος, πέρα από κάθε περιγραφή, φτώχηνε θεληματικά, οι μαθητές Του μπορούν να κερδίσουν στεφάνι, με μέσα που θά στοιχίζουν λιγότερο ; Στο τέλος ο Κύριος καταλήγει στο συμπέρασμα : «Καλόν τὸ ἄλας, ἀλλ' ἐὰν τὸ ἄλας διαφθαρή, με τί θέλει ἀρτυθῆ ;» (Λουκ. ιδ' 34).

Στους βιβλικούς χρόνους, φαίνεται ότι οι άνθρωποι δεν είχαν καθαρὸ ἄλατι, όπως έχουμε εμεῖς σήμερα στὰ τραπέζια μας. Το ἄλατι τους είχε και ξένες ουσίες, όπως ἄμμο, κλπ. Έτσι ήταν πολὺ πιθανὸ τὸ ἄλατι νὰ χάνη τὴν ἀλμυράδα του, και νὰ εἶναι ἄνοστο και ἄχρηστο. Δεν ἔκανε οὔτε για τὸ χῶμα, οὔτε σαν λίπασμα. Κάποτε τὸ χρησιμοποιούσαν για νὰ κάνουν μονοπάτια. Έτσι λοιπόν, τὸ ρίχνανε ἔξω για νὰ «καταπατεῖται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Ματθ. ε' 13).

Η ἐφαρμογή τοῦ παραδείγματός αὐτοῦ εἶναι φανερή. Υπάρχει ένας κύριος σκοπὸς για τὸν ὅποιο ὑπάρχει ὁ χριστιανὸς : νὰ δοξάση τὸν Θεὸ με μιὰ ζωὴ που ὀλότελα ξεοδεύεται γι' Αὐτόν. Ο χριστιανὸς μπορεί νὰ χάση τὴν καλὴ του γεύση,

ἀποταμιεύοντας θησαυρούς στὴ γῆ, συσσωρεύοντας γιὰ τὸν ἑαυτὸ του ἀνέσεις καὶ τέρψεις, προσπαθώντας νὰ κἀνῃ ἓνα ὄνομα καὶ νὰ ἔχη τιμὴ καὶ δόξα στὸν κόσμον, νοθεύοντας τὴ ζωὴ του καὶ τὰ τάλαντά του μὲ ἀνάξια πράγματα αὐτοῦ τοῦ κόσμου.

Ὅταν ὁ πιστὸς χάσῃ τὸν κεντρικὸ σκοπὸ τῆς ὑπαρξῆς του, τότε ἔχασε τὰ πάντα. Δὲν εἶναι οὔτε ὠφέλιμος οὔτε διακοσμητικὸς. Ἡ μοῖρα του, σὰν τὸ ἄχρηστο ἀλάτι, εἶναι νὰ καταπατιέται κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τῶν ἀνθρώπων, μὲ τὸν περιγέλο, τὴν περιφρόνηση καὶ τὴ χλεύη.

Καὶ ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ Κυρίου : « Ὅποιος ἔχει αὐτιά ν' ἀκούη, ἄς ἀκούη ».

Πολὺ συχνά, ὁ Κύριός μας ὅταν πρόφερε λόγια πού φαίνονταν σκληρά, πρόσθετε αὐτὰ τὰ λόγια. Ἦξερε ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦν νὰ τὰ δεχθοῦν. Ἦξερε ὅτι μερικοὶ θὰ προσπαθήσουν μὲ τὴν ἐρμηνεῖα τους νὰ τὰ ἀπορρίψουν, νὰ στομώσουν τὴν ἀκονισμένη κόψη τῶν λόγων Του καὶ τῶν ἀπαιτησέων Του.

Ἄλλὰ ἤξερε ἐπίσης ὅτι θὰ βρεθοῦν καὶ ἀνοιχτὲς καρδιές, νέοι καὶ ἡλικιωμένοι πού θὰ ἀναγνωρίσουν τὶς ἀξιώσεις Του ὅτι ἀξίζουν.

Ἔτσι ἄφησε τὴν πόρτα ἀνοιχτή ». « Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἄς ἀκούσῃ ! » Ὅσοι ἀκοῦνε, εἶναι ἐκεῖνοι πού λογαριάζουν τὴ δαπάνη καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ λένε :

« Τὸν Ἰησοῦ μου θ' ἀκολουθήσω !

Καὶ ἂν δὲν ἔρθῃ κανεὶς μαζί μου,

Ἐγὼ καὶ τότε θ' ἀκολουθήσω !

Μπρὸς ὁ σταυρὸς Του κι' ὁ κόσμος πίσω.

Καὶ δὲ θὰ στρέψω ποτέ μου πίσω !... »

Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ

Ὅταν ἓνας ἀληθινὰ ἀφιερωθῇ στὸν Χριστό, δὲν τοῦ φαί-

νεται πιά σπουδαῖο ἂν ζῆ ἢ ἂν πεθαιῖν. Ἐκεῖνο πού ἔχει σημασία εἶναι ὁ Κύριος νὰ δοξάζεται. Διαβάζοντας κανεὶς τὸν « θρίαμβο τοῦ Τζὼν καὶ τῆς Μπέττης Στάμ » θὰ βρῆ κάτι πού ἐπαναλαμβάνεται σ' ὅλο τὸ βιβλίον, — ὅτι « Ὁ Χριστὸς θὰ μεγαλυθῇ ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου » (Φιλ. α' 20).

Ἡ ἴδια ὑπόκρουση βρίσκεται στὰ γραπτὰ τοῦ Τζιμ Ἑλλιοτ. Ἐνῶ ἦταν μαθητῆς στὸ Χουήτον καλλέγιο, ἔγραψε στὸ ἡμερολόγιό του τὰ ἐξῆς : « Εἶμαι ἕτοιμος νὰ πεθάνω γιὰ τοὺς Ἀούκας ».

Μιὰ ἄλλη φορὰ ἔγραψε : « Πατέρα, πᾶρε τὴ ζωὴ μου, ναί, τὸ αἷμα μου ἂν θέλῃς καὶ τύλιξέ τα στὴ φωτιά Σου ! Δὲν μπορῶ νὰ τὸ γλυτώσω, ἐπειδὴ δὲν εἶναι δικό μου. Ἔχε το, Κύριε, ἔχε το Ἐσύ ! Ἐδόεψε Ἐσύ τὴ ζωὴ μου σὰν ἓνα ἀφιέρωμα γιὰ τὸν κόσμον. Τὸ αἷμα τότε μόνο ἀξίζει, ὅταν προσφέρεται μπροστὰ στὸ βωμὸ Σου ».

Φαίνεται ὅτι πολλοὶ ἥρωες τοῦ Θεοῦ ἔφτασαν στὴν ἴδια θέση χάριν Αὐτοῦ. Κατάλαβαν ὅτι « ἂν τὸ σπειρὶ τοῦ σταριοῦ δὲν πέσει κάτω στὸ χῶμα καὶ πεθάνει, αὐτὸ μόνο του μενεῖ, μὰ ἂν πέσῃ μέσα στὸ χῶμα καὶ πεθάνῃ τότε φέρνει πολὺ καρπὸ » (Ἰωάν. ιβ' 24). Καὶ ἦσαν πρόθυμοι νὰ γίνουν αὐτοὶ τὸ σπειρὶ τοῦ σταριοῦ.

Αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι ἡ στάση πού δίδαξε ὁ Σωτήρας στοὺς μαθητὲς Του : « Ὅποιος χάσει τὴ ζωὴ του γιὰ μένα, αὐτὸς θὰ τὴν βρῆ » (Λουκ. θ' 24).

Ὅσο περισσότερο σκεφτόμαστε πάνω σ' αὐτό, τόσο πιὸ λογικὸ φαίνεται.

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἡ ζωὴ μας δὲν ἀνήκει σὲ μᾶς, κατὰ κανένα τρόπο. Ἀνήκει σὲ Κεῖνον πού μᾶς ἀξιολόγησε πληρώνοντας μὲ τὸ αἷμα Του. Μποροῦμε νὰ προσκολληθούμε σὲ κάτι πού εἶναι ἄλλου ; Ὁ Στάντ ἔδωσε τὴν ἀπάντηση γιὰ τὸν ἑαυτὸ του :

« Ἦξερα ὅτι ὁ Ἰησοῦς πέθανε γιὰ μένα, ἀλλὰ ποτέ δὲν

είχα καταλάβει ότι αν πέθανε για μένα, τότε εγώ δεν ανήκω στον εαυτό μου. Ἀπολύτρωση σημαίνει ἐξαγορά: ὥστε αν ανήκω σ' Αὐτόν, ἢ θὰ εἶμαι κλέφτης νὰ κατακρατῶ κάτι πὸν δὲν εἶναι δικό μου, ἢ ἀλλοίως πρέπει νὰ παραδώσω τὰ πάντα στον Θεό. Ὅταν κατάλαβα τί σήμαινε ὅτι ὁ Χριστὸς πέθανε για μένα, δὲν ἦταν δύσκολο νὰ τὰ παρατήσω όλα γι' Αὐτόν.

Δεύτερο, ὅλοι μας θὰ πεθαίνουμε ὅπωςδήποτε αν στὸ μεταξὺ δὲν ἔλθῃ ὁ Κύριος. Θὰ ἦταν μεγαλύτερη ἡ τραγωδία νὰ πεθάνῃς στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἔνδοξου καὶ Μεγάλου Βασιλιᾶ ἢ σ' ἓνα ἀτύχημα πὸν θ' ἀπασχολήσῃ τὴν στατιστική; Ὁ Τζιμ Ἐλλιοττ δὲν εἶχε δικιο ὅταν ἔγραφε: « Δὲν εἶναι ἀνόητος ἐκεῖνος πὸν δίνει ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ κρατήσῃ για νὰ κερδίσῃ ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ χάσει; »

Τρίτο, Ἄν ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς πέθανε για μᾶς, τὸ ἐλάχιστο πὸν μπορούμε νὰ κάνουμε εἶναι νὰ πεθαίνουμε γι' αὐτόν. Ἐφ' ὅσον ὁ ὑπηρέτης δὲν εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Κύριό του, τί δικαίωμα ἔχουμε νὰ πᾶμε στον οὐρανὸ πὸν ἀνετα ἀπ' ὅ,τι πῆγε ὁ Κύριός μας; Αὐτὸ ἦταν πὸν ἔκανε τὸν Στάντ νὰ πῇ: « Ἐὰν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Θεὸς καὶ πέθανε για μένα, τότε καμμιά θυσία δὲν εἶναι τόσο μεγάλη ὥστε νὰ μὴ μπορῶ νὰ τὴν κάνω γι' Αὐτόν ».

Τέλος, εἶναι ἐγκληματικὸ νὰ φυλάγουμε τὴ ζωὸν μας, ὅταν ριψοκινδυνεύοντάς τὴν, μπορεῖ νὰ γίνουμε αἰτία αἰώνιας εὐλογίας για τοὺς συνανθρώπους μας. Οἱ ἄνθρωποι πολλές φορές προσφέρουν τὴ ζωὴ τους για ἐπιστημονικὲς ἔρευνες. Ἄλλοι πεθαίνουν για νὰ γλυτώσουν τοὺς προσφιλεῖς των ἀπὸ τὰ κτίρια πὸν καίγονται. Ἄλλοι πεθαίνουν στὴν μάχη για νὰ σώσουν τὴ χώρα τους ἀπὸ τὸν ἐχθρό. Για μᾶς τί ἀξία ἔχει ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων;

Βλέπω φυγὲς πὸν σέρνονται δεμένες μ' ἀλυσίδες, σκλάβοι πὸν θὰ μπορούσαν νὰ ἴταν κατακτητὲς, νὰ ζούσαν με τ' οὐρανοῦ τὶς ὁμορφες ἐλπίδες, ἐνῶ τώρα ταΐζονται μονάχα με σκιές . . .

Καὶ νά! Μέσα μου ἐννίωσα ἀβάστακτη λαχτάρα, κι' ἔγινε σάλπιγγα ἡ καρδιά πὸν βγάζει μιὰ κραυγὴ: « ὦ νὰ σωθοῦν ἀπ' τοῦ κακοῦ τὴ φοβερὴ ἀντάρα κι' ἄς εἶναι νὰ πεθάνω ἐγὼ για νὰ σωθοῦν αὐτοί! »

Δὲν ἀπαιτεῖται: ὅλοι νὰ θυσιάσουν τὴ ζωὴ τους σὰν μάρτυρες. Ἡ φωτιά, ἡ λόγχη κι' ἡ λαίμητόμος περιμένουν μόνο λίγους ἐκλεκτούς. Ἄλλὰ ὁ καθένας μας μπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τοῦ μαρτυρίου, τοῦ ζήλου καὶ τῆς ἀφοσιώσεως. Ὁ καθένας μας μπορεῖ νὰ ζήσῃ ὅπως ἐκεῖνοι πὸν ἤδη παράτησαν τὴ ζωὴ τους στον Χριστό.

Ἀρρώστεια ἔλα, κι' ἔλα ἐσὺ σταυρὲ κι' ἐσὺ στεφάνι.
Οὐράνιο τόξο καὶ βροντὴ καὶ μπόρα ἐσὺ βαρειά.
Ἡ ψυχὴ μου καὶ τὸ σῶμα μου εἶναι πεσμένα κάτω
καὶ νὰ μὲ ὀργώσῃ, καρτερῶ, ὁ Κύριος βαθεῖα! . . .

Η ΑΜΟΙΒΗ ΤΟΥ ΑΛΗΘΙΝΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ

Μιὰ ζωὴ πὸν παραδόθηκε στον Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, ἔχει τὴν δικὴ τῆς ἀμοιβή. Ὑπάρχει μιὰ χαρὰ κι' εὐχαρίστηση ν' ἀκολουθῆς τὸν Χριστό, κι' αὐτὴ εἶναι ἡ ζωὴ στὴν ἀληθινὴ τῆς ἐννοια.

Ὁ Κύριος ἐπανειλημμένα εἶπε: « Ὅποιος χάσει τὴ ζωὴ του για μένα, θὰ τὴν βρῇ ». Αὐτὰ τὰ λόγια Του βρίσκονται στὰ τέσσερα εὐαγγέλια πὸν συχνὰ ἀπὸ κάθε τι ἄλλο (Ματθ. ι' 39, ις' 25, Μάρκ. η' 35, Λουκ. θ' 24, ις' 33, Ἰωάν. ιε' 25). Γιατὶ ἐπαναλαμβάνονται τόσο συχνὰ; Εἶναι ἀκριβῶς γιατί δείχνουν μιὰ ἀπὸ τὶς πὸν βασικὲς ἀρχὲς τῆς χριστιανικῆς ζωῆς: ὅτι ζωὴ πὸν κουλουριάζεται στὸ ἐγὼ τῆς, εἶναι μιὰ χαμένη ζωὴ, ἐνῶ ζωὴ πὸν ξοδεύεται γι' Αὐτόν, εἶναι ζωὴ πὸν βρίσκειται, σωσμένη, χαρούμενη καὶ διαφυλαγμένη στὴν αἰωνιότητα.

Τὸ νὰ εἶσαι χριστιανὸς μὲ μισή καρδιά, θὰ ἐξασφαλίσῃς μιὰ ἀθλία ὑπαρξή.

Τὸ νὰ καταναλωθῇς γι' Αὐτόν, εἶναι ὁ πιὸ σίγουρος δρόμος γιὰ ν' ἀπολαύσῃς τὸ καλύτερό Του.

Τὸ νὰ εἶσαι ἀληθινὸς μαθητῆς, σημαίνει νὰ εἶσαι δούλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ βρῆς ὅτι ἡ ὑπηρεσία Του εἶναι ἡ τέλεια ἐλευθερία. Ζοῦν πράγματι ἐλεύθερα ὅσοι μποροῦν νὰ ποῦν : « Ἀγαπῶ τὸν Κύριό μου. Δὲν θὰ φύγω ἐλεύθερος ἐξω ἀπ' Αὐτόν ».

Ὁ μαθητῆς δὲν βαλτώνει μὲ ὑποθέσεις πού τοῦ ἀρέσουν, ἢ μὲ παραδοικὰ πράγματα. Ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ αἰώνια καὶ σὰν τὸν Χουδσον Ταίλορν, ἀπολαμβάνει τὴν « πολυτέλεια » τὸ νὰ ἔχη γιὰ λίγα νὰ φροντίζει.

Ὁ μαθητῆς μπορεῖ νὰ εἶναι ἄγνωστος καὶ ὅμως « καλῶς γνωριζόμενος ». Πάντα νὰ πεθαίνει κι' ὅμως διαρκῶς νὰ ζῆ. Χτυπιέται ἀλλὰ δὲν καταβάλλεται. Ἐνῶ εἶναι σὲ λύπη, πάντα ὅμως χαίρεται. Φτωχὸς ὁ ἴδιος, κάνει πολλοὺς πλούσιους. Ὁ ἴδιος δὲν ἔχει τίποτε καὶ ὅμως κατέχει τὰ πάντα » (Β' Κορ. ς' 9, 10).

Καὶ ἂν μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ πραγματικοῦ μαθητοῦ εἶναι ἡ πιὸ ἱκανοποιητικὴ, πνευματικὰ, ζωὴ στὸν κόσμον, τότε μὲ τὴν ἴδια βεβαιότητα μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι θὰ ἀνταμειφθῇ ἐξ Ἰσου πάρα πολὺ στὴν μέλλουσα ζωὴ. « Διότι μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ καὶ τότε θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ » (Ματθ. ις' 27).

Ὡστε ὁ ἀληθινὰ εὐλογημένος ἄνθρωπος ἐδῶ καὶ στὴν αἰωνιότητα εἶναι ἐκεῖνος πού μπορεῖ νὰ πῆ μὲ τὸν Μπόρντεν Γαίλ : « Κύριε Ἰησοῦ, κατεβάζω τὰ χέρια ἀπὸ τῆ δικῆ μου ζωὴ. Βάζω Ἐσένα στὸ θρόνον τῆς καρδιάς μου. Ἄλλαξε, καθάρισε, χρησιμοποίησέ με ὅπως ἐσύ θέλεις ».

ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΚΑΝΕΝΑΣ ΝΑ ΧΑΘΗ

Ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὸ θρόνον Του ψηλά,
εἶδε τὸν κόσμον τὸν φτωχὸ καὶ τὸν λυπήθηκε,
καὶ ἀστράφη ἡ ἀγάπη Του ἡ θαυμαστή, ἡ γλυκειά.
Κατρακυλᾶνε στὸν γκρεμνὸ ψυχῆς καὶ χάνονται.
Λυγοῦν καὶ σπάζουν οἱ καρδιᾶς ἀπὸ τὸ πολὺ φορτίο.
Ποιὸς θὰ τοὺς πῆ πὼς ὁ Χριστὸς τοὺς σώζει
ἀπ' τὴν βαρειὰν ἀπελπισιά καὶ τὸ πικρὸ κακό ;

« Δὲν θέλει ὁ Κύριος κανένας νὰ χαθῇ »
Σαρκώθηκε τὸν πόνο κι' ἤρθε ἐδῶ
γιὰ νὰ βρῇ τὸ ἀπολωλὸς » καὶ τὸ ἀπελπισιμένο
καὶ νὰ γιαιτρέψῃ τὸ ἄρρωστο καὶ τὸ χλωδ. . .
Τελειώνει ὁ φερισμὸς καὶ τοῦτοι χάνονται !
Οἱ φεριστάδες λίγοι καὶ ἡ νύχτα εἶναι κοντά.
Ὁ Κύριος σὲ φωνάζει, ἔλα βιάσου
ψυχῆς πολλῆς θὰ ναι ἡ μεγάλη σου σοδειά.

Γιὰ τέρψεις ἔχουμε καιρὸ, μὰ γιὰ τὸν Κύριο ;
Ὁ κόσμος μὲ παιχνίδια του πὼς ἀπασχολεῖ !
Πότε θὰ φάνε τοῦ Χριστοῦ τὸν ἄρτον οἱ πεινασμένοι,
πού θὰ τοὺς δώσει δύναμη κι' αἰώνια ζωὴ ;
Χάνονται ! Ἄκου τί φωνῆς σπαραχτικῆς :
«Φέρτε μας στὸν Σωτήρα σας! Ὡ πέστε μας γι' Αὐτόν!
Ὁ κόσμος μᾶς ὀρφάνεψε, μᾶς κούρασε, μᾶς φόρτωσε.
Τὰ μάτια μας βουρκώσανε στὸν πόνο τὸν πικρὸν. . . »

« Δὲν θέλει ὁ Κύριος κανένας νὰ χαθῇ »
Κι' ἐγὼ ὁ μαθητῆς Του πὼς μπορῶ
μὲς στοὺς χαμένους γύρω μου, στὴν ἄνεση νὰ ζῶ
χωρὶς βοήθεια νὰ τοὺς δώσω, ἀφοῦ μπορῶ ;
Ὡ Κύριε, δὲν τὸ θέλεις, κι' ὅμως χάνονται.
Συχώρεσέ μας, στείλε μας τὸ Πνεῦμα στὴν καρδιά,
νὰ φύγῃ ἡ μαλθακότητα, τοῦ κόσμου ἢ σταχτοσκόνῃ,
νὰ ζήσομε' ἀτενίζοντας τὰ αἰώνια μπροστά. . . »